

UNIwersytet Zielonogórski

9/1 (192-193)

ZIELONOGÓRKA grudzień 2011/ styczeń 2012

MIESIĘCZNIK SPOŁECZNOŚCI AKADEMICKIEJ

N 1644-7867

Niech Świąta Bożego Narodzenia upłyną w radości, życzliwości i spokoju, a Nowy Rok 2012 będzie czasem optymizmu i realizacji osobistych i zawodowych planów życzy redakcja

PRACE BIORĄCE UDZIAŁ W KONKURSIE NA KARTKĘ BOŻONARODZENIOWĄ

w numerze: <<

Ks. PAWEŁ PRUFER / Początek sprawił, że jest to, co teraz... 4
MAGDALENA GRZYCUK / Z obrad Senatu 5
MAGDALENA GRZYCUK / Zarządzenia JM Rektora 5
AGNIESZKA GAŚSIOROWSKA / Wybory 2012 6

NOWE HABILITACJE:
dr hab. Elżbieta Siarkiewicz 7
dr hab. Michał Gałazewski 7

EWA SAPEŃKO / Krzyż Kawalerski dla Rektora UZ 8
EWA SAPEŃKO / Laur Akademicki KRUWOCZ dla Benedykta XVI 8
EWA SAPEŃKO / Nagroda PAN dla prof. K. Patana 9
EWA SAPEŃKO / Prof. Andrzej Radzewicz - Winnicki oraz prof. Mirosław Kowalski członkami Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN 9

DOROTA HEBISZ / Promocje doktorskie 10
EWA SAPEŃKO, MALGORZATA RATAJCZAK-GULBA / Porozumienie z Uniwersytetem Lwowskim 13
KATARZYNA KWIECIEŃ-DŁUGOSZ / Koncert jubileuszowy w Instytucie Muzyki 14
MIRA VIERSTRA / Przybysze i tubylcy - 20 lat Instytutu Sztuk Wizualnych UZ 16
ANNA URBAŃSKA / Promocja UZ 2011 - Wyniki ankiet dla kandydatów na studia 18
EWA SAPEŃKO / Startują przygotowania do Festiwalu Nauki Zielona Góra '2012 19

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA
EWA ADASZYŃSKA / Rozwój systemu komputerowego Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego 20
EWA ADASZYŃSKA / Wsparcie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla informatyzacji Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego 21
ALEKSANDRA MOTAŁA, SYLWIA DOMAŃSKA / Wdrożenie Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w Regionalnym Ośrodku Informacji Normalizacyjnej działającym przy Bibliotece Uniwersyteckiej 22
MALGORZATA RATAJCZAK - GULBA / Casting na Twarze Uniwersytetu Zielonogórskiego 23
EWA SAPEŃKO / Parlament Studencki UZ 24
EWA SAPEŃKO / Rada doktorantów UZ 24

WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE 25
Wydział Artystyczny 25
Wydział Ekonomii i Zarządzania 29
Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji 31
Wydział Humanistyczny 31
Wydział Inżynierii Łądowej i Środowiska 34
Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii 39
Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu 40

PION REKTORA DS. NAUKI I WSPÓLPRACY Z ZAGRANICĄ 43
MALGORZATA RATAJCZAK - GULBA / Konkurs na Kartkę Bożonarodzeniową 44
BARABARA KRZESZEWSKA - ZMYŚLONY / IX Dni Niemieckie na Uniwersytecie Zielonogórskim 45
KAJA ROSTKOWSKA / Nowa ramówka w Akademickim Radiu INDEX 96 FM 47
DONATA WOLSKA / Fandango z Erasmusem 49
MAREK SAWERWAIN, EWA POPIŁKA, / Nowości wydawnicze 52

Życzenia szczęśliwych i pogodnych Świąt Bożego Narodzenia oraz radości, zdrowia i spokoju w Nowym Roku

składa *Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego*
prof. Czesław Osękowski

REDAKTOR NACZELNA
Ewa Sapeńko

WSPÓLPRACA
Anetta Barska, Tomasz Belica, Joanna Borgensztajn, Piotr Bubacz, Marek Dankowski, Renata Grochowalska, Magdalena Grycuk, Katarzyna Jans-Subsar, Stawek Janusz, Dorota Krassowska, Pola Kuleczka, Katarzyna Kwiecień-Długosz, Alicja Lewicka-Szczegółą, Magdalena Steciąg, Anna Urbańska, Jantina Wallis

PROJEKT GRAFICZNY / OKŁADKA
Lucyna Andrzejewska

ŁAMANIE KOMPUTEROWE
Lucyna Andrzejewska

WYDANIE INTERNETOWE
<http://www.uz.zgora.pl/miesiecznikUZ.html>
opr. Krzysztof Jaroński

ZDJĘCIA
Kazimierz Adamczewski

Wyrażone opinie są osobistymi przekonaniami autorów i nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem kolegium, zespołu redakcyjnego i kierownictwa uczelni. Zachęcamy do wypowiedzi polemicznych. Redakcja zastrzega sobie prawo nadawania tekstom własnych tytułów, ich skracania i adustacji; materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Za zamieszczane informacje odpowiedzialność ponoszą ich autorzy.

Oddano do druku w grudniu 2011 r.
Nakład: 800 egz.

Druk: Zakład Poligrafii Uniwersytetu Zielonogórskiego

UNIWERSYTET
ZIELONOGÓRSKI

REDAKCJA
ul. Licealna 9
65-417 Zielona Góra
tel. 68 328 2593, - 2592,
- 2354, - 2479

POCZĄTEK SPRAWIŁ, ŻE JEST TO, CO TERAZ...

ks. Paweł Prüfer

„NA POCZĄTKU BYŁO SŁOWO...”
[EWANGELIA WG ŚW. JANA]

Na początku było Słowo. Na początku był Początek. Jak można jednak myśleć, mówić i pisać o Początku, skoro się tam nie było? Możliwość przychodzi innymi drzwiami. Na początku był Ktoś, kogo rozpoznano jako Początek. Pojawił się ktoś, kto o tym opowiedział. Nie był to jeszcze Posłany. Był tylko tym, który miał o Początku poinformować, wyjaśnić Go, przyczynić się do tego, by był czytelny i rozpoznawalny. Bóg się z-rodzi, już niedługo, za jakiś czas. Wtedy określi przestrzeń i głębię Początku.

Rytmiczność i zdeterminowana gorliwość przestania o Początku jest zadziwiająco regularna. Coś trzeba z Nim zrobić, gdzieś Go poszukać. Początek stał się terazniejszy i równie taki prawdziwy, taki sam, jakim był wtedy. To bardzo pocieszające i budzące nadzieję. Można więc z nową niefrasobliwością, ale i z nowym zaangażowaniem przyjrzeć się, zagłębić i zbliżyć do Początku. Jest o Nim napisane w całkiem jasnych słowach, ale i w nieco zawitej formie. Jest więc, a to już wiele, wiele żeby wybrać się w trud poznawania, ufając że w dobrą stronę zaprowadzi. Brać i czytać, zamyślać się i żyć. Tak samo jak rok temu, ale może tym razem trzeba by nieco inaczej? Ewangeliczny zapis o Początku nie zwierzał od nadmiaru powierzchowności czytelniczej jej czytelników. To też pocieszające. Bo jest kolejna szansa. Czas, by otworzyć ten zapis i mu się z uwagą przyjrzeć. Na początku było Słowo...”. I to był prawdziwy początek wszystkiego. Długo jeszcze tak można wracać do tych samych słów i długo się w nie wczytywać? Można bardzo długo, ale dobrze się stanie, jeśli stanie się to już teraz.

Robert K. Merton, socjolog, stwierdził kiedyś: „Częściowym sprawdzianem potencjalnie twórczej roli odczytywania klasyków na nowo może być choćby porównanie notatek i uwag sporządzonych podczas pierwszego i ponownego czytania klasycznej pracy. Jeżeli książka mówi nam w obu wypadkach dokładnie to samo, to znaczy, że cierpimy na ciężką stagnację umysłową, albo że owo klasyczne dzieło ma mniej intelektualnej głębi, niż mu się przypisuje,

lub że zachodzą obie te nieprzyjemne okoliczności naraz” (R.K. Merton, *Teoria socjologiczna i struktura społeczna*, przeł. E. Morawska, J. Wertenstein-Żuławski, Warszawa 2002, s. 59-60). O Słowie-Początku wiele napisano, sporo nad Nim czasu spędzono, by o Nim rozmyślać, z Jego powodu popaść czasem w zdumienie, zatęsknić do zsynchronizowania siebie i swojego życia z Nim. Rzecz jest trudna, ale i pasjonująca. Cementuje swojskość i przyzwyczajenia, rozparcelowuje na części pierwsze skamieniałość i przeciętność. Czy zawsze tak samo działa? Dzisiaj tak jak wczoraj? Oby inaczej, to znaczy intensywniej i bardziej w stronę fascynacji dobrem, pięknem i mądrością. To dzieło ewangeliczne ma o wiele więcej głębi, niż mu się nawet w egzaltowanej czasem chwili przypisuje. Jest tętniącym życiem przestaniem dla każdego. Bóg się rodzi - podstawowy komunikat nadziei dla wszystkich. Może najbardziej dla tych, którym nadziei zabrakło ze względu na codzienne utrudzenie i bolesne uderzenia dziwnych splotów pojawiających się chwil i wypowiedzanych słów, w których zabrakło nieco miłości.

Ze Słowem i w Słowie pojawiali się Życie. Jest darem, którego opisem zajmują się wszyscy, kształcący siebie i innych. Słowo-Początek-Życie przemyka dyskretnie korytarzami naszej zielonogórskiej uczelni. Wplątuje się w zakamarki uczelnianych budynków, w miejsca, które w dość powszechnym przekonaniu ani trochę do tego się nie nadają, wszystko po to, by wypełniło je Bożonarodzeniowe światło. Słowo-Początek-Życie nie zważa na to. Będąc od zawsze tak samo czujne i skupione z uwagą na człowieku, wykonuje swoją pracę-zadania. Wsącza się z nadzieją do tych miejsc, by potem z większą jeszcze intensywnością krystalicznego światła spróbować wsączyć się w ludzkie serce. Ma ich sporo do wypełnienia. Nie dokonuje jednak selekcji i nie wybiera tych najbardziej podatnych na spotkanie. Działa powszechnie i z fascynacją równą zakochanej osobie w innej osobie. Tak działa od lat, od początku. Przemyka z dokładnością najczulszego laboratoryjnego urządzenia ulokowanego na ulicy Podgórznej. Wciska się w zastawione książkami półki biblioteczne na Alei Wojska Polskiego. Zagląda z przekonaniem znawcy na ulicę Licealną, gdzie rodzą się decyzje, kreują plany, projekty i kłębią zatroskane o przyszłość myśli. Jest wszędzie tam, gdzie naszej uczelni trzeba odrodzenia nadziei i fascynacji Światłem. Jest więc wszędzie.

Słowo-Początek-Życie-Światło za każdym razem rozdawane, pęcznieją coraz bardziej i bardziej. To domena Boga, który w nadmiarze miłości do człowieka, stworzył człowieka i go prowadzi. Bóg się rodzi. To dobrze. Bo na naszej uczelni jest jeszcze bardzo dużo wolnego miejsca, aby Go przyjąć, by wprowadzić Go w dyskusję na temat Słowa, Początku, Życia i Światła. Prosi się Go o wkład, zaprasza na panel, zachęca proseminaryjnie. W końcu przychodzi i czas na laudację. Zastużył sobie na to, bo ani przez chwilę się nie oszczędzał, i ani przez chwilę nie pomyślał „odejść, nic tu po mnie...”. Został, bo tu jest Jego miejsce. Znalazł swoich i swoi Go przyjęli. Po czym, mimo, że każdy użył swojego głosu, inaczej brzmiącego, zaśpiewali razem i zgodnie: „Bóg się rodzi”.

„...i Bogiem było Słowo.”
[Ewangelia wg Św. Jana]

Z OBRAD SENATU

» Senat na zwyczajnym posiedzeniu 26 października 2011 r. podjął następujące uchwały:

- > **Nr 438 w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności komisji do spraw nauki**
Senat przyjął sprawozdanie z działalności komisji do spraw nauki.
- > **Nr 439 w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności komisji do spraw kształcenia**
Senat przyjął sprawozdanie z działalności komisji do spraw kształcenia.
- > **Nr 440 w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności komisji do spraw studenckich**
Senat przyjął sprawozdanie z działalności komisji do spraw studenckich.
- > **Nr 441 w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności komisji do spraw budżetu i finansów**
Senat przyjął sprawozdanie z działalności komisji do spraw budżetu i finansów.
- > **Nr 442 w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.**
Senat wyraził pozytywną opinię dotyczącą rozwiązania stosunku pracy z mgr. Alicją Maciarz - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, na podstawie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 116 ust. 2 i ust. 3 pkt 4 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego.
- > **Nr 443 w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.**
Senat wyraził pozytywną opinię dotyczącą rozwiązania stosunku pracy z mgr inż. Andrzejem Szablewskim - nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony, na podstawie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 202 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego przyjętego uchwałą nr 419 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 28.09.2011 r. w związku z § 121 ust. 3 i § 205 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego przyjętego uchwałą nr 111 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 31.05.2006 r.
- > **Nr 444 w sprawie zatwierdzenia wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Uniwersytetu Zielonogórskiego za okres 01.01.2011 r. - 31.12.2011 r.**
Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego zatwierdził wybór Firmy Auditingu i Rachunkowości FAIR Spółka z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze (65 - 484) przy ul. Sikorskiego

4 do badania sprawozdania finansowego Uniwersytetu Zielonogórskiego za okres 01.01.2011 r. - 31.12.2011 r.

- > **Nr 445 w sprawie przeniesienia wartości funduszu inwestycyjnego na fundusz zasadniczy Uczelni oraz zniesienia funduszu inwestycyjnego.**
1. Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego wyraził zgodę na przeniesienie wartości funduszu inwestycyjnego w wysokości 1 772 761,83 zł utworzonego uchwałą Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego nr 321 z dnia 8 czerwca 2005 r. w sprawie podziału zysku netto osiągniętego przez Uniwersytet Zielonogórski w 2004 r. - na fundusz zasadniczy Uczelni.
2. Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego zniósł fundusz inwestycyjny, o którym mowa w ust. 1.
- > **Nr 446 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości.**
Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego wyraził zgodę na sprzedaż położonych w Lubiatowie i zabudowanych dwoma budynkami stanowiącymi Ośrodek Szkolno-Wypoczynkowy: nieruchomości gruntowej będącej w użytkowaniu wieczystym Uniwersytetu Zielonogórskiego, oznaczonej jako działka nr 225 o powierzchni 4.223 m², dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy we Wschowie księga wieczysta KW 14033 oraz nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Uniwersytetu Zielonogórskiego, oznaczonej jako działka nr 14/5 o powierzchni 2.100 m², dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy we Wschowie księga wieczysta KW 13548, o łącznej wartości rynkowej 2 040 944,00 zł.
- > **Nr 447 w sprawie utworzenia studiów podyplomowych.**
Senat wyraził zgodę na utworzenie na Wydziale Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji studiów podyplomowych *Projektowanie systemów z odnawialnymi źródłami energii*.

ZARZĄDZENIA JM REKTORA

» JM Rektor wydał zarządzenia:

- > **Nr 70 z dnia 17 października 2011 r. w sprawie powołania Odwoławczej Komisji Stypendialnej studentów na rok akademicki 2011/2012**
JM Rektor niniejszym zarządzeniem powołał Odwoławczą Komisję Stypendialną Studentów na okres do 31 sierpnia 2012 r. w składzie:
1. Kaja Drzymała - studentka Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu,
2. Danuta Krawczyk - studentka Wydziału Humanistycznego,
3. Iwona Lizoń - studentka Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu,

4. Martyna Pondel - studentka Wydziału Humanistycznego,
5. Elżbieta Kaźmierczak - pracownik Działu Spraw Studenckich,
6. Iwona Madej - pracownik Działu Spraw Studenckich,
7. Paulina Słomska - pracownik Działu Spraw Studenckich.

> **Nr 71** z dnia 17 października 2011 r. w sprawie powołania odwoławczej komisji stypendialnej doktorantów na rok akademicki 2011/2012.

JM Rektor powołał Odwoławczą Komisję Stypendialną Doktorantów na okres do 31 sierpnia 2012 r. w składzie:

1. Monika Alechno-Matuszczak - uczestnik studiów doktoranckich Wydziału Humanistycznego,
2. Wiktor Krajniak - uczestnik studiów doktoranckich Wydziału Humanistycznego,
3. Joanna Zięba - uczestnik studiów doktoranckich Wydziału Humanistycznego,
4. Iwona Madej - pracownik Działu Spraw Studenckich,
5. Paulina Słomska - pracownik Działu Spraw Studenckich.

> **Nr 72** z dnia 27 października 2011 r. w sprawie zasad i trybu zbycia nieruchomości położonych w Lubiatowie.

JM Rektor zarządził, iż zbycie nieruchomości położonych w Lubiatowie przy ulicy Sławskiej 17, oznaczonych jako działki nr 14/5 o powierzchni 2 100 m² i nr 225 o powierzchni 4 223 m², zabudowanych dwoma budynkami, dla których Sąd Rejonowy we Wschowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste odpowiednio nr KW 13548 i KW 14033, nastąpi w trybie przetargu pisemnego nieograniczonego. Warunkiem zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości opisanych jest uzyskanie przez Uniwersytet Zielonogórski zgody Ministra Skarbu Państwa na sprzedaż tych nieruchomości.

JM Rektor dla realizacji postanowień zarządzenia powołał Komisję Przetargową ds. zbycia nieruchomości położonych w Lubiatowie przy ul. Sławskiej 17 w składzie:

- 1) inż. Henryk Michalak - przewodniczący,
- 2) mgr Sławomir Szumalo - z-ca przewodniczącego,
- 3) Agnieszka Oleszek - sekretarz,
- 4) mgr Melania Milto - członek,
- 5) mgr Alicja Nolka - członek,
- 6) Jan Ostrowski - członek.

> **Nr 73** z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych w Uniwersytecie Zielonogórskim

JM Rektor wprowadził regulamin udzielania zamówień publicznych w Uniwersytecie Zielonogórskim, stanowiący załącznik do zarządzenia.

Magdalena Grycuk
Biuro Prawne

TEKSTY
UCHWAŁ I ZARZĄDZEŃ
DOSTĘPNE SĄ
NA STRONIE INTERNETOWEJ
UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO
POD ADRESEM:
<http://www.uz.zgora.pl/ap/>

WYBORY 2012

30 listopada 2011 r. Senat powołał Uczelnianą Komisję Wyborczą w następującym składzie :

1. dr hab. inż. Zofia Sadecka, prof. UZ - **Przewodnicząca** - Wydział Inżynierii Łądowej i Środowiska,
2. prof. dr hab. Jerzy Motyl - **Zastępca Przewodniczącej** - Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonomometrii,
3. dr hab. Bohdan Halczak, prof. UZ - Wydział Humanistyczny,
4. dr hab. inż. Andrzej Janczak, prof. UZ - Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji,
5. dr hab. Jerzy Markiewicz, prof. UZ - Wydział Artystyczny,
6. dr hab. Maria Przybylska, prof. UZ - Wydział Fizyki i Astronomii,
7. dr inż. Agnieszka Janiak-Osajca - Wydział Nauk Biologicznych,
8. dr Krzysztof Lisowski - Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu,
9. dr inż. Dariusz Michalski - Wydział Mechaniczny,
10. dr Zbigniew Woźniak - Wydział Ekonomii i Zarządzania,

11. mgr Joanna Zięba - doktorantka - Wydział Humanistyczny,

12. Magdalena Hajost - studentka - Wydział Humanistyczny.

Agnieszka Gąsiorowska
Biuro Prawne

SUKCESY NASZYCH PRACOWNIKÓW

NOWE HABILITACJE

> DR HAB. ELŻBIETA SIARKIEWICZ

28 czerwca 2011 r. na Wydziale Nauk Pedagogicznych Dolnośląskiej Szkoły Wyższej we Wrocławiu odbyło się kolokwium habilitacyjne dr Elżbiety Siarkiewicz. Podstawą przewodu była rozprawa habilitacyjna pt.: *Przesłonięte obszary poradnictwa. Realia - iluzje - ambiwalencje*.

Kolokwium zostało przyjęte jednomyślnie i Rada Wydziału, której przewodniczyła prof. Mirosława Nowak-Dziemianowicz nadała Elżbiecie Siarkiewicz stopień doktora habilitowanego.

Recenzentami byli: prof. Józef Kargul - DSW Wrocław, prof. Tadeusz Aleksander - UJ Kraków, prof. Aleksander Nałaskowski - UMK Toruń, prof. Ewa Solarczyk-Ambrozik - UAM Poznań.

ELŻBIETA SIARKIEWICZ - adiunkt w Zakładzie Pedagogiki Społecznej na Uniwersytecie Zielonogórskim oraz w Zakładzie Pedagogiki Społecznej i Poradnictwa w Dolnośląskiej Szkole Wyższej we Wrocławiu. W swoim doświadczeniu zawodowym ma pracę w instytucjach edukacyjnych, w ośrodku dla dzieci głuchych i niesłyszących, w poradni psychologiczno-pedagogicznej, w telefonie zaufania. Prowadziła diagnozę i terapię dzieci i młodzieży oraz poradnictwo dla nauczycieli i rodziców. W jej zainteresowaniach naukowych i badawczych mieści się poradnictwo oraz praktyka poradnicza. Bada procesy poradnicze usytuowane w instytucjach oraz te mieszczące się w obszarze codzienności. Sięga do możliwości jakie dają badania terenowe, etnografia, etnometodologia, socjologia wizualna,

analiza konwersacji. Najważniejsze publikacje: *Ostatni bastion. Jawne i ukryte wymiary pracy przedszkola* (2000), redakcja: *Niejednoznaczność poradnictwa* (2004), współredakcja z B. Wojtasik *Być doradcą! Doświadczenia i refleksje* (2008), *Przesłonięte obszary poradnictwa. Realia - iluzje - ambiwalencje* (2010). W pracy dydaktycznej przygotowuje studentów do zawodu pedagoga, doradcy edukacyjno-zawodowego, pracownika socjalnego.

Z recenzji prof. Olgi Czerniawskiej

Książkę oceniam jako ciekawe, nowoczesne dzieło o poradnictwie ujawniające rozwój subdyscypliny dotyczącej tej dziedziny wspierania jednostki (...). Autorka nie tylko czyta, ale myśli i patrzy na rzeczywistość poradniczą przez pryzmat literatury humanistycznej. Nie tylko cytuje, ale analizuje tę rzeczywistość. Dlatego tekst czyta się z uznaniem (...). Teoria przesiąknięta jest metodologicznym dyskursem wielodyscyplinarnym, ciężącym ku badaniom jakościowym, miękkim.

Z recenzji prof. Józefa Kargula

(...) przeczytawszy wstęp, czytelnik jest wprowadzony w sposób myślenia Autorki i już wie czego się spodziewać. Wie, że nie będzie to klasyczny opis „działalności” rozmaitych praktyk poradnictwa, ale próba ich dostrzeżenia w codzienności, w ukrytych zakamarkach instytucji poradniczych, które są niedostrzegalne i jak pisze Autorka - „przesłonięte” ich strukturalno-funkcjonalnym formalizmem (...). Skonstruowanie „imersjonistycznego modelu badań nad poradnictwem” jest ważnym wkładem Autorki w rozwój poradnictwa jako dziedziny nauki zajmującej się badaniem procesów poradniczych.

> DR HAB. MICHAŁ GŁĄŻEWSKI

Ukończył studia magisterskie na kierunku filologia germańska na WSP w Zielonej Górze w 1983 r. W roku 1986 rozpoczął pracę na macierzystej uczelni w Zakładzie Teorii Wychowania. W 1995 r. uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w specjalności pedagogika na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego na podstawie obrony dysertacji pt.: *Ciągłość i zmiana wychowania w instytucjach edukacyjnych - model szkoły waldorfskiej*, traktującej o problemach alternatywnej edukacji instytucjonalnej. (Skrócona wersja tej pracy została wydana w postaci książki pt.: *O witalności szkoły* przez Wydawnictwo WSP Zielona Góra w 1996 r.). Promotorem pracy dok-

torskiej był prof. Jerzy Materne. Przebywał na stażach naukowych i wizytach studyjnych na uniwersytetach w Niemczech: Vechcie (Osnabrück), Giessen, w Berlinie Zachodnim, Stuttgart, w Szwecji (Sztokholm), Dornach k. Bazylei w Szwajcarii, w Irlandii Północnej (Bushmill), Francji (Rennes-Dinar) i.in. Pracę habilitacyjną pt.: *Dystopia. Pedagogiczne konteksty teorii systemów autopojetycznych Niklasa Luhmanna* (Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego 2010) przedstawił na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, gdzie w październiku 2011 r. otrzymał stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki.

M. Głażyński Jest zatrudniony na Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu UZ, w Katedrze Teorii i Filozofii Wychowania.

Jego zainteresowania naukowe i aktywność badawcza lokują się w obszarze szeroko rozumianych nauk o edukacji, a głównie filozofii wychowania (fenomenologia, heurystyka wychowania, postmodernizm a wychowanie), teorii wychowania i teorii komunikacji (teoria systemów autopojetycznych) oraz komparatystyki (edukacja w Niemczech, Ruch Reform) i historii idei (utopia i jej derywaty - atopia, dystopia, heterotopia).

Dr hab. M. Głażyński jest autorem kilkudziesięciu artykułów naukowych, dwóch monografii oraz szeregu przekładów książek z zakresu pedagogiki niemieckiej.

opracowała Pola Kuleczka

KRZYŻ KAWALERSKI DLA REKTORA UZ

Na wniosek Prezydenta Miasta Zielona Góra Janusza Kubickiego Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Czesław Osekowski został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. W imieniu Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego odznaczenie przekazał wojewoda Jan Świrępo. Uroczystość odbyła się w Muzeum Ziemi Lubuskiej podczas otwarcia wystawy „Pejzażyści śląscy drugiej połowy XIX wieku i pierwszej połowy XX wieku ze zbiorów Czesława Osekowskiego”. Na wystawie znalazło się 70 obrazów z prywatnej kolekcji Rektora.

esa

LAUR AKADEMICKI KRUWOCZ DLA BENEDYKTA XVI

23 listopada 14 rektorów uczelni członkowskich Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia, Opola, Częstochowy i Zielonej Góry, a wśród nich Rektor UZ prof. Czesław Osekowski, przebywało w Watykanie, gdzie podczas audyencji generalnej u Papieża Benedykta XVI uhonorowali oni Ojca Świętego Laurem Akademickim. Uchwałę o przyznaniu papieżowi tego wyróżnienia Kolegium podjęło 18 stycznia 2011 r. Laur Akademicki to wyróżnienie środowiska uczelnianego, dedykowane osobistościom świata nauki. Jako pierwszy, Laurem Akademickim został uhonorowany w 2004 r. papież Jan Paweł II. Jako drugi, otrzymał go Benedykt XVI w uznaniu dla jego działalności naukowej, jako wybitny teolog i filozof.

Podczas audyencji w Auli Pawła VI, Benedykt XVI podziękował rektorom za to wyróżnienie i zwrócił się do nich po polsku: - Pozdrawiam rektorów uczelni z Wrocławia, Opola, Częstochowy i Zielonej Góry. Raz jeszcze dziękuję za przyznany mi honorowy Laur Akademicki. Wiem, że dotychczas otrzymał go tylko bł. Jan Paweł II. Dlatego jest dla mnie szczególnym wyróżnieniem. Kolegium Rektorów, przedstawicielom uczelni, ich wspólnotom akademickim i wszystkim tu obecnym z serca błogosławieństwo - powiedział Benedykt XVI.

Rektorzy podczas wizyty w Watykanie uczestniczyli także w audyencji w Kongregacji Edukacji Katolickiej u Prefekta Kongregacji, Kardynała Zenona Grocholewskiego, oraz zostali przyjęci przez Eminencję Kardynała Tarcisio Bertone, Sekretarza Stanu Stolicy Apostolskiej.

„Laur Akademicki” - statuetka ze srebrnym liściem, pozłacanym 24 karatowym złotem jest autorstwa prof. Małgorzaty Dajewskiej z Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu.

esa

FOT.
NORBERT
NOWICKI

NAGRODA PAN DLA PROF. K. PATANA

Wydział IV Nauk Technicznych PAN przyznał Nagrodę Naukową prof. Krzysztofowi Patanowi z Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji Uniwersytetu Zielonogórskiego. Profesor Patan znalazł się wśród siedmiu laureatów tegorocznej edycji Nagrody.

Nagroda Naukowa jest corocznym, indywidualnym wyróżnieniem za twórczą pracę naukową (lub cykl prac) z dziedziny nauk technicznych. Mogą ubiegać się o nią badacze, którzy w roku opublikowania pracy zgłoszonej do nagrody lub ostatniej z cyklu zgłoszonych prac nie przekroczyli 45 roku, nie posiadają tytułu profesora i nie byli dotychczas wyróżnieni taką nagrodą. Zgłoszone do nagrody prace muszą być opublikowane nie dawniej niż w ciągu ostatnich czterech lat kalendarzowych.

PROF. ANDRZEJ RADZIEWICZ-WINNICKI ORAZ PROF. MIROSŁAW KOWALSKI CZŁONKAMI KOMITETU NAUK PEDAGOGICZNYCH PAN (KADENCJA 2011-2014)

Andrzej Radziewicz-Winnicki - profesor zwyczajny Uniwersytetu Zielonogórskiego, wybitny socjolog wychowania i pedagog społeczny. Zajmuje się m.in. analizą procesów społecznych oraz skutków wprowadzonych radykalnych zmian organizacyjnych i programowych w instytucjonalnej oświacie, a także problemem marginalizacji społecznej (wykluczenia). Jest autorem bardzo wielu publikacji, również w języku angielskim - 12 z nich znajduje się w wy-

kazie zbiorów Biblioteki Kongresu USA. Visiting Profesor w zagranicznych ośrodkach akademickich (USA, Niemcy, Finlandia, Austria, Norwegia, Dania, Węgry, Czechy, Słowacja). Pod jego redakcją naukową ukazało się ponad 20 prac zbiorowych. W latach 1997 - 2005 redaktor naczelny kwartalnika „Auxilium Sociale - Wsparcie Społeczne”. Od 2008 roku przewodniczący Rady Wydawniczej czasopisma „Auxilium Sociale Novum”. Wiceprzewodniczący KNP Polskiej Akademii Nauk.

Profesor Andrzej Radziewicz-Winnicki jest laureatem wielu nagród m.in. MEN w dziedzinie badań naukowych; *Pro Scientia et Arte* - najbardziej zaszczytnego wyróżnienia Uniwersytetu Śląskiego. Od kilku lat pracuje w Katedrze Pedagogiki Społecznej Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Mirosław Kowalski, profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Zielonogórskiego, kierownik Katedry Teorii i Filozofii Wychowania UZ, z-ca przewodniczącego Zespołu Teorii Wychowania przy KNP PAN, przewodniczący Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego w Zielonej Górze. Jest autorem, współautorem, redaktorem lub współredaktorem kilkudziesięciu artykułów naukowych i książek, w tym m.in.: *Zdrowie - Wartość - Edukacja; Kobieta i mężczyzna w zawodzie nauczycielskim; Przemoc i zdrowie w obrazach telewizyjnych. Edukacja przez codzienność telewizyjną (Violence and health in television. Education by TV "commonplace"); Kultura - Edukacja - Wychowanie (zmiany dostrzegane i odczuwane); Przeszłość edukacyjna-oczekiwania, doświadczenia i dylematy społeczne; Edukacja w przebiegu życia. Od dzieciństwa do starości; Studia z Teorii Wychowania; Wspomaganie pedagogiczne niedostosowanych społecznie, Ku odpowiedzialności za edukację (między wolnością a zniewoleniem), Świadomość aksjologiczna i podmiotowość etyczna, Myśleć o zdrowiu. Między wolnością a zniewoleniem (Think about health. Between freedom and slavery).*

Profesor Mirosław Kowalski jest członkiem rad naukowych i redakcyjnych wielu zagranicznych i krajowych czasopism naukowych m. in.: *Problems of Education in the 21st Century; ACC JURNAL; Media4u Magazine; Journal of International Scientific Publications: Educational Alternatives; Studia z Teorii Wychowania; Społeczeństwo i Rodzina.*

zebrała Ewa Saperiko

PROMOCJE DOKTORSKIE

Dorota Hebisz

8 listopada 2011 roku miała miejsce jedenasta w historii Uczelni uroczystość Promocji Doktorskich. Odbędzie się ona w obecności władz Uniwersytetu, promotorów prac doktorskich oraz rodzin młodych naukowców.

Dyplomy odbierało 25 doktorów, z:

- > Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji - 6 doktorów (2 elektrotechnika; 4 informatyka)
- > Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu - 3 doktorów (pedagogika)
- > Instytutu Filozofii - 1 doktor (filozofia)
- > Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii - 1 doktor (matematyka)
- > Wydziału Humanistycznego - 8 doktorów (historia)
- > Wydziału Fizyki i Astronomii - 1 doktor (fizyka)
- > Wydziału Inżynierii Łądowej i Środowiska - 5 doktorów (inżynieria środowiska)

Wszystkim nowym doktorom życzymy powodzenia w dalszym prowadzeniu badań naukowych, pracy dydaktycznej oraz pomyślności w życiu osobistym.

LISTA DOKTORÓW:

dr Roman Józefiak

Temat pracy: Ideologia komunalna a ustrój Republiki Nowogrodzkiej do 1480 roku
Wydział Humanistyczny
Doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: historia
Promotor: prof. dr hab. Maria Barbara Piechowiak Topolska
Recenzenci: prof. dr hab. Artur Kijas, dr hab. Wojciech Dzieduszycki, prof. UZ

dr Dariusz Sagan

Temat pracy: Metodologiczno-filozoficzne aspekty teorii inteligentnego projektu
Instytut Filozofii
Doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: filozofia
Promotor: prof. dr hab. Kazimierz Jodkowski
Recenzenci: dr hab. Krzysztof Łastowski prof. UAM, dr hab. Józef Zon, prof. KUL

dr Krzysztof Wasilewski

Temat pracy: Polityka wewnętrzna i zagraniczna Polski w świetle publicystyki miesięcznika *Dziś. Przegląd społeczny* (1990-2008)
Wydział Humanistyczny
Doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: historia
Promotor: dr hab. Piotr Majer, prof. UWM
Recenzenci: prof. dr hab. Kazimierz Kozłowski, prof. zw. dr hab. Czesław Osękowski

dr Elżbieta Later-Chodyła

Temat pracy: Polacy i Polonia w Danii w latach 1893-1980. Studium z zakresu organizacji zespołów ludzkich
Wydział Humanistyczny
Doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: historia
Promotor: prof. dr hab. Maria Barbara Piechowiak Topolska
Recenzenci: prof. dr hab. Edward Olszewski, dr hab. Tomasz Nodzyński prof. UZ

dr Renata Knyspel-Kopeć

Temat pracy: Grunwald w świadomości społeczeństwa polskiego drugiej połowy XIX i XX wieku
Wydział Humanistyczny
Doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: historia
Promotor: dr hab. Urszula Świdorska-Włodarczyk, prof. UZ
Recenzenci: dr hab. Zbigniew Pilarczyk, prof. UAM; prof. zw. dr hab. Czesław Osękowski

dr Ewa Psyk

Temat pracy: Formuła datalna w średniowiecznych dokumentach śląskich do końca XIII wieku
Wydział Humanistyczny
Doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: historia
Promotor: prof. dr hab. Kazimierz Bobowski
Recenzenci: dr hab. Andrzej Wałkowski, prof. UŁ; prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski

dr Alina Polak

Temat pracy: Cechy wewnętrzne dokumentów arcybiskupów gnieźnieńskich do 1381 roku
Wydział Humanistyczny
Doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: historia
Promotor: prof. dr hab. Kazimierz Bobowski
Recenzenci: dr hab. Andrzej Wałkowski, prof. UŁ; prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski

dr Dawid Kotlarek

Temat pracy: Książka w życiu społeczno-kulturalnym Zielonej Góry w XIX - XX wieku
Wydział Humanistyczny
Doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: historia
Promotor: dr hab. Bohdan Halczak, prof. UZ
Recenzenci: dr hab. Grażyna Pańko, prof. UW; dr hab. Tomasz Nodzyński, prof. UZ

dr Daniel Prałat

Temat pracy: Aparat bezpieczeństwa w województwie zielonogórskim

w latach 1950-1975

Wydział Humanistyczny
Doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: historia
Promotor: prof. zw. dr hab. Czesław Osękowski
Recenzenci: prof. zw. dr hab. Janusz Faryś; dr hab. Stefan Dudra, prof. UZ

dr Lidia Wawryk

Temat pracy: Postawy nauczycieli - wychowawców wobec zachowań agresywnych gimnazjalistów
Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu
Doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: pedagogika
Promotor: dr hab. Grażyna Miłkowska, prof. UZ
Recenzenci: dr hab. Krystyna Ostrowska prof. UW; dr hab. Edward Kozioł, prof. UZ

dr Aneta Klementowska

Temat pracy: Poradnictwo zawodowe w gimnazjum wiejskim w wymiarze środowiskowym (na przykładzie Publicznego Gimnazjum w Lubięcinie)
Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu
Doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: pedagogika
Promotor: dr hab. Zdzisław Wołk, prof. UZ
Recenzenci: dr hab. Grażyna Miłkowska, prof. UZ; prof. zw. dr hab. Ryszard Parzęcki

dr Ernest Magda

Temat pracy: Rola środowisk socjalizacyjnych w przemianach celów i planów życiowych młodocianych przestępców
Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu
Doktor nauk humanistycznych; dyscyplina: pedagogika
Promotor: dr hab. Dorota Rybczyńska - Abdel Kawy, prof. DSW
Recenzenci: prof. dr hab. Aleksandra Korwin-Szymanowska; prof. zw. dr hab. Kazimierz Pospiszyl

dr Sebastian Czerwiński

Temat pracy: Kolorowanie grafów różnicowych na liczbach naturalnych

Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii
Doktor nauk matematycznych; dyscyplina: matematyka
Promotor: dr hab. Jarosław Grytczuk, prof. UJ
Recenzenci: prof. dr hab. Mieczysław Borowiecki; dr hab. Tomasz Schoen, prof. UAM

dr inż. Jacek Bochniak
Temat pracy: Projektowanie systemów sterowania przelączalnymi procesami powtarzalnymi
Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji
Doktor nauk technicznych; dyscyplina: elektrotechnika
Promotor: prof. dr hab. inż. Krzysztof Gałkowski
Recenzenci: prof. dr hab. inż. Tadeusz Łobos, prof. dr hab. inż. Dariusz Uciński

dr inż. Łukasz Dziekan
Temat pracy: Modelowanie neuro-rozmyte typu Takagi - Sugeno w sterowaniu tolerującym uszkodzenia
Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji
Doktor nauk technicznych; dyscyplina: informatyka
Promotor: dr hab. inż. Marcin Witczak, prof. UZ
Recenzenci: prof. dr hab. inż. Piotr Tatjewski, dr hab. inż. Andrzej Pieczyński, prof. UZ

dr inż. Jacek Kaniewski
Temat pracy: Analiza i badania właściwości transformatorów hybrydowych
Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji
Doktor nauk technicznych; dyscyplina: elektrotechnika

Promotor: dr hab. inż. Zbigniew Fedyczak, prof. UZ
Recenzenci: dr hab. inż. Bogusław Grzesik, prof. PŚ; prof. dr hab. inż. Igor Korotyeyev

dr inż. Marek Sałamaj
Temat pracy: Koncepcja i implementacja synchroniczno-asynchronicznego bezpiecznego mikrosterownika logicznego z dywersyfikacją części sterującej
Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji
Doktor nauk technicznych; dyscyplina: informatyka
Promotor: prof. dr hab. inż. Marian Adamski
Recenzenci: prof. dr hab. inż. Tadeusz Łuba, prof. dr hab. inż. Alexander Barkalov

dr inż. Łukasz Hładowski
Temat pracy: Efficient algorithms for solving large-scale computational control problems of repetitive processes
Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji
Doktor nauk technicznych; dyscyplina: informatyka
Promotor: prof. dr hab. inż. Krzysztof Gałkowski
Recenzenci: dr hab. inż. Ewa Skubalska-Rafajłowicz prof. PWR, dr hab. inż. Andrzej Obuchowicz, prof. UZ

dr inż. Jacek Bieganski
Temat pracy: Synteza mikroprogramowalnych układów sterujących zorientowana na zmniejszenie liczby komórek układu adresowego
Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji

Doktor nauk technicznych; dyscyplina: informatyka
Promotor: dr hab. inż. Larysa Titarenko, prof. UZ
Recenzenci: dr hab. inż. Dariusz Kania, prof. PŚ; prof. dr hab. inż. Marian Adamski

dr inż. Michał Ćwiąkała
Temat pracy: Wpływ środków chemicznych stosowanych w zimowym utrzymaniu dróg na kapilarność gruntów
Wydział Inżynierii Łądowej i Środowiska
Doktor nauk technicznych; dyscyplina: inżynieria środowiska
Promotor: dr hab. Urszula Kołodziejczyk, prof. UZ
Recenzenci: prof. dr hab. inż. Leszek Rafalski; dr hab. inż. Andrzej Kotowski, prof. PWR; dr hab. inż. Adam Wysokowski

dr inż. Anna Asani
Temat pracy: Ocena metod wzmocnienia wałów przeciwo-wodowych w aspekcie poprawy ochrony przed powodzią na lubuskim odcinku Odry
Wydział Inżynierii Łądowej i Środowiska
Doktor nauk technicznych; dyscyplina: inżynieria środowiska
Promotor: dr hab. Urszula Kołodziejczyk, prof. UZ
Recenzenci: dr hab. inż. Adam Bolt, prof. PG; dr hab. inż. Tadeusz Chrzan, prof. UZ

dr inż. Anita Jakubaszek
Temat pracy: Związki biogenne w oczyszczalniach hydrofitowych
Wydział Inżynierii Łądowej i Środowiska
Doktor nauk technicznych; dyscyplina: inżynieria środowiska
Promotor: dr hab. inż. Zofia Sadecka, prof. UZ

Recenzenci: prof. dr hab. inż. Ryszard Błażejowski; prof. dr hab. inż. Andrzej Jędrzak

dr inż. Ewelina Płuciennik-Koropcuk
Temat pracy: Frakcje ChZT miarą jakości ścieków
Wydział Inżynierii Łądowej i Środowiska
Doktor nauk technicznych; dyscyplina: inżynieria środowiska
Promotor: dr hab. inż. Zofia Sadecka, prof. UZ
Recenzenci: dr hab. inż. Jolanta Podedworna, prof. PW; dr hab. inż. Maria Włodarczyk-Makuta, PCz

dr inż. Dariusz Królik
Temat pracy: Wpływ stopnia rozdrobnienia składników bio-frakcji odpadów komunalnych na efektywność fermentacji metanowej
Wydział Inżynierii Łądowej i Środowiska
Doktor nauk technicznych; dyscyplina: inżynieria środowiska
Promotor: prof. dr hab. inż. Andrzej Jędrzak
Recenzenci: prof. dr hab. inż. Kazimierz Szymański, dr hab. inż. Zofia Sadecka, prof. UZ

dr Piotr Krzysztof Jachimowicz
Temat pracy: Własności najcięższych jąder atomowych
Wydział Fizyki i Astronomii
Doktor nauk fizycznych; dyscyplina: fizyka
Promotor: prof. dr hab. Piotr Rozmej
Recenzenci: prof. dr hab. Andrzej Baran, dr hab. Krzysztof Urbanowski, prof. UZ

POROZUMIENIE Z UNIWERSYTYTEM LWOWSKIM

Ewa Sapeńko,
Małgorzata Ratajczak-Gulba

26 października podpisano porozumienie o współpracy pomiędzy Uniwersytetem Zielonogórskim a Lwowskim

Okazją do podpisania tej umowy stała się, czwarta już, Konferencja „Workshop on Current Problems in Physics 2011” (WCPP'11), podczas której Wydział Fizyki i Astronomii gościł delegację ze Lwowa. Jak w poprzednim numerze miesięcznika napisał prof. Wiesław Leoński z WFiA- Konferencja ta stanowi istotny element stale rozwijanej współpracy pomiędzy Uniwersytetem we Lwowie

Uniwersytetem Narodowym im. Iwana Franki. W imieniu uczelni porozumienie podpisali: Rektor UZ - prof. Czesław Osękowski i Rektor LUN - prof. Iwan Wakarczuk.

Uniwersytety, w ramach porozumienia, będą współpracować w następujących dziedzinach:

1. wymiana kadry akademickiej w celu prowadzenia wspólnych badań, wygłaszania referatów, prowadzenia wykładów i seminariów;
2. wspólne publikacje;
3. wymiana informacji, literatury fachowej i materiałów bibliotecznych;
4. współpraca w zakresie programów i metod nauczania;
5. wymian studentów i doktorantów w celu odbywania studiów, staży i badań naukowych;
6. prowadzenie wspólnych projektów;
7. organizowanie i uczestnictwo we wspólnych przedsięwzięciach naukowych, takich jak konferencje, seminaria, sympozja itp.;
8. współpraca w ramach programów międzynarodowych.

a Uniwersytetem Zielonogórskim. Szczególnie aktywna jest tu działalność w zakresie wymiany doświadczeń naukowych, wspólnych publikacji, organizowania konferencji w dziedzinie fizyki i astronomii.

Uniwersytet Zielonogórski jest kolejną uczelnią w Polsce, która podpisała porozumienie o współpracy z Uniwersytetem we Lwowie. Wcześniej takie porozumienie podpisały m.in.: Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Rzeszowski).

Aktualnie Uniwersytet Zielonogórski ma możliwość realizacji współpracy międzynarodowej na podstawie umów bilateralnych z 57 partnerami z zagranicy, w tym 7 uczelniami z Ukrainy. W ramach Programu Erasmus mamy podpisane umowy z 96 partnerami z Europy.

KONCERT JUBILEUSZOWY W INSTYTUCIE MUZYKI

Katarzyna Kwiecień-Długosz

Koncerty jubileuszowe to doskonała okazja do wspomnień, wzruszeń, dokonywania przeglądów i podsumowań. Do bycia razem, prezentacji dorobku i wspólnej radości z sukcesów. Tak było i tym razem - zorganizowany przez Instytut Muzyki Wydziału Artystycznego koncert z okazji 40-lecia istnienia akademickiego środowiska muzycznego w Zielonej Górze, który odbył się 17 listopada 2011 r. w Auli UZ, zgromadził tłumy i dowiódł, jak ważną funkcję Instytut pełni w naszym mieście i regionie. Patronat honorowy nad tym wydarzeniem objął Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego, prof. Czesław Osękowski, który powitał zgromadzonych słuchaczy, dziękując zielonogórskim muzykom za ich dotychczasowe dokonania. Przekazał też dyplom obecnemu dyrektorowi Instytutu Muzyki, prof. Maciejowi Ogarkowi.

Ważny moment uroczystości stanowiło wręczenie listów gratulacyjnych przez wicemarszałka województwa lubuskiego Jarosława Sokolowskiego osobom, które miały swój szczególny udział w powstaniu Zakładu Wychowania Muzycznego, instytucjonalnego protoplasty dzisiejszego Instytutu Muzyki. Listy te otrzymali: prof. Hieronim Szczegółta, pierwszy rektor Wyższej Szkoły Nauczycielskiej, prof. Maria Jakowicka, ówczesny dziekan Wydziału Pedagogicznego oraz prof. Irena Marciniak, pierwszy kierownik Zakładu.

Koncert rozpoczęły połączone chóry Instytutu Muzyki i Cantemus Domino, przygotowane przez prof. UZ Macieja Ogarka i ad. Bartłomieja Stankowiaka. Po uroczystym odśpiewaniu *Gaude Mater Polonia* wykonały pieśń *Czego chcesz od nas Panie*, będącą wyrazem wdzięczności dla wszystkich byłych pracowników Instytutu i wcześniejszych jednostek: Zakładu Wychowania Muzycznego (1971) oraz Instytutu Wychowania Muzycznego (1983). Wielu z nich przybyło na koncert osobiście. Tym, którzy już odeszli, zadedykowany został wiersz Pawła Ogarka *Brzoza*, zaprezentowany przez Małgorzatę Wower. O historii akademickiego kształcenia muzycznego w Zielonej Górze opowiadali prowadzący koncert: prodziekan Wydziału Artystycznego dr Barbara Literska oraz prof. Jerzy Markiewicz.

Po tej chwili refleksji zaprezentowali się obecni pracownicy Instytutu Muzyki w znakomitych interpretacjach utworów muzyki poważnej. Polonez A-dur op. 40 nr 1 Fryderyka Chopina w wykonaniu Ryszarda Zimnickiego (fortepian) oraz II i III cz. Koncertu skrzypcowego d-moll op. 22 Henryka Wieniawskiego w interpretacji Jakuba Kotowskiego (skrzypce) i Karola Szmida (fortepian) przeniosły słuchaczy na chwilę w epokę romantyzmu. Następnie Bogumiła Tarasiewicz (mezzosopran) wykonała Arię

Dalili *Mon coeur s'ouvre a ta voix* z opery *Samson i Dalila* C. Saint-Saënsa oraz dwie pieśni Witolda Lutosławskiego: *Spóźniony słowik* i *O Panu Tralalińskim*. Przy fortepianie towarzyszył jej Karol Szmidt.

W zupełnie inny świat przeniósł słuchaczy żywiłowa *Percussion Impression* w wykonaniu Zespołu Perkusyjnego *Beat* (w składzie: Dorota Sobotkiewicz, Waldemar Franczyk, Edward Piniuta, Stanisław Zimniewicz i Mateusz Urbański). Z kolei zespół *Nieźle ziółka*, którego lider-

ką jest wokalistka i skrzypaczka Katarzyna Pawłowicz, zaprezentował utwory *Aquarius* z filmu *Hair* oraz *Imagine* Johna Lennona. W obu grupach wystąpili absolwenci Instytutu Muzyki.

Instytut Muzyki kształci studentów na dwóch kierunkach: *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* oraz *jazz i muzyka estradowa*. Nie mogło więc zabraknąć muzyki jazzowej w wykonaniu Big-Bandu Uniwersytetu Zielonogórskiego pod dyktando Jerzego Szymaniuka.

W utworach *In full swing*, *Frackle face*, *Georgia on my mind*, *Lester leaps in*, *When I fall in love*, *I can't stop loving you* i *Almost like being in love* zaprezentowali się też wokaliści: Katarzyna Błat, Paulina Gołębiowska, Artur Caturian i Maciej Stawny. Ostatnia trójka to finaliści popularnego programu *Bitwa na głosy*, w którym wywalczyli dla Akcji Uniwersytet Dzieciom nagrodę w wysokości 100 tys. zł. Pięknym akcentem na zakończenie koncertu było wykonanie zaaranżowanego przez Jerzego Szymaniuka utworu *Amazing Grace* z udziałem solistów, big bandu i chórów. Po uczcie muzycznej słuchacze mieli okazję obejrzyć zorganizowaną w holu dawnego rektoratu wystawę prezentującą dorobek pracowników Instytutu Muzyki.

Zakończony owacją na stojąco koncert zaprezentował szerokie spektrum działalności zielonogórskich muzyków: od twórczości klasycznej i współczesnej po muzykę popularną i jazz. Środowisko muzyczne w Zielonej Górze jest bowiem zróżnicowane i, co podkreślała dr Barbara Literska, obejmuje zarówno kompozytorów, jak i wykonawców, dyrygentów i muzykologów. A jubileuszowy koncert to prezentacja zaledwie części wybranych przykładów ich aktywności artystycznej. Należy bowiem pamiętać także o tych muzykach, absolwentach i pracownikach Instytutu Muzyki, którzy wykonują codzienną „pracę u podstaw”, pracując w oświacie, instytucjach kultury i prowadząc zespoły. Jak zauważył prof. Jerzy Markiewicz, nawet jeśli nie odnoszą oni spektakularnych sukcesów na scenie, to przecież trudno bez nich wyobrazić sobie życie muzyczne nie tylko w naszym mieście, ale i w całym regionie. Pracują twórczo, kształtują życie artystyczne i wychowują młode pokolenia. Życzymy więc zielonogórskim muzykom sprzyjających warunków do dalszego rozwoju i miejmy nadzieję, że jeszcze niejeden jubileusz przed nami.

FOT. MAREK LALIKO

PRZYBYSZE I TUBYLCY 20 LAT INSTYTUTU SZTUK WIZUALNYCH UZ

Mira Vierstra

Z okazji 20-lecia akademickiego środowiska plastycznego, 18 listopada otwarto w zielonogórskim BWA wystawę zatytułowaną „Przybysze i tubylcy”. Żartobliwy, prowokacyjny tytuł rocznicowej ekspozycji, skłania do wielorakich refleksji i skojarzeń. Z pewnością odnosi się do nomadycznego charakteru pracy artystów, którzy wędrując ze swoimi wystawami, projektami i doświadczeniem pedagogicznym, będąc przybyszami w nowym miejscu pracy stają się chwilami tubylcami. Czasami ich realizacje pozostają na miejscu, czasami wzbogacają zbiory muzealne, prywatne kolekcje, a ich uczniowie kontynuują ich artystyczne inspiracje. Takimi „tubylcami” stawali się przychodzący do nowego instytutu w Zielonej Górze artyści wywodzący się z akademickich środowisk Poznania, Wrocławia, Warszawy i Krakowa. Niektórzy z nich związali się z tym miejscem na stałe.

Wystawa, do udziału w której zaproszono wszystkich byłych i obecnych pracowników Instytutu Sztuk Wizualnych stanowi doskonałą okazję do krótkiego przypomnienia jego historii. Powstały w 1991 roku, początkowo pod nazwą Instytut Wychowania Plastycznego funkcjonował w ramach Wydziału Pedagogicznego WSP. Inicjatywę jego stworzenia ówczesny rektor Jerzy Baksalary powierzył Zenonowi Polusowi, zielonogórskiemu artyście, doświadczonemu organizatorowi Biennale Sztuki Nowej. Zaproszony do współpracy, były rektor poznańskiej PWSSP prof. Antoni Zydroń został pierwszym dyrektorem Instytutu, a następnie dziekanem powstałego w 1999 roku Wydziału Artystycznego. W latach 2002-2010 istniały równolegle dwie jednostki zajmujące się kształceniem artystycznym, które połączyły się rok temu pod obecną nazwą Instytutu Sztuk Wizualnych.

Od samego początku istnienia Instytut obok kształtowania umiejętności pedagogicznych na kierunku *edukacja artystyczna*, pozwalał studentom na realizację własnych zainteresowań twórczych. Odpowiedzią na te potrzeby studentów i środowiska było powołanie nowych kierunków kształcenia: *malarstwa*, *grafiki* i *architektury wnętrz*. Integralną część aktywności kadry i studentów instytutu stanowiły inicjatywy wystawiennicze w ramach Galerii Intermedialnej GI, Galerii Mieczykowa 7, Galerii Twórców Galera, Pracowni Wolnego Wyboru, Galerii Grafiki Biblioteki Sztuki UZ, Galerii Stara Winiarnia, Na Dole i Galerii Uniwersyteckiej.

Zaprezentowanie w przestrzeni BWA prace 60 autorów, przedstawicieli różnych generacji, zwolenników odmiennych postaw artystycznych, wypowiadających się za pomocą różnych mediów było zadaniem niezwykle trudnym. Autorom wystawy udało się stworzyć interesującą jakość, którą jest pozytywna energia emanująca z pokazu, który okazał się czymś więcej, niż jubileuszowy przegląd dokonania. Zrealizowano intencję potwierdzenia sensu wspólnego działania i tworzenia nowej przestrzeni dla sztuki. Na to wspólne działanie, trwające już dwadzieścia lat, złożyła się praca blisko stu osób, nie tylko artystów, ale również teoretyków oraz wielu wciąż blisko związanych z instytutem absolwentów. Wszyscy oni współtworzyli wielowymiarowy, multimedialny obszar wspólnoty. Współcześnie w coraz większym stopniu nadają jej ton studenci i absolwenci, z których wielu to laureaci prestiżowych nagród i wyróżnień. Ich prace stanowiły eksponowaną część rocznicowej prezentacji. Objęła ona formy malarskie, grafikę, plakat, fotografię, rzeźbę, obiekty, instalacje, projekcje wideo i dokumentację działań performatywnych oraz projektów architektonicznych. Już samo to wyczerpuje obrazuje wszechstronność zainteresowań i kierunków aktywności związanego z instytutem środowiska. Wysta-

FOT. KAROLINA SPIAK

FOT. MAREK LALIKO

FOT. MAREK LALIKO

Maciejem Ogarkiem i Prodziekan dr Barbarą Lipterską oraz dr. Bartłomiejem Stankowiakiem na czele. Miło nam było gościć dawnych pracowników Instytutu, m.in.: prof. Piotra Wołyńskiego, prof. Witolda Michorzewskiego, prof. Beatę Frydryczak, dr. Adama Olejniczaka i in. Mogliśmy liczyć również na obecność studentów, absolwentów i współpracowników Instytutu oraz wsparcie naszych rodzin i przyjaciół.

„PRZYBYSZE I TUBYLCY.

20 LAT INSTYTUTU SZTUK WIZUALNYCH W ZIELONEJ GÓRZE”

18.11-4.12.2011, Galeria BWA w Zielonej Górze

Uczestnicy wystawy:

PAWEŁ ANDRZEJEWSKI/ ANDRZEJ BANACHOWICZ/
BASIA BAŃDA/ JAN BERDYSZAK/ AGNIESZKA BŁĘ-
DOWSKA/ ANDRZEJ BOBROWSKI/ AGATA BUCHALIK-
DRZYGA/ SŁAWEK CZAJKOWSKI (ZBK)/ RADOŚLAW
CZARKOWSKI/ PIOTR CZECH/ JACEK DŁUŻEWSKI/
JAROSŁAW DZIĘCIELEWSKI/ KATARZYNA DZIUBA/
JERZY FEDRO/ STEFAN FICNER/ LIDIA GLUCHOW-
SKA & ANNA KRAŚKO / AGNIESZKA GRACZEW-CZAR-
KOWSKA/ GRUPA SĘDZIA GŁÓWNY/ MAGDALENA
GRYSKA/ MIROŚLAW GUGAŁA/ IZABELLA GUSTOW-
SKA/ TADEUSZ JACKOWSKI/ JAREK JESCHKE/ EWA
JĘDRZEJOWSKA/ EUGENIUSZ JÓZEFOWSKI/ HELE-
NA KARDASZ/ ANDRZEJ KLIMCZAK-DOBRZANIECKI/
PAULINA KOMOROWSKA-BIRGER/ MAŁGORZATA KOP-
CZYŃSKA/ STANISŁAW KORTYKA/ LESZEK KRUTUL-
SKI/ MAREK LALIKO/ ALICJA LEWICKA-SZCZEGÓŁA/
JAROSŁAW ŁUKASIK/ PRZEMEK MATECKI/ AGNIESZKA
MELLER-KAWA/ WITOLD MICHORZEWSKI/ SYLWESTER
MOCUR/ WOJCIECH MÜLLER/ ANNA NABEL/ ADAM
OLEJNICZAK/ ANNA OWSIAN-MATYJA/ JACEK PAPLA/
ROMA PILITSIDIS/ TADEUSZ PISKORSKI/ KATARZYNA
PODGÓRSKA-GLONTI/ ZENON POLUS & MARLENA BA-
RANIK/ IWONA ROSZAK/ TOMASZ SIKORSKI/ NORMAN
SMUŹNIAK/ KAROLINA SPIAK/ BERNARD SZUMOCKI/
PIOTR SZUREK/ MARTA SZWIEC & PIOTR SZWIEC &
PATRYCJA MIKOŁAJCZAK / PATRYCJA WILCZEK - STER-
NA/ RAFAŁ WILK/ PIOTR WOŁYŃSKI/ RYSZARD WOŹ-
NIAK/ ANTONI ZYDRÓŃ

wie towarzyszy nietypowe wydawnictwo w formie zestawu pocztówek z reprodukcjami prac pracowników oraz wybranych przez nich studentów, a także zbiór publikacji katalogowych.

Wernisaż wystawy cieszył się dużym zainteresowaniem. Swoją obecnością i uwagą zaszczytili nas Rektor UZ prof. Czesław Osękowski, Dziekan Wydziału Humanistycznego prof. Wojciech Strzyżewski, prof. Hieronim Szczegółka - wszyscy wraz z Małżonkami, Prodziekan Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu prof. Ewa Narkiewicz-Niedbałec, Dyrektor Instytutu Historii prof. Dariusz Dolański oraz szanowne Koleżanki i Koledzy z Instytutu Muzyki z Dyrektorem prof.

organizatorzy wystawy: Instytut Sztuk Wizualnych UZ, Biuro Wystaw Artystycznych w Zielonej Górze
kuratorzy: Alicja Lewicka-Szczegółka, Wojciech Koźłowski
konceptcja tytułu: Ryszard Woźniak, Wojciech Koźłowski
projekt graficzny publikacji: Jacek Papla
prezentacja fotografii archiwalnych ISW: Leszek Krutulski
prezentowane katalogi i książki: zbiory Biblioteki Sztuki UZ, BWA oraz własność uczestników

PROMOCJA UZ 2011

WYNIKI ANKIET DLA KANDYDATÓW NA STUDIA

Ania Urbańska

Biuro Promocji po raz kolejny przeprowadziło badanie sprawdzające skuteczność działań promocyjnych podejmowanych przez Uniwersytet Zielonogórski. Aż 1637 kandydatów podczas tegorocznej rekrutacji wypełniło ankiety dotyczące promocji uczelni, dołączone do elektronicznych podań (dla porównania, w ubiegłym roku było ich 1530).

> Lubuski Uniwersytet Zielonogórski

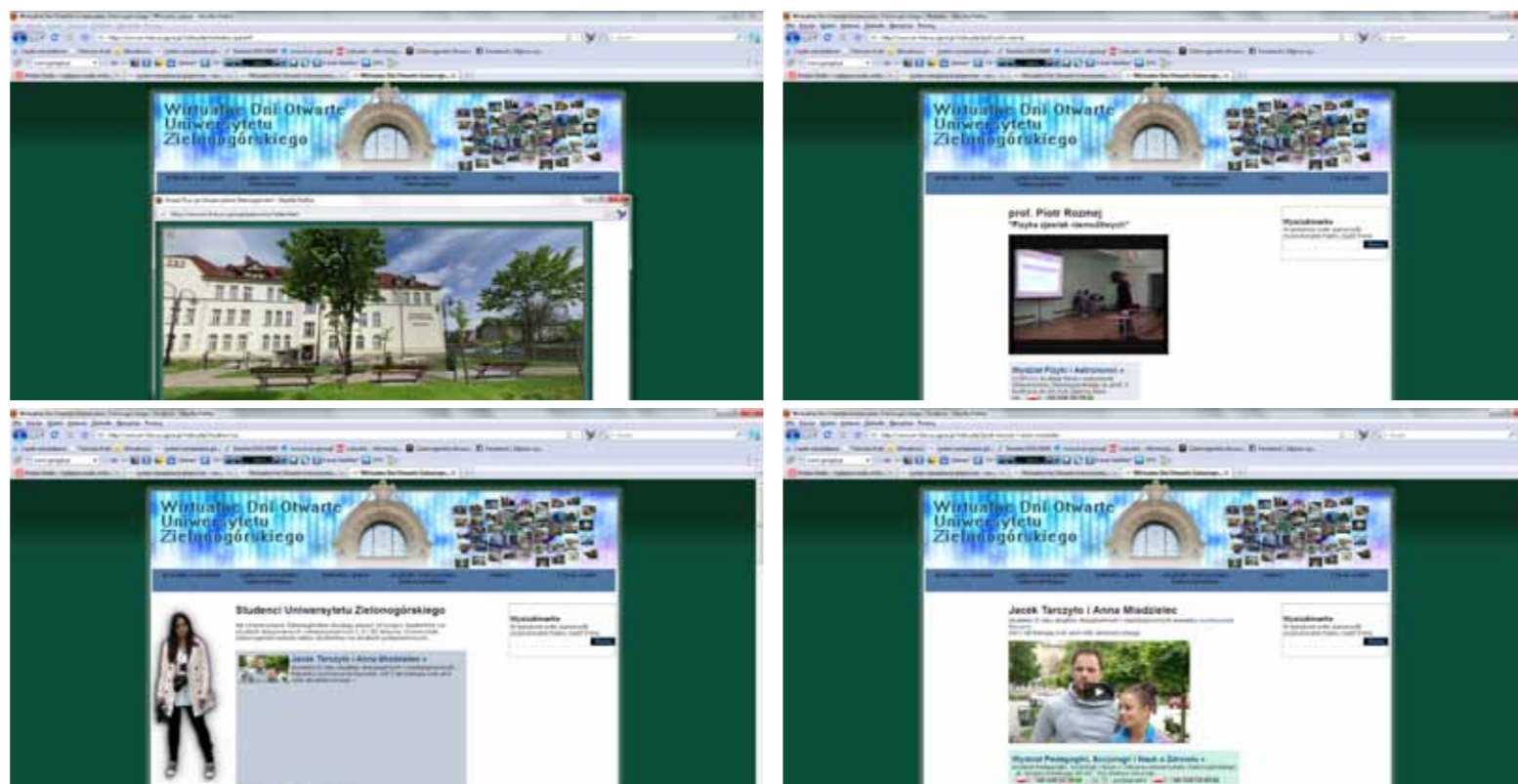
Wyniki ankiet wskazują, że Uniwersytet Zielonogórski ma kandydatów ze wszystkich województw, jednakże najliczniejszą grupę stanowią Lubuszanie (blisko 70 proc.). Nasza uczelnia jest także znana kandydatom z innych województw, głównie z województwa dolnośląskiego (17 proc.), wielkopolskiego (6 proc.) i zachodniopomorskiego (2 proc.). Największa grupa kandydatów z naszego województwa to mieszkańcy Zielonej Góry (22 proc.), Nowej Soli (6 proc.) i Żar (5 proc.). Trochę mniej kandydatów pochodzi z Żagania (3,6 proc. osób z woj. lubuskiego), Sulechowa (2,8 proc.), Gubina i Krosna Odrz. (2,6 i 2,5 proc.).

Warto zauważyć także, że sporą grupę tegorocznych kandydatów naszej uczelni stanowią Głogowianie. Było ich prawie tyle samo, co mieszkańców Żar. Głogów leżący w województwie dolnośląskim jest zatem jednym z głównych miast, z których pochodzą nasi studenci. Inne miasta spoza naszego województwa, w których Uniwersytet Zielonogórski jest także popularny, to m.in.: Zgorzelec, Lubin, Legnica i Wolsztyn.

Nasi kandydaci to przede wszystkim absolwenci liceów ogólnokształcących (57 proc.). Maturzyści z techników stanowią 26 proc., a młodzież kończąca licea profilowane to 11 proc. tegorocznych kandydatów.

> Internet, znajomi, Internet

Przyszli studenci czerpią informacje o Uniwersytecie Zielonogórskim głównie ze strony internetowej uczelni. Na to źródło informacji wskazało blisko 70 proc. ankietowanych. Drugim bardzo istotnym źródłem informacji o uczelni są znajomi. Prawie 38 proc. kandydatów przy wyborze uczelni sugerowało się opinią koleżanek, kolegów, rodzeństwa, czy też innych członków rodziny lub znajomych. 27 proc. osób zainteresowało się studiami na naszej uczelni dzięki informacjom znalezionym w wyszukiwarce Google, a 11 proc. - po lekturze informatora dla kandy-

datów na studia UZ. W innych informatorach o studiach informację o UZ znalazło 6 proc. kandydatów. Na stronie Wirtualnych Dni Otwartych UZ wskazało ok. 4 proc. osób, podobna ilość osób wskazał portal kierunkistudiow.pl

3 proc. naszych kandydatów zainteresowało się Uniwersytetem Zielonogórskim dzięki wiadomościom umieszczonym na uczelnianej stronie na Facebook'u (<http://www.facebook.com/Uniwersytet.Zielonogorski>).

Tegoroczne badania potwierdzają, że interes jest nadal podstawowym źródłem informacji na temat uczelni. Uniwersytet Zielonogórski prowadził w tym roku ponownie kampanię reklamową na linkach sponsorowanych na wyszukiwarce Google. W terminie od 29 czerwca do 1 października br. nasze reklamy tekstowe wyświetliły się osobom poszukującym informacji w Google 389 128 razy. Odnotowano 19 334 kliknięć. Strona Wirtualnych Dni Otwartych UZ w okresie rekrutacji odnotowała ok. 65 tys. wejść. W tym roku zorganizowano także po raz drugi Dni On-line, w trakcie których zainteresowani kandydaci mieli możliwość porozmawiania on-line (przez Gadu-Gadu, Skype, e-mail) oraz telefonicznie z pracownikami i studentami wszystkich naszych wydziałów i Sekcji Rekrutacji. Dni On-line odbywały się w dwóch terminach: od 25 do 26 maja oraz od 27 czerwca do 8 lipca 2011 r.

Trochę mniej skuteczne od Facebook'a okazały się targi edukacyjne (3,9 proc.), Salony Maturzystów (3,9 proc.), plakaty UZ (2,7 proc.) i informacje umieszczone na portalu uczelnianym (2,7 proc.). 2,5 proc. kandydatów zostało zachęconych do studiowania na naszej uczelni dzięki reklamie prasowej (warto zaznaczyć, że Uniwersytet Zielonogórski sporadycznie zamieszcza reklamy drukowane w prasie). Po raz pierwszy w działaniach promocyjnych UZ pojawił się film promocyjny o Uniwersytecie Zielonogórskim, który został wydany w ilości 6 tys. płyt. Płyty DVD zostały wysłane wraz z pakietem rekrutacyjnym (informator, plakaty) do szkół ponadgimnazjalnych w wojewód-

ZDROJE: WIRTUALNE DNI OTWARTE, www.on-line-uz.zgora.pl

STARTUJĄ PRZYGOTOWANIA DO FESTIWALU NAUKI ZIELONA GÓRA '2012

Ewa Sapeńko

Główny Koordynator Festiwalu Nauki

Zgłoszenia przyjmujemy do 23 stycznia 2012 r.

Uniwersytet Zielonogórski już po raz 9. przystępuje do organizacji Festiwalu Nauki. Tym razem planujemy, że odbędzie się on w dniach 2, 3 i 4 czerwca 2012 r., tradycyjnie już, na zielonogórskim deptaku i w murach Uniwersytetu. Przyszłoroczna edycja imprezy zostanie zorganizowana pod hasłem: EKOLOGIA!!!

Tematem głównym Festiwalu Nauki, Zielona Góra'2012 będzie szeroko rozumiane pojęcie ekologii. Zamysłem organizatorów jest zbudowanie w centrum miasta swoistego „Ekolandu”, a atmosferę ekologicznej imprezy zbuduje odpowiednia scenografia. Na scenie usytuowanej w wercu Festiwalu odbywać się będą m.in. tematyczne spektakle, koncert, pokaz mody ekologicznej.

Chcielibyśmy, aby w programie 3-dniowego Festiwalu znalazły się liczne pokazy doświadczalne, warsztaty, prelekcje i wykłady popularnonaukowe poświęcone zagadnieniu ekologii, ochrony przyrody, wpływu człowieka na środowisko, a także odnawialnym źródłom energii.

Koordinatory wydziałowi rozpoczęli już swoją pracę i do nich można zgłaszać się po wszelkie informacje:

- > dr Joanna Niedbach - Wydział Nauk Biologicznych
- > dr Edyta Bartkowiak - Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu
- > prof. Andrzej Drzewiński - Wydział Fizyki i Astronomii
- > dr Sebastian Czerwiński - Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii
- > dr inż. Tomasz Belica - Wydział Mechaniczny
- > dr inż. Marek Sawerwain - Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji
- > prof. Radosław Czarkowski - Wydział Artystyczny
- > prof. Bogumiła Burda - Wydział Humanistyczny
- > dr inż. Dariusz Królik - Wydział Inżynierii Ładowej i Środowiska
- > dr Janusz Śnihur - Wydział Ekonomii i Zarządzania

twie lubuskim i województwach ościennych, na nazwiska wychowawców klas maturalnych z prośbą o rozpowszechnienie materiałów wśród uczniów. Film promocyjny zainteresował studiami na UZ 1,8 proc. ankietowanych.

Nasze trzy billboardy umieszczone na terenie uczelni zauważyło 1,7 proc. osób. Podobna ilość kandydatów dowiedziała się o ofercie UZ z portalu eduinfo.pl oraz ze strony internetowej Gazety Lubuskiej (www.gazetalubuska.pl).

> Skuteczność projektów edukacyjnych UZ

Uniwersytet prowadził w tym roku drugą edycję Młodzieżowego Uniwersytetu Zielonogórskiego. Tegoroczny Młodzieżowy UZ miał postać wykładów i zajęć warsztatowych, prowadzonych na uczelni. W ramach tego projektu na naszej uczelni „studiowało” 61 osób - uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Według wyników ankiet Młodzieżowy Uniwersytet Zielonogórski zachęcił do studiowania na zielonogórskiej uczelni 23 osoby. Projekt „BUZ do kariery”, którego ostatnia edycja odbyła się w 2009 r. pamiętało jeszcze 13 osób.

Spośród ankietowanych 70 osób uczestniczyło w projekcie realizowanym przez Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii „Zdaj matkę na maxa!”. Uczestnicy ocenili projekt na 4,17 pkt. (w skali 0-5 pkt.).

> Podsumowanie

Wyniki tegorocznych ankiet są w zasadzie bardzo podobne do tych z ubiegłego roku. Zauważono jedynie drobne zmiany w skuteczności strony internetowej UZ na Facebook'u (rok temu wskazało na nią 1 proc. ankietowanych) oraz delikatny spadek skuteczności *Informatora dla kandydatów na studia* (w ub. wynosiła 15 proc.). Ponadto po raz pierwszy w badaniach w tym roku pojawił się film promocyjny UZ.

Z BIBLIOTEKI UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

ROZWÓJ SYSTEMU KOMPUTEROWEGO

Ewa Adaszyńska
Biblioteka Uniwersytecka

Od 2010 roku Biblioteka Uniwersytecka konsekwentnie realizuje plan rozwoju systemu komputerowego biblioteki. To kolejny już rok intensywnej pracy nad modernizacją i zmianami, których efektem będzie nowoczesny zintegrowany system zarządzania biblioteką. Plan zakłada zmianę architektury i rozwiązań technicznych systemu, zakup nowoczesnego serwera i terminali graficznych, zmianę oprogramowania i formatu opisu danych oraz przejście na nową wersję programu *Prolib* i jego rozbudowę.

Głównym założeniem przedsięwzięcia jest usprawnienie systemu, integracja wszystkich bibliotecznych baz danych, wspólny katalog OPAC oraz dostosowanie formatu opisu danych do standardów światowych. Jest to plan rozłożony w czasie, obejmujący lata 2010-2013.

Równoległe z planami rozwoju komputeryzacji realizowane są prace nad projektem i przygotowaniem do nowej biblioteki, w której zintegrowany system zarządzania biblioteką *Prolib* i jego nowe rozwiązania będą spójne z nowoczesnym radiowym systemem zabezpieczenia i kontroli zbiorów wolnego dostępu *RFID* (*Radio Frequency Identification*) powiązany z modulem wolnego dostępu do zbiorów *SWD*. Zrealizowana została już znaczna część tych planów.

W 2010 r. Biblioteka Uniwersytecka pozyskała nowoczesny serwer typu blade z oprogramowaniem do wirtualizacji środowisk systemów operacyjnych oraz dwa systemy operacyjne *Linux Red Hat Enterprise Academic Edition* zainstalowane na nowej maszynie. Wymiana serwera wynikała z niewydolności sprzętów, na których posadowione były dwie bazy biblioteki uniwersyteckiej. Ryzyko awarii dotyczyło zwłaszcza przestarzałego i niedrobnego serwera części technicznej. Na nowej maszynie zainstalowano dwie bazy biblioteczne przeniesione z dwóch odrębnych serwerów - *Libriusa* i *Junony*. Reinstalacja odbyła się na przełomie roku 2010/2011.

Aby podnieść jakość usług informacyjnych, biblioteka zaplanowała połączenie obu baz danych posadowionych na dwóch instalacjach środowiska *Progress*. Połączone będą bazy opisów bibliograficznych i inwentarzowych, dane czytelników i dane dotyczące wypożyczeń całej sieci bibliotecznej. Ten etap realizacji planu rozpoczyna się już w grudniu tego roku, aby zakończyć się na początku roku kolejnego.

W 2010 r. biblioteka zakupiła dla czytelników 23 terminale z oprogramowaniem w wersji graficznej, co umożli-

wiło rozszerzenie dostępu do internetu, w tym do internetowych katalogów bibliotecznych i zasobów Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej. Pomieszczenia katalogowe z terminalami włączone zostały do uczelnianego systemu monitoringu z użyciem kamer, zarówno w części wypożyczeń oddziału nauk technicznych, ścisłych i ekonomicznych, jak i w części nauk humanistycznych i społecznych. Uruchomiony został też serwer *Windows* dla usprawnienia zarządzania i kontroli terminalami.

Od roku działa elektroniczna wypożyczalnia Biblioteki Neofilologicznej. Nowa baza włączona została do systemu wypożyczeń elektronicznych biblioteki jako wypożyczalnia lokalna. Zaplanowana jest też elektroniczna wypożyczalnia Biblioteki Muzycznej i Biblioteki Sztuki.

W związku z modernizacją oprogramowania dokonano też zakupów nowych zestawów komputerowych dla części pracowników i zmodernizowano większość pozostałych. Odnowione zostały licencje na oprogramowanie antywirusowe.

W ramach planu zakończona została migracja systemu do nowej wersji programu komputerowego *Prolib M21*. Zmiana programu połączona została z konwersją danych do formatu *MARCa21*, standardu powszechnie używanego do opisów bibliograficznych różnych kategorii materiałów bibliotecznych w bazach danych. Jest to format światowy obowiązujący w różnych systemach bibliotecznych.

W efekcie biblioteka może przyłączyć się do bibliotecznej sieci informacyjnej na różnych poziomach integracji: regionalnym, krajowym, przygranicznym oraz europejskim, w zależności od własnych możliwości i narzędzi oferowanych w sieci. Dzięki temu może w pełni prezentować swoje zasoby, między innymi w katalogu rozproszonym bibliotek polskich i zagranicznych *KARO*, w którym jest już od kilku lat, czy w centralnym katalogu polskich bibliotek naukowych *NUKAT*. Zachowanie światowych standardów pomoże nam także we wspólnych projektach *Open Access* i działalności bibliotek cyfrowych na poziomach krajowym i europejskim.

Prace przygotowawcze do zmiany programu do wersji *Prolib M21* i zmiany formatu do *MARCa21* trwały ponad rok i obejmowały porządkowanie bazy opisów bibliograficznych i inwentarzowych oraz danych czytelników przelożonych do baz próbnych. Intensywnie testowana i analizowana była zawartość baz po dwóch założonych konwersjach próbnych. Zgłaszane były uwagi i propozycje negocjowane potem z wykonawcą. Równoległe odbywała się bieżąca obsługa czytelników, tworzona była baza produkcyjna oraz przygotowywana baza próbna do wdrożenia po zmianach i poprawkach.

Częścią planów były cykle specjalistycznych szkoleń przygotowane przez pracowników firmy *Max Elektronik* i bibliotekarzy z

Uniwersytetu Śląskiego. Objęły one wiodącą grupę pracowników w czterech cyklach programowych: z formatu *MARCa21* (30 godzin dla 15 wybranych liderów), z wersji *Prolib M21* (30 godzin dla 15 liderów), z modułu *Gromadzenia* (6 godzin dla 8 osób), z modułu *Administrator* (6 godzin dla 4 osób).

Liderzy przeszkolili z kolei pozostałą grupę pracowników biblioteki zarówno zakresie *MARCa21*, jak i *Proliba M21*. Szkolenia trwały kilka miesięcy, od października roku 2010 do lipca 2011 roku, na specjalnie zorganizowanej do tego bazy próbnej.

Praca w nowym programie i formacie rozpoczęła się po zainstalowaniu bazy produkcyjnej w sierpniu bieżącego roku. Od tego czasu czytelnicy mają też do dyspozycji nową wersję katalogu OPAC.

Opłacone zostały roczne polisy serwisowe gwarantujące sprawne działanie systemów bibliotecznych, przy czym system licencjonowania oprogramowania *Prolib/Progress* został zmieniony na pakietowy, co w efekcie spowodowało obniżenie opłat serwisowych w skali roku serwisowego. Opłacono też serwisowanie oprogramowania *dLibra* - Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej oraz jego nową wersję.

Od czerwca 2011 r. działa Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa dla Niewidomych - wydzielona kolekcja dla osób z dysfunkcją wzroku, zbudowana na bazie własnej biblioteki cyfrowej. Jest to pierwsza w kraju biblioteka dla niewidomych działająca w środowisku *dLibra*. Zakładamy, że nasza propozycja, którą zainteresowaliśmy inne środowiska naukowe, zachęci je do tworzenia podobnych kolekcji w ramach Federacji Bibliotek Cyfrowych poprzez dostęp do zbiorów rozproszonych. O dofinansowanie na zakup sprzętu i oprogramowania dla studentów niepełnosprawnych ubiegamy się w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dofinansowania działalności upowszechniającej naukę (*DUN*) w drugiej turze wrześniowej na 2011 rok. Cyfrowe zaplecze dla osób niepełnosprawnych to część budowy przyjaznego środowiska dla osób niepełnosprawnych, które obejmuje także nową bibliotekę.

W II półroczu 2011 r. biblioteka zakupiła upgrade oprogramowania środowiskowego *Progress* do wersji *Enterprise*, co jest warunkiem do połączenia baz bibliotecznych obu oddziałów. Od grudnia tego roku testować będziemy próbną bazę scaloną całej biblioteki. Na upgrade i scale nie uzyskaliśmy wsparcie *MNiSW* w wysokości 135 tysięcy złotych. Zrealizowanie tego zadania w lutym kolejnego roku uprości dostęp do zasobów bibliotecznych w całym lokalnym środowisku akademickim.

Nowa wersja programu bibliotecznego rozszerza zakres usług informacyjnych, między innymi poprzez pełniejszą prezentację zasobów cyfrowych (linkowanie z katalogu do zdigitalizowanych wydawnictw własnej biblioteki cyfrowej, zasobów Federacji Bibliotek Cyfrowych i Europejskiej).

Planujemy integrację całego zasobu bibliotek zielonogórskich poprzez wykorzystanie możliwości modułu *Multiopac* i prezentację katalogów bibliotecznych.

Aby wypełnić misję biblioteki otwartej w projektowanym nowym budynku biblioteki, zaplanowaliśmy zakup i wdrożenie

systemu zabezpieczenia i identyfikacji zbiorów w technologii radiowej *RFID*. Operacja ta wymaga pracy, szkoleń i inwestycji w infrastrukturę komputerową oraz etykiety identyfikacyjne.

System *RFID*, sprzęt i oprogramowanie, włączone zostały do planów budowlanych projektu nowej biblioteki a o dofinansowanie zakupu części etykiet oraz modułu *SWD* (sygnatury wolnego dostępu) ubiegamy się w ministerstwie w ramach tzw. *DUNów*.

Pod nadzorem bibliotecznych specjalistów trwają też intensywne prace nad wyborem kolekcji dziedzinowych wolnego dostępu w nowej bibliotece. Zbiór ten podlega nowej klasyfikacji opartej na *UKD* (Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej). Typowane przez bibliotekarzy specjalistyczne kolekcje przygotowywane są do kodowania w module wolnego dostępu oraz w module radiowym spójnym z systemem komputerowym biblioteki *PROLIB*. Cały zbiór wolnego dostępu wymagać będzie także etykietowania zarówno w technologii *RFID*, jak i oznaczeń *SWD*. Wytypowanych zostało około 75 000 pozycji spośród przewidzianych 150. 000.

Wszystkie zaplanowane działania, otwierające nowe możliwości techniczne, rozszerzą dostęp do zasobów naukowych własnego lokalnego środowiska ale także innych środowisk naukowych.

WSPARCIE MINISTERSTWA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO DLA INFORMATYZACJI

Biblioteka Uniwersytecka otrzymała 135 tysięcy złotych na dofinansowanie części działań zawartych w planach rozwoju zintegrowanego systemu zarządzania biblioteką *Prolib*, w ramach środków na działalność upowszechniającą naukę. Dofinansowany został zakup oprogramowania *Progress Enterprise* umożliwiający integrację baz danych biblioteki uniwersyteckiej oraz proces ich scalania.

Biblioteka wykorzystwała *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 23 września 2010 roku w sprawie kryteriów i trybu przyznawania środków finansowych na działalność upowszechniającą naukę* i wystąpiła z wnioskiem o dofinansowanie Rozwoju Kompleksowego Systemu Zarządzania Biblioteką *PROLIB*. Rozporządzenie ministra z września 2010 r. przywróciło bibliotekom prawo do ubiegania się o finansowe wsparcie na tworzenie, przetwarzanie, udostępnianie i upowszechnianie informacji naukowych i naukowo-technicznych. Prawo do dotacji dla bibliotek wynika z nowych zapisów *Ustawy o zasadach finansowania nauki z kwietnia 2010 r.*

We wrześniu bieżącego roku Biblioteka Uniwersytecka wystąpiła z kolejnym wnioskiem do ministerstwa, tym razem na *Rozwój infrastruktury informatycznej oraz systemu zabezpieczeń zbiorów poprzez zakup specjalistycznego oprogramowania do obsługi baz danych*.

Projekt obejmuje zakup modułu wolnego dostępu do zbiorów *SWD*, zakup etykiet *RFID* oraz oprogramowania dla potrzeb Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej dla Niewidomych.

WDROŻENIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA BEZPIECZEŃSTWEM INFORMACJI W REGIONALNYM OŚRODKU INFORMACJI NORMALIZACYJNEJ DZIAŁAJĄCYM PRZY BIBLIOTECE UNIwersYTECKIEJ

Aleksandra Motąła, Sylwia Domańska

W wyniku dynamicznego rozwoju technologii teleinformatycznych i technik informacyjnych Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego stała się typowym modelem hybrydowej biblioteki akademickiej. Priorytetem biblioteki jest elastyczne zaspokajanie potrzeb oraz oczekiwań środowiska akademickiego poprzez zdobywanie, organizowanie, przechowywanie i zabezpieczanie informacji, tworząc „centrum wiedzy” zapewniające szeroki dostęp do źródeł drukowanych i elektronicznych.

Nowoczesny model edukacyjny Uniwersytetu Zielonogórskiego, kształcący zarówno magistrów jak i inżynierów, obliuguje bibliotekę do budowania warsztatu informacyjnego zgodnego z kierunkami kształcenia i potrzebami badań naukowych. Istotną grupę zbiorów stanowią dokumenty normalizacyjne, a wśród nich podstawowy dokument - norma.

Zgodnie z Ustawą o normalizacji z 2002 r. (Dz.U. z 2002 r. Nr 169, poz. 1386) norma jest dokumentem zatwierdzonym przez upoważnioną jednostkę organizacyjną, ustalającym zasady odnoszące się do różnych rodzajów działalności i zmierzającym do uzyskania optymalnego stopnia uporządkowania w określonym zakresie. Normy muszą być oparte na podstawach naukowych oraz danych sprawdzonych pod względem technicznym, ekonomicznym i użytkowym. Powinny uwzględniać obecny stan wiedzy i poziom techniki. Normy służą nam wszystkim, określają kryteria zasobów, ułatwiają projektowanie i produkcję, promują jakość w gospodarce, ekonomiczne zużycie energii i materii, ułatwiają transport i komunikację, chronią środowisko oraz zwiększają wydajność. Normy są przydatne w produkcji, usługach, ocenie zgodności wyrobów i zarządzaniu jakością.

Normalizacja towarzyszy ludzkości od zawsze, choć początkowo była działaniem niezamierzonym i nieświadomym.

Stopniowo stała się na jednym z czynników integrujących światową gospodarkę. Znajomość zagadnień z zakresu normalizacji, harmonizacji technicznej, certyfikacji i atestacji jest niezbędna dla efektywnego funkcjonowania producentów i usług na wspólnym rynku państw Unii Europejskiej. Od kiedy Polska stała się jednym z krajów człon-

kowskich coraz więcej firm zabiega o wejście ze swoimi towarami lub usługami na europejski rynek. Największą szansę na swobodny przepływ towarów i usług mają firmy legitymujące się posiadaniem certyfikatu systemu zarządzania jakością EN ISO 9001. Dobrze opracowany system zarządzania jakością jest gwarantem zaprojektowania i wyprodukowania dobrej jakości produktu, zwiększa tym samym konkurencyjność i atrakcyjność producenta, umożliwia zdobywanie nowych rynków zbytu, jest ważnym narzędziem marketingowym. Dziś normalizacja to nie tylko zaspokojenie potrzeb klienta, ale także środowiska, jego ochrona, bezpieczeństwo użytkownika i niezawodności produktu.

Normy gromadzone w bibliotece uczelnianej od 1965 r. stanowią pokaźną kolekcję i niezbędne źródło wiedzy fachowej. W kwietniu 2004 r. w Bibliotece UZ zaczął funkcjonować Punkt Informacji Normalizacyjnej (PIN), jako jeden z piętnastu działających w kraju ośrodków autoryzowanych przez Polski Komitet Normalizacyjny. Na mocy porozumienia z Polskim Komitetem Normalizacyjnym, który jest uznaną krajową jednostką normalizacyjną, zielonogórski PIN stał się regionalnym, ogólnodostępnym ośrodkiem o charakterze usługowym w zakresie informacji normalizacyjnej dla społeczności akademickiej i regionalnej przedsiębiorczości.

Mimo że normalizacja stanowi od lat nieodłączny element gospodarki, jest narzędziem ułatwiającym wymianę handlową i budującym zaufanie konsumenta, niekiedy jest postrzegana, jako narzędzie przymusu i nie jest w pełni doceniana przez przedsiębiorców. Zjawisko to zauważyły międzynarodowe organizacje normalizacyjne i w swoich planach przewidują działania zmierzające do promocji informacji normalizacyjnej. O ile teoria normalizacji ma istotne znaczenia naukowe, o tyle przygotowanie przyszłego inżyniera do korzystania z normalizacji ma wymiar praktyczny. Także w strategii Polskiego Komitetu Normalizacyjnego na lata 2009 - 2013 przewidziano działania zmierzające do przywrócenia nauczania normalizacji na polskich wyższych uczelniach, co przyniesie korzyść polskiej gospodarce i polskim konsumentom m.in. dzięki większej świadomości normalizacyjnej polskiej inteligencji.

W 2010 r. Polski Komitet Normalizacyjny zaproponował Uniwersytetowi Zielonogórskiemu bardziej nowoczesny i rozszerzony model współpracy.

3 stycznia 2011 r. zawarto umowę między Polskim Komitetem Normalizacyjnym, jako krajową jednostką normalizacyjną, do zadań której należy organizowanie i prowadzenie normalizacji krajowej a Uniwersytetem Zielonogórskim, jako uczelnią, która posiada doświadczenie, kwalifikacje i środki niezbędne do wdrożenia postanowień umowy o współpracy.

Uniwersytet, w ramach promowania i rozpowszechniania wiedzy w zakresie normalizacji, zobowiązał się wprowadzić do programu studiów na jednym wydziale przedmiot „Podstawy normalizacji”. Od nowego roku akademickiego 2011/2012 przedmiot w formie wykładu został wciągnięty w plan zajęć na Wydziale Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji.

Na mocy umowy PKN zobowiązał się bezpłatnie przekazywać Uczelni aktualne Polskie Normy i dokumenty normalizacyjne w formie elektronicznej. W trosce o ochronę praw autorskich PKN do produktów normalizacyjnych, Uniwersytet Zielonogórski został zobligowany do wdroże-

nia w Regionalnym Ośrodku Informacji Normalizacyjnej (ROIN) Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji zgodnego z wymaganiami normy PN-ISO/IEC 27001.

Kluczową część wskazanej normy stanowi wykaz obowiązkowych zabezpieczeń podzielonych na grupy: polityka bezpieczeństwa, organizacja bezpieczeństwa informacji, zarządzanie aktywami, bezpieczeństwo personelu, bezpieczeństwo fizyczne i środowiskowe, zarządzanie systemami i sieciami, kontrola do-

stępu do systemu, rozwój i utrzymanie systemu informacyjnego, zarządzanie incydentami bezpieczeństwa informacji, zarządzanie ciągłością działania i zapewnienie zgodności.

Pracownicy Biblioteki Uniwersyteckiej stanęli przed zadaniem przygotowania koncepcji wdrożenia wytycznych normy, opracowania polityki bezpieczeństwa informacji normalizacyjnej, przygotowania dokumentacji, oszacowania ryzyka utraty danych, wdrożenia procedur bezpieczeństwa informatycznego oraz wzięcia udziału w audycie zewnętrznym przeprowadzonym przez Polski Komitet Normalizacyjny.

W dzisiejszych czasach biblioteki gromadzą i udostępniają w ramach licencji ogromne ilości informacji elektronicznej. Informacja normalizacyjna w Regionalnym Ośrodku Informacji Normalizacyjnej, w tym przede wszystkim Polskie Normy, jest przechowywana i przetwarzana na różnych nośnikach, zarówno w formie elektronicznej: bazy danych, pliki, jak i w formie papierowej. Obie formy są podatne na różne zagrożenia, zarówno ze strony człowieka jak i sił natury. Aby zminimalizować ryzyko utraty danych należało opracować i wdrożyć System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w zakresie gromadzenia,

udostępniania i przetwarzania tych dokumentów: zarówno pod względem bezpieczeństwa informatycznego jak i fizycznego, nadać uprawnienia użytkownikom, opracować procedury i regulaminy stosowane podczas przetwarzania informacji normalizacyjnej. Działania te dotyczyły nie tylko sprzętu i oprogramowania za pomocą, którego informacja jest przetwarzana, ale także pracowników biblioteki, którzy te informacje przetwarzają.

W efekcie wdrożenia SZBI w Regionalnym Ośrodku Informacji Normalizacyjnej opracowano następujące dokumenty:

1. Polityka Bezpieczeństwa Informacji Regionalnego Ośrodka Informacji Normalizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego;
2. Ocena ryzyka;
3. Instrukcja Zarządzania Systemem Informatycznym Regionalnego Ośrodka Informacji Normalizacyjnej, określająca procedury zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych gromadzonych w ROIN;
4. Instrukcja Postępowania w Sytuacji Naruszenia Ochrony Danych;
5. Polityka Kontroli Dostępu;
6. Deklaracja stosowania zabezpieczeń w Regionalnym Ośrodku Informacji Normalizacyjnej;
7. Procedura Audytu Wewnętrznego;
8. Procedura Działania Korygujących i Zapobiegawczych;
9. Procedura Nadzoru nad Zapisami;
10. Procedura Nadzoru nad Dokumentami.

W dniach 4-5 października 2011 r. w Regionalnym Ośrodku Informacji Normalizacyjnej został przeprowadzony Audyt Drugiej Strony. Auditorzy Polskiego Komitetu Normalizacyjnego pozytywnie ocenili System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji wdrożony w ROIN, co dokumentuje wydane przez PKN Świadectwo Stosowania Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji.

CASTING NA TWARZE UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

Przez dwa dni (28 i 29 listopada 2011 r.) na obu kampusach Uniwersytetu Zielonogórskiego, w klubach „Gęba” i „U Ojca” trwał casting na Twarze UZ. Został zorganizowany przez Biuro Promocji naszej uczelni już po raz 3. Poszukiwaliśmy osób, które dobrze wypadają przed oczkiem kamery i obiektywem aparatu fotograficznego. Osoby, które zostaną wybrane wezmą udział w profesjonalnej sesji fotograficznej. Wykonane zdjęcia będą wykorzystane w materiałach promocyjnych Uniwersytetu Zielonogórskiego, m.in. na bilbordach, plakatach, ulotkach, itp. W tym roku na casting zgłosiły się 24 osoby, z różnych kierunków studiów.

Małgorzata Ratjczak-Gulba

PARLAMENT STUDENCKI UZ

9 listopada odbyły się wybory do Parlamentu Studenckiego. Na poszczególnych Wydziałach mandaty otrzymali:

- > Wydział Artystyczny - Hubert Gajewski
- > Wydział Ekonomii i Zarządzania - Anna Andrykiewicz, Maciej Gawron, Justyna Stonimiec
- > Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji - Błażej Stelmaszyk, Konrad Czech
- > Wydział Fizyki i Astronomii - Mateusz Wiśniewicz
- > Wydział Humanistyczny - Małgorzata Kaczmarek, Damian Matuszczak, Bartosz Sudorowski
- > Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska - Michał Burda, Bartosz Koźmiński
- > Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii - Agnieszka Maławko
- > Wydział Mechaniczny - Bartosz Wróblewski, Marcin Topczak
- > Wydział Nauk Biologicznych - Łukasz Przybyło
- > Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu - Grzegorz Gryniewicz, Natalia Karolczyk, Natalia Litwin, Agata Nienadowska, Daria Tarnowska.

Kadencja Parlamentu Studenckiego trwa 2 lata.

- > Przewodniczącym Parlamentu Studenckiego został: Grzegorz Gryniewicz

Grzegorz Gryniewicz urodził się 19.05.1989 r. w Zielonej Górze. Jest absolwentem Zespołu Szkół Ekonomicznych w Zielonej Górze. Aktualnie jest studentem III roku pedagogiki ze specjalnością edukacja medialna i informatyczna. Z Parlamentem Studenckim związany od 1 roku studiów. Od października 2011 r. był przewodniczącym Komisji ds. Kół i Organizacji Studenckich. Oprócz pracy w Parlamencie

jestem też sędzią piłki nożnej. Zainteresowania: polityka, grillowanie, sport.

Wydział: Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu
Kierunek: pedagogika ze specjalnością edukacja medialna i informatyczna

RADA DOKTORAN- TÓW UZ

W tym roku akademickim odbyły się także wybory do Rady Doktorantów Uniwersytetu Zielonogórskiego. Nowy skład RD to:

- > Przewodniczący: mgr Andrzej Szary (Wydział Fizyki i Astronomii)

Andrzej Szary tytuł magistra uzyskał na Uniwersytecie Zielonogórskim w 2007 r. Jego praca magisterska była poświęcona gwiazdom neutronowym, a w szczególności symulacjom pola magnetycznego wokół gwiazd neutronowych: *Niedipolowe pole wokół gwiazdy neutronowej*. Promotorem pracy był prof. Giorgi Melikidze, z którym

mgr Szary kontynuuje współpracę na studiach doktoranckich. Zagadnienie, którym się teraz zajmuje jest kontynuacją wcześniejszej współpracy, temat doktoratu to: *Niedipolowe pole magnetyczne nad czapą polarną gwiazdy neutronowej a fizyka promieniowania pulsarów*. Główna część doktoratu polega na symulacjach komputerowych pola magnetycznego oraz badaniu wpływu takiego pola na procesy promieniowania. W celu sprawdzenia poprawności stosowanego modelu wyniki porównywane są z obserwacjami rentgenowskimi pulsarów (jeden z podtypów gwiazd neutronowych). Obecnie prace nad doktoratem są już w końcowej fazie. A. Szary jest słuchaczem piątego roku studiów doktoranckich (studia zostały przedłużone z uwagi na konieczność prowadzenia długotrwałych badań naukowych). Jako doktorant jest też zaangażowany w inne projekty Instytutu Astronomii jak np. Stacja Bolidowa w Zielonej Górze, która jest częścią ogólnopolskiego projektu Polish Fireball Network (automatyczne wideo-obszerności meteorów); lub np. obserwacje astronomiczne teleskopem optycznym, który znajduje się na Wieży Braniborskiej (obejmowały one takie zjawiska jak tranzyty planet pozastanecznych, wybuchy supernowych itp.).

- > Z-ca Przewodniczącego: mgr Jakub Lipiński (Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji)

- > Sekretarz: mgr inż. Róża Fruzińska (Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska)

- > Skarbnik: mgr Piotr Leżyński (Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji)

Pozostali członkowie RD:

- > mgr Maciej Lubik (Wydział Humanistyczny)

- > mgr Maciej Kozaryn (Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii)

opracowała Ewa Sapeńko

WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY

GALERIA grafiki Biblioteki Sztuki

W ramach Spotkań, Wykładów i Działań Otwartych 17 marca 2012 r. o godz. 11.00 Galeria Grafiki Biblioteki Sztuki zaprasza na spotkanie, wystawę i wykład z krakowskim artystą Maciejem Otrębą. Artysta zaprezentuje wystawę pt. *Przewodnik osobisty*. Wystawie będzie towarzyszył wykład *Przewodnik*.

Janina Wallis

Aleksandra Talaga-Nowacka

FRAGMENT RECENZJI PO WYSTAWIE W GALERII CHIMERA, GAZETA WYBORCZA, ŁÓDŹ, 18 PAŹDZIERNIKA 2001

Mateusz Otręba kształcił się na krakowskiej ASP i tam też pracuje. Widać w jego pracach przywiązanie do rzeczywistości: obrazy i rysunki zaludniają schematyczne, trochę demoniczne postacie. Opętani strachem - twarze zasłaniają często skrzyżowanymi dłońmi. Dłonie stanowią istotną część tej sztuki. Często występują samodzielnie - niepokojąco czarne, uproszczone kontury, zbyt duże, by mogły należeć do postaci z obrazu. Zbyt nieprzyjemne, by można było spodziewać się po nich pieszczot. To symbole jakiejś groźby, lęku, braku poczucia bezpieczeństwa.

MATEUSZ OTRĘBA

Ur. 11 listopada 1971 roku w Krakowie.

W latach 1990-1995 studia artystyczne na Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Dyplom z wyróżnieniem w 1995 roku w Pracowni Wkłęśtodruku u prof. Andrzeja Pietscha. W 2005 roku uzyskuje tytuł doktora sztuki w dyscyplinie artystycznej grafika. Obecnie prowadzi Samodzielną Pracownię Rysunku na Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Swoje prace prezentował na 7 wystawach indywidualnych w kraju i za granicą oraz w ponad 50. wystawach i konkursach w Polsce i na świecie.

Wystawy indywidualne:

- 1998 - Wystawa grafiki i rysunku Pałac Sztuki TPSP, dolna sala wystawowa
- 2000 - Wystawa grafiki i rysunku BWA Zakopane
- 2001 - Wystawa grafiki i rysunku Miejska Galeria Sztuki, GALERIA Chimera Łódź
- 2002 - Wystawa grafiki i rysunku Galeria Chimera Kraków
- 2004 - Wystawa grafiki i rysunku Stockholm Szwecja Polska Instytut Galerie
- 2006 - Wystawa grafiki i rysunku Schullok Gallery Iserlohn Niemcy
- 2009 - Wystawa rysunku Centrum Kultury Żydowskiej Kraków
- Udział w wystawach i konkursach - wybór:
 - 2004 Plein Air 2004 Csongrad Węgry
 - Junge Wilde aus Polen Meersburg, Galerie am Schlossplatz
 - Wystawa Begegnungen-Spotkania Leer Haneburg Niemcy 2006
 - VI Triennale Sztuki Sacrum Częstochowa
 - 13 Petit format de Papier Nimes Belgia
 - Grafika ze zbiorów krakowskiej ASP 1946-2006
 - Muzeum Narodowe Kraków
 - Grand Prix Młodej Grafiki Polskiej BWA Kraków
 - V Triennale Autoportretu Radom
 - Konkurs na rysunek im. Andriolli Nałęczów
 - V Międzynarodowy Konkurs Rysunku Wrocław 2006
 - 2007
 - Wystawa Grafiki Pedagogów ASP w Krakowie
 - Galeria „Rękaw” Warszawa
 - International Drawing Competition Wrocław 2006
 - wystawa w printmaking Center Helion - Thessaloniki - Grecja - marzec 2007
 - 2008
 - 14 Petit format de Papier Nimes Belgia
 - Caixanova - Bial International de grabado Hiszpania
 - I Międzynarodowe Triennale Sztuk Graficznych
 - W Warszawie Imprint 2008 - Warszawa
 - VI Triennale Polskiego Rysunku Współczesnego - Lubaczów 2008
 - 2009 IV Międzynarodowy Konkurs Rysunku Wrocław 2009
 - 2010 15 Petit format de Papier Nimes Belgia

64 GALERIA grafiki Biblioteki Sztuki

20 kwietnia 2012 o godz. 11.00 Galeria Grafiki Biblioteki Sztuki zaprasza na wystawę Rafała Strenta reprezentującego warszawskie środowisko artystyczne. Artysta pokaże prace z cyklu *Grafika bezużyteczna*. Wystawie będzie towarzyszył wykład.

RAFAŁ STRENT

urodzony w 1943 r. w Łucku na Wołyniu. W roku 1972 ukończył studia na Wydziale Malarstwa warszawskiej ASP w pracowni prof. Aleksandra Kobzdeja; aneks z grafiki artystycznej u prof. Haliny Chrostowskiej. Obecnie prof. zwyczajny w macierzystej uczelni, przewodniczący Sekcji Sztuki Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów, ekspert Państwowej Komisji Akredytacyjnej, były członek Komisji Nagród Prezesa Rady Ministrów, członek kapituły Nagrody im C. K. Norwida etc.

Przewodniczący NSZZ Solidarność w warszawskiej ASP do roku 1990, w latach 1990 - 1996 - dziekan Wydziału Grafiki ASP w Warszawie, a w okresie 1999 - 2002 - prezes Zarządu Głównego ZPAP etc.

Autor ponad 60 wystaw malarstwa, grafiki i rysunku w kraju i poza granicami, uczestnik ok. 300 wystaw zbiorowych, laureat nagród i wyróżnień artystycznych m.in. w Luksemburgu (Musee 2000), Międzynarodowego Biennale Grafiki w Sofii, Międzynarodowego Biennale Grafiki w Wiedniu, Międzynarodowego Grand Prix Sztuki Współczesnej w Monte Carlo, nagrody za działalność twórczą Ministra Kultury RP etc.

Zaczął edukację od elektroniki. Pracował w cegielni, na budowie i u ogrodnika. Produkował radiostacje do czotków i urządzenia radarowe, naprawiał elektrofony i telewizory, grał w zespole jazzowym i oświetlał scenę w warszawskim Teatrze Dramatycznym. Pokrętą drogą dotarł do sztuki, w której poczuł się jak w domu. Malarstwo, grafika i rysunek to dość dużo aby wyrazić "drżący blaskami kosmos" (Gombrowicz - Dzienniki).

!970 - Pokonkursowe wystawy w Warszawie i Krakowie (2 x I nagroda za grafikę).

1971 - Wystawa grafiki studenckiej w Parmie (Włochy); wyróżnienie za malarstwo w Luksemburgu

1972 - Wystawy indywidualne w Bogatyni i Dzierżonowie, potem grupowe: Warszawa, Lublin, Puławy i pokonkursowe: Sofia, Wiedeń.

1973 - Wystawa indywidualna w Warszawie, ponadto zbiorowe: Kraków, Piastów, Warka, Opole, Łódź, Poznań (nagroda) i wielokrotnie Warszawa.

1974 - Wystawy zbiorowe: Alger, Paryż, Warszawa, Szczecin, Amsterdam, Sopot, Wrocław, Rabat.

Za radą prof. Haliny Chrostowskiej starannie notował wszystkie sukcesy, udział w konkursach, wystawach, działania organizacyjne w ZPAP. Oto bardzo skrócony spis miejscowości, gdzie pokazywał swoje prace: Warszawa, Tunis, Ursus, Łódź, Kopenhaga, Nevres, Mediolan, Luanda, Maputo, Epinal, Kraków, Barcelona, Pamplona, Sofia, Praga, Clermont-Ferrand, Almaty, Sopot, Pecs, Toruń, Kecskemeth, Blois, Grasse,

Madryt, Poznań, Toruń, Kilonia, Gdańsk, Szczecin, Barcelona, Kopenhaga, Wrocław, Buenos Aires, Ulan Bator, Słupsk, Naksów, Sztokholm, Turku, Monte Carlo, Berlin, Cieszyn, Ankara, Istambuł, Norrkoeping, Duesseldorf, Londyn, Sopot, Szczecin, Caracas, Hamburg, Edmonton, Radom, Monte Carlo, Lizbona, Porto, Paryż, Nowy Jork, Evora, Kalisz, Kair, Alger, Haga, Koszalin, Chiba, Nara, Fukuoka, Okinawa, Hawana, Sztokholm, Olsztyn - itd. aż do końca 1981 roku, kiedy lepiej było nie notować swoich zaangażowań

[---][Dziennik Ustaw nr 20, poz. 99 art. 2 p. 2].

Janina Wallis

Oto fragment artystycznego *credo*:

„W moim pojęciu sztuka jest zjawiskiem starym jak świat i jak świat różnorodnym. Wiąże ją z kulturą, która jest zaprzeczeniem barbarzyństwa, ta zaś wywodzi się z kultury, a wcześniej z kultu. Dlatego kategorycznie nie godzę się na taką jej definicję, która dzięki gwałtowi pozwala umieścić w polu ekspresji artystycznej. Pożar Rzymu mógł mieć sens estetyczny tylko w chorej głowie. Dlatego wolę, by sztuka była choć trochę elitarna, by nie musiała wciąż szukać języka - by sama była językiem. Byśmy dzięki niej mogli porozumiewać się w sprawach, których inaczej wyrazić się nie da. Ten elitaryzm nie jest dziedzictwem krwi, ale funkcją wrażliwości. Dopóki rodzą się ludzie, którym

nie jest obojętny kolor, kształt i kompozycja, którzy tych środków (właściwie technicznych) umieją użyć do ujawnienia, co im tam w duszy gra; dopóki są też inni, łańcuch na te frykasy dla oczu o dla duszy - dopóty jesteśmy silniejsi od barbarzyńców. Nie dajmy sobie wmówić, że sztuka naszych czasów musi być brutalna i wulgarna. Nie musi! To wcale nie jest sztuka, ale medialny wybrzydzenie powstało dla rozgłosu. Dlatego warto pamiętać, że ten rozgłos także ma charakter medialny: dziesięciosekundowy. Aby echo trwało dłużej, trzeba wzmacniać środki - aż do absurdu, aż do zdziczenia. Czy warto?"

>> INSTYTUT MUZYKI

> Pierwszy na świecie koncert muzyki klasycznej w scenografii 3D

Technologia 3D wychodzi naprzeciw oczekiwaniom współczesnego widza. Choć wzięta już szturmem świat filmu, gier komputerowych, dopiero teraz, zgodnie ze współczesnymi trendami artystycznymi, idącymi w kierunku przenikania najnowszych zdobyczy techniki na sztukę, zaczyna docierać do galerii sztuki, teatru czy sali koncertowej.

Technologia 3D, dzięki właściwościom stereoskopii zbliżonych do możliwości percepcyjnych wzroku, a zwłaszcza ta, realizowana w wysokiej jakości full HD, potrafi oddać rzeczywistość jako realną, ze wspaniałą głębią i ostrością obrazu. Ta wieloplanowość, postrzegana w realnym świecie, występująca wraz z licznymi, nawet najdrobniejszymi detalami odróżnia 3D od płaskiego obrazu 2D. Nie dziwi więc fakt, że musiano dojść do mariażu sztuki i techniki, który to daje nowe możliwości kreacji artystycznych i percepcyjnych sztuki.

W 2009 roku w Norwegii przeprowadzono pierwszy na świecie eksperyment teatralny, z użyciem techniki 3D zrealizowany w teatrze Avantgarden w Trondheim przez dr Krzysztofa Orleańskiego z Norweskiego Uniwersytetu Nauk Technicznych i Stosowanych NTNU w Trondheim, zakończony sukcesem artystycznym i naukowym. Zastąpiono wówczas tradycyjną scenografię trójwymiarową scenografią komputerową w postaci animowanych zdjęć 3D full HD.

Nowatorski charakter tematu i jego praktyczne, przyszłe zastosowanie w sztuce zainspirowały dr Jolantę Sipowicz z Uniwersytetu Zielonogórskiego, która przy współpracy z dr K. Orleańskim zrealizowała w dniu 30.10. 2011 roku w Kameralnej Sali Koncertowej tamtejszego Uniwersytetu - Olavskvartalet,

pierwszy na świecie koncert muzyki klasycznej w scenografii bazującej na technologii 3D.

Widzowie, zaopatrzeni w okulary stereoskopowe, słuchali pieśni norweskich i polskich kompozytorów (w wykonaniu Jolanty Sipowicz - sopran i pianistki Margarity Stachiewicz z Instytutu Muzyki z tamtejszego uniwersytetu) i jednocześnie obserwowali sceniczne działania artystki, wkomponowane w trójwymiarową scenografię. Dynamicznie zmieniające się obrazy stereoskopowe, w zależności od przekazywanej treści utworów pozwalały widzom przenosić się do innej rzeczywistości: m. innymi do norweskich fiordów, skalistych rzek, oszałamiającej potęgą gór, uroków polskiej wiosny, Podhała, odbyć spacer po Żelazowej Woli, Warszawie czy Kurpiach.

Obok pieśni z towarzyszeniem fortepianu wykonywane były

również solowe utwory fortepianowe. Z ogromnym powodzeniem prezentowała je znana Zielonogórzanom znakomita pianistka Katarzyna Wasiak.

Koncert zakończony sukcesem artystycznym i naukowym został nagrodzony przez widzów entuzjastycznymi owacjami, a przez zaproszonych gości świata kultury zyskał duże uznanie przekładające się na chęć współpracy przy tworzeniu nowych, ciekawych projektów artystycznych.

Ale zanim do nich dojdzie, autorzy i wykonawcy projektu chcieliby zaprezentować tego typu koncert w Zielonej Górze, przyłączając się jednocześnie do obchodów 40-lecia akademickiego środowiska muzycznego w tym mieście. Obecnie prowadzone są konkretne działania, które dzięki wsparciu dyrektora Teatru Lubuskiego Roberta Czechowskiego zmierzają do realizacji tego przedsięwzięcia w Teatrze Lubuskim, w lutym lub w marcu przyszłego roku. Realizatorzy zapewniają sprzęt do projekcji obrazów, który będzie sprowadzony z Laboratorium Multimedialnego w Trondheim, ale niestety, ze względów logistycznych nie są w stanie sprowadzić dużego ekranu silver screen 3D, zapewniającego odpowiednio wysoką jakość odbioru koncertu. Dlatego też pragną zastosować inną, sprawdzoną już przez nich możliwość, polegającą na użyciu wysokiej klasy, specjalnych, elektronicznych okularów, umożliwiających pokaz obrazów na zwykłym ekranie.

Niestety, zakup ok. 200 par okularów wymaga zaangażowania środków finansowych średnio 35 dolarów za parę. W związku z tym twórcy koncertu liczą na przychylność i zaangażowanie miejscowego środowiska artystyczno-naukowego czy biznesu i na pomoc w ich pozyskanie.

Realizatorzy koncertu, pracownicy naukowcy Uniwersytetu w Zielonej Górze z dr J. Sipowicz i Uniwersytetu w Trondheim z dr K. Orleańskim równolegle przeprowadzają kolejne, bardziej rozbudowane projekty artystyczne z możliwościami trójwymiarowej scenografii komputerowej, dającej większą swobodę efektów wizualnych niż w przypadku tradycyjnej scenografii (animacje komputerowe, przenoszenie w czasie, swoboda w umieszczaniu artystów w dowolnym miejscu scenografii, możliwość interakcji artysty ze scenografią...), które będą promować zarówno Uniwersytet Zielonogórski, Zieloną Górę i Ziemię Lubuską zarówno na terenie Polski, Norwegii jak i w innych krajach.

Jolanta Sipowicz

>> INSTYTUT SZTUK WIZUALNYCH

Magdalena Gryska

> Wystawa pt. *Dowód Rzeczowy*

*Zapisy fotograficzne dostarczają dowodów rzeczowych. Coś o czym słyszeliśmy i w co wątpimy, wygląda na dowiedzione, jeżeli pokażemy to na zdjęciu, czytamy w książce *O fotografii* autorstwa Susan Sontag. Jeśli coś się wydarzyło, to fotografia może być dowodem prawdziwości tych zdarzeń. Nawet zdjęcie nieprecyzyjne każe nam zakładać, że coś na co patrzymy, było lub jest naprawdę i angażując naszą uwagę tworzy złudne przekonanie o uczestnictwie w tym zdarzeniu. Prezentowane przeze mnie różne postawy twórcze, artystów zajmujących się obrazem, uświadomić mają jak w poszukiwaniu różnic znaleźć można wątki wspólne wynikające ze wspólnoty celów podobnej wrażliwości na otaczający nas świat oraz odszukać podobną energię towarzyszącą procesowi twórczemu.*

Celem wystawy jest dostarczenie dowodów rzeczowych, w postaci fotografii, obrazów i obiektów około-fotograficznych jako dowodów na istnienie nie tylko faktów, zdarzeń, rzeczy i ludzi, ale również a może przede wszystkim, dowodów na istnienie wrażliwości przeżycia,

domysłu z jego głębią doznań i tajemnicy która jest podstawą wszelkiego tworzenia.

Tworzenie to próba uchwycenia, zatrzymania i osaczenia ulotnej chwili, momentu, atmosfery. To proces dochodzenia do ostatecznego obrazu który odkrywa kolejne szczeliny pamięci, jakiś rodzaj odczucia, które szepcze, że w tym na co patrzy artysta kryje się coś niepowtarzalnego. Jest on jak nagły przeblysłk w którym dostrzega się myśl - rozwiązanie problemu lub odpowiedź na nurtujące pytanie. Natura tego przeblysłku wynika z tego, że można jedynie dopuszczać lub odrzucać podawane przez intuicję rozwiązania. To kreatywność i działanie na wyższym poziomie, to sygnał że rzeczywistość już nam nie wystarcza. To poruszanie się wokół nieuchwytnego, świadectwo prywatnej sytuacji, indywidualnego postrzegania i odczuwania, ale też umieszczanie ich w kontekście filozoficznym. Posługiwanie się fotografią to przedstawienie czegoś, czego na co dzień nie dostrzegamy, to *chmury wyobraźni i ładunki informacji*, czytamy u Susan Sontag, to *nieupozowane kawałki świata*, które w sposób indywidualny poukładane są w szkic opowieści.

Mija czas i zmienia się stosunek do śladów pozostawionych przez minione epoki. Świat sztuki wchłania zjawiska a fotografia, sięgająca daleko poza kadr, nadaje znaczenia temu, co nieistotne, jakby wydobywała dla siebie rzeczy ważne z tła innych zdarzeń.

W świecie przedmiotów zwanych zdjęciami, nasze głowy puchną z przesyty i nadmiaru, fotografowanie tutaj stanowi jedynie pretekst do mówienia o zjawiskach pozornie niewidocznych, dopiero co przeczuty, które odnoszą się do uczuć, refleksji i namysłu współczesnego człowieka.

Prekloral Galeria Uniwersytecka
Październik 2011

Wystawa pt. *Dowód Rzeczowy*

Wystawa czynna 14 listopada-15 grudnia 2011

Kurator prof. Magdalena Gryska

Wydział Artystyczny

Instytut Sztuk Wizualnych

ARTYŚCI:

Wojciech Müller

Wacław Serdeczny

Janusz Skiba

Piotr Wołyński

> WYDZIAŁ
EKONOMII I ZARZĄDZANIA> Konferencja otwierająca *Projekt Urban Creative Poles*

8 listopada 2011 r. w Zielonej Górze w Hotelu Qubus odbyła się konferencja otwierająca *Projekt Urban Creative Poles* realizowanej w ramach Programu Baltic Sea Region. Otwarcia konferencji pt.: *Przemysł kreatywny i kultury (CCI) na szczeblu krajowym regionalnym ze szczególnym uwzględnieniem polskich doświadczeń* dokonała prof. Ilona Politowicz, koordynator Projektu. Pani profesor serdecznie przywitała gospodarzy - Urząd Miasta Zielona Góra reprezentowany przez wiceprezydenta Krzysztofa Kaliszuka oraz Uniwersytet Zielonogórski reprezentowany przez Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą, prof. Tadeusza Kuczyńskiego. Jako pierwszy zabrał głos wiceprezydent Krzysztof Kaliszuk. W swoim wystąpieniu nawiązał do pozytywnych, wieloletnich doświadczeń miasta w realizacji projektów miękkich. Przywołał projekt dotyczący wdrażania innowacyjnych technologii w zakresie oczyszczania ścieków, który zaowocował implementacją nowoczesnych, zachodnich rozwiązań w tym zakresie w miastach partnerskich tj. Zielonej Górze, Bistricy (Rumunia) oraz Cottbus (Niemcy). Prezydent zwrócił uwagę, że otwierany projekt, ma już swoje wymierne rezultaty. Właśnie niedawno został złożony wniosek unijny dotyczący współpracy transgranicznej między Miastem Zielona Góra a Cottbus dotyczący adaptacji obiektów przemysłowych na akademickie inkubatory kreatywnej przedsiębiorczości. Inicjatywa ta jest wspierana, jak podkreślił, przez władze Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Uniwersytetu w Cottbus. Prezydent Kaliszuk wyraził przekonanie, że takie inkubatory, mogłyby wesprzeć rozwój kreatywnej przedsiębiorczości poprzez stworzenie im dogodnych warunków rozpoczęcia działalności. Jako przykład podał obecnie funkcjonujący na Uniwersytecie Zielonogórskim - Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości, który zajmuje czwarte miejsce wśród akademickich inkubatorów w Polsce.

W dalszej części konferencji głos zabrał prof. Tadeusz Kuczyński, który wyraził zadowolenie, że pierwsza, otwierająca *Projekt Urban Creative Poles* konferencja odbywa się właśnie w Zielonej Górze i jej organizatorem jest Uniwersytet Zielonogórski. Serdecznie przywitał gości przybyłych z miast partnerskich: Cottbus, Tartu, Klaipėdy, Linköping, Zielonej Góry. W dalszej części wystąpienia odniósł się do organizowanej konferencji i rozwoju przemysłu kreatywnego. Na zakończenie swojego wystąpienia - Pan profesor podziękował organizatorom, a w szczególności prof. Ilonie Politowicz i jej współpracownikom, jak również Prezydentowi Miasta Zielona Góra za wsparcie jakiego udziela inicjatywom realizowanym przez Uniwersytet Zielonogórski. Otwarcia konferencji towarzyszyła również promocja przedstawicieli biznesu kreatywnego - wystawy malarskiej Bogumiła Hodera absolwenta Instytutu Sztuk

Pięknych naszej uczelni oraz pokaz mody projektantek Małgorzaty Kowalkiewicz oraz Natalii Zielińskiej. Uczestnicy mieli również możliwość zapoznania się z wystawą, dotyczącą submarek produktów przemysłu kreatywnego, przygotowanej przez artystów grafiki - Ilonę Politowicz oraz Ewę Markowiak

Po uroczystym otwarciu zostały rozpatrzone obrady, które miały służyć wymianie myśli, poglądów i doświadczeń dotyczących rozwoju przemysłu kreatywnego w miastach partnerskich projektu tj. Cottbus, Tartu, Klaipėdie, Linköping, Zielonej Góry. Swoje doświadczenia w zakresie rozwoju kreatywności przekazał Marek Jerzak z Centrum Cybernetyki w Warszawie, organizacji wspierającej młodych artystów. W trakcie konferencji zaprezentowano szerszej publiczności pierwsze efekty *Projektu Urban Creative Poles*. Słuchacze mieli możliwość poznania sytuacji społeczno-gospodarczej poszczególnych miast partnerskich, ze szczególnym akcentem na ich potencjał w zakresie rozwoju przemysłu kreatywnego. Zapoznali się z wynikami analizy SWOT, przeprowadzonej w państwach partnerskich, poznali narodowe strategie i instrumenty wspierające CCI, najlepsze praktyki w zakresie CCI z innych projektów unijnych oraz polskie metody promocji przemysłu kreatywnego.

Zamierzonym rezultatem projektu jest wskazanie głównych kierunków polityki władz samorządowych w zakresie wsparcia przemysłu kreatywnego. Organizacja konferencji nie byłaby możliwa bez zaangażowania wielu osób. W skład Komitetu Naukowego konferencji wchodził: prof. Magdalena Graczyk, prof. Tadeusz Kuczyński, oraz prof. Ilona Politowicz. Funkcje koordynatorów pełnili: prof. Ilona Politowicz oraz dr Zbigniew Binek. Komitet organizacyjny stanowili: dr Zbigniew Binek, dr inż. Mariola Michałowska, mgr Ewa Markowiak, dr Paweł Szudra oraz dr Sławomir Kotylak.

Anetta Barska

„Ludzie, których kochamy, zostają na zawsze, bo zostawili ślady w naszych sercach”

Panu mgr. Dawidowi Maciarzowi

wyrazy najgłębszego współczucia z powodu śmierci Mamy
składają Dziekan wraz z pracownikami Wydziału Ekonomii i Zarządzania

> WYDZIAŁ ELEKTROTECHNIKI, INFORMATYKI I TELEKOMUNIKACJI

>> INSTYTUT METROLOGII ELEKTRYCZNEJ

> SeminaRIA Naukowe - semestr zimowy 2011/2012

W miesiącach październik, listopad oraz grudzień, zrealizowane zostały następujące wystąpienia naukowe w ramach seminarium naukowego Instytutu Sterowania i Systemów Informatycznych:

- 13.10.2011 - *Modele deterministyczno-statystyczne procesów dynamicznych*, mgr inż. Marcin Stachura, Instytut Automatyki i Robotyki, Politechnika Warszawska,
- 20.10.2011 - *Automatyczne rozmieszczenie elementów interfejsu użytkownika*, mgr inż. Paweł Dąbrowski, WEliT, UZ,
- 27.10.2011 - *Synteza schematów iteracyjnego sterowania z uczeniem*, dr inż. Wojciech Paszke, ISSI, UZ,
- 03.11.2011 - *Raport z wdrożenia aplikacji typu wiki w Instytucie Sterowania i Systemów Informatycznych*, dr inż. Andrzej Marciniak, ISSI, UZ,
- 10.11.2011 - *Automatyzacja procesów produkcyjnych - rozwój laboratorium*, dr inż. Paweł Majdzik, ISSI, UZ,
- 17.11.2011 - *Zagadnienie wyrównywania sekwencji DNA*, dr inż. Marek Sawerwain, ISSI, UZ,
- 24.11.2011 - *Komputerowa diagnostyka raka piersi w oparciu o mikroskopowe obrazy materiału pozyskanego metodą biopsji cienko-igłowej*, mgr inż. Paweł Filipczuk, ISSI, UZ,
- 01.12.2011 - *Sztuczne sieci neuronowe w analizie i interpretacji sygnałów biomedycznych*, mgr inż. Grzegorz Rutkowski, WEliT UZ,
- 08.12.2011 - *Sterowanie kroczeniem robota sześcionożnego po nierównym terenie z wykorzystaniem uczenia i optymalizacji metodami inteligencji obliczeniowej*, mgr inż. Dominik Belter, Instytut Automatyki i Inżynierii Informatycznej, Politechnika Poznańska,

SeminaRIA odbywały się w sali konferencyjnej WEliT (budynek A-2, sala 6A, ul. Podgórna 50. Prowadził je prof. Roman Gielerak

Marek Sawerwain

> WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

>> INSTYTUT FILOLOGII POLSKIEJ

> Konferencja ph.: *Miejsce i Tożsamość. Literatura lubuska w perspektywie poetyki przestrzeni i antropologii*

W dniach 15 i 16 listopada odbyła się konferencja pod hasłem *Miejsce i Tożsamość. Literatura lubuska w perspektywie poetyki przestrzeni i antropologii*, którą zorganizowały Pracownia Badań nad Literaturą Regionalną, Studenckie Koło Literaturoznawców działające przy Zakładzie Teorii i Antropologii Literatury Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida w Zielonej Górze. Jak podkreśliła prof. Małgorzata Mikołajczak będąca kierownikiem naukowym konferencji, nadrzędną ideą posiedzenia była próba odpowiedzi na pytanie o to, jak literatura Środkowego Nadodrza wiąże się z kategorią miejsca, w jaki sposób je pseudonimuje i określa poprzez poetyckie obrazowanie świata.

W spotkaniu wzięło udział ponad trzydziestu prelegentów. Wśród zaproszonych gości znaleźli się przedstawiciele środowisk naukowych z całego kraju (m.in. z Polskiej Akademii Nauk, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie) oraz członkowie Związku Literatów Polskich i Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. Literaturze lubuskiej przyglądali się literaturoznawcy, językoznawcy, psychologowie i krytycy literaccy, a na sali obrad obecni byli także lubuscy autorzy, m.in. Henryk Szyłkin, Janusz Koniusz, Eugeniusz Kurzawa oraz Czesław Sobkowiak.

Posiedzenie rozpoczęło się od wygłoszenia czterech referatów. Jako pierwszy głos zabrał prof. Sławomir Kufel, który przedstawił temat *Na krańcach mapy, czyli kłopot z tożsamością*. Następnie prof. Anna Zielińska reprezentująca Polską Akademię Nauk oraz Wyższą Szkołę Zawodową w Gorzowie Wielkopolskim wygłosiła referat zatytułowany *Miejsce i przestrzeń w perspektywie narracji biograficznych najstarszych mieszkańców województwa lubuskiego*. Prelegentami dwóch referatów kończących pierwszą część obrad była dr Urszula Gembara z Uniwersytetu Zielonogórskiego (*Twórczość artystyczna a zjawisko akulturacji w kontekście migracji powojennej na Ziemi Lubuskiej*) oraz dr Karol Maliszewski z Uniwersytetu Wrocławskiego (*Tożsamość miejsca, miejsce tożsamości w utworach wybranych poetów lubuskich*).

W części drugiej przewodnim tematem obrad były Kresy Wschodnie w twórczości autorów przybyłych na tereny Środkowego Nadodrza. Wystąpienia prof. Tadeusza Bujnickiego z Uniwersytetu Warszawskiego oraz prof. UZ, dr hab. Katarzyny Węgorowskiej koncentrowały się na życiu i twórczości obecnego w uniwersyteckiej auli Henryka Szyłkina, poety urodzonego w Santocze koło Wilna, a od roku 1955 mieszkającego w Zielonej Górze. Prof. Marta

Ruszczyńska wygłosiła zaś referat, którego tematem była wizja Kresów jako raju utraconego w prozatorskim ujęciu Zygmunta Trziszki.

Dalszą część obrad przeprowadzono w dwóch sekcjach. W sekcji „A” referaty wygłosili dr Katarzyna Taborska z Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wielkopolskim oraz Maria Roszczak i Dorota Poślednia z Uniwersytetu Zielonogórskiego. Tematyka wszystkich wystąpień oscylowała wokół tożsamości miejsca utrwalonej w lubuskich periodykach, przewodnikach turystycznych oraz narracji historycznej autorów piszących o Ziemi Lubuskiej. Obrady sekcji „A” zwińczyły wystąpienia dr Iwony Żuraszek Ryś (*Zielonogórskie nazwy ulic w piśmarstwie Henryka Ankiewicza*) oraz Jakuba Rawskiego z Uniwersytetu Zielonogórskiego (*Gry intertekstualne w poezji Czesława Markiewicza*).

W sekcji „B” część pierwsza obrad związana była przede wszystkim z obrazem miejsca rekonstruowanym w oparciu o wybraną twórczość poetycką. Referat dr Krystyny Kamińskiej koncentrował się na poetyckim portrecie Gorzowa, natomiast wystąpienie dr. Artura Telwikasa dotyczyło poetyckiego obrazu Głogowa. Obrady zakończyły referaty Mirosławy Szott (*Doświadczenie domu i jego pokoleniowe przemiany w tekstach lubuskich poetek*) oraz Agnieszki Nowickiej (*Człowiek w relacji do ziemi na tle przemian pokoleniowych w poezji lubuskiej - wybrane przykłady*).

Drugi dzień konferencji otworzył referat poety i krytyka literackiego, Andrzej K. Waśkiewicz ze Związku Literatów Polskich, który mówił *O lubuskim środowisku literackim - z perspektywy uczestnika i obserwatora*. Następnie głos zabrał dr Robert Rudiak (także reprezentujący Związek Literatów Polskich), który przedstawił historię i proces kształtowania się ugrupowań literackich Środkowego Nadodrza w latach 1945-2000. Pierwszą część posiedzenia zakończył referat prof. Małgorzaty Mikołajczak. Tematem wystąpienia był rys autobiograficzny w twórczości Janusza Koniusza, poety, prozaika i publicysty, a także długoletniego sekretarza Lubuskiego Towarzystwa Kultury w Zielonej Górze.

Dalsza część obrad, analogicznie do dnia poprzedniego, została podzielona na dwie

sekcje. W sekcji „A” swoje referaty wygłosili: prof. Leszek Jazownik (*Tożsamość „in statu nascendi”*), Kamila Gieba (*Rola zbioru baśni, podań i legend o Ziemi Lubuskiej „Złota dzida Bolesława” w kształtowaniu tożsamości regionalnej*), Wojciech Jachimowicz (*Dwór w Szybie - zabytek w literaturze i świadomości społeczności Środkowego Nadodrza*), dr Maria Jazownik (*Topika przestrzenna w „Sonetach ostrobramskich” Henryka Szyllina*) oraz Janusz Łastowiecki (*Heterotopia w reportażu Radia Zachód. Specyfika miejsc lubuskich*).

Obrady sekcji „B” rozpoczął referat dr Gabrieli Balcerzak z Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wielkopolskim, zatytułowany *Rekolekcje z Gąsiorkiem (Pasja i inne motywy z antropologii przesądu w wybranych wierszach Jerzego Gąsiora)*. Następnie głos zabrała Aleksandra Krawczyk z Uniwersytetu Zielonogórskiego, której wystąpienie zostało poświęcone prowincji jako przestrzeni poetyckiej autoidentyfikacji. Punktem odniesienia była twórczość Eugeniusza Kurzawy, Czesława Sobkowiaka oraz Mieczysława Warszawskiego. Warto zaznaczyć, iż Eugeniusz Kurzawa oraz Czesław Sobkowiak mieli okazję osobiście wysłuchać poświęconego im wystąpienia. Obrady sekcji „B” zakończyły referaty Małgorzaty Lachowicz-Murawskiej, która przybliżyła życie i twórczość Wiesława Sautera - prozaika, eseisty, znawcy folkloru i nauczyciela na trwałe wpisanego w historię Babimojszczyzny oraz Mariki Sobczak z Uniwersytetu Zielonogórskiego, pełniącej zarazem obowiązki kierownika organizacyjnego konferencji - jej wystąpienie było próbą demitologizacji osoby Bronisławy Wajs-Papuszy.

Konferencja *Miejsce i Tożsamość* zaowocowała nie tylko obfitą analizą literatury Środkowego Nadodrza, ale także - a może przede wszystkim - ukazała potrzebę nowego spojrzenia na twórczość autorów związanych z Ziemią Lubuską oraz ponownego usytuowania jej na literackiej mapie Polski. Już pierwszy dzień obrad uzmysłowił, iż w refleksji badawczej na temat literatury Środkowego Nadodrza ścierają się dwie perspektywy badawcze. Pierwsza wynika z myślenia poprzez klucz *stricte* personalny i osadzona jest w kontekście biografii autorów związanych z Ziemią Lubuską. Druga

stawia pytanie o wymiar uniwersalny, przekracza lokalny wymiar tej literatury.

Jak zapewniła prof. Mikołajczak, podjęta na konferencji problematyka będzie kontynuowana - nie tylko podczas kolejnego posiedzenia poświęconego literaturze Środkowego Nadodrza, ale także w ramach badań naukowych, których sens i niewątpliwe znaczenie uzmysłowiła pierwsza w dziejach uniwersytetu konferencja na temat twórczości lubuskiej.

Damian Łobacz

> I spotkanie z cyklu *Zielonogórskie Seminaria Literaturoznawcze*

19 października w Kampusie B Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyło się posiedzenie inauguracyjne cyklu *Zielonogórskich Seminariów Literaturoznawczych*, zorganizowanych przez Instytut Filologii Polskiej. Nad przebiegiem spotkania czuwali prof. Małgorzata Mikołajczak oraz dr Tomasz Ratajczak. Obecni podczas spotkania pracownicy Uniwersytetu oraz licznie przybyli studenci mogli wysłuchać trzech referatów. W gronie zaproszonych prelegentów znalazły się: prof. Krystyna Jakowska z Uniwersytetu w Białymstoku, mgr Elżbieta Wiśniewska (także z Uniwersytetu w Białymstoku) oraz dr Aneta Narolska z Uniwersytetu Zielonogórskiego. Tematyka podjęta podczas posiedzenia została zakrojona szeroko, niemniej posiadała jednolity charakter, wszystkie wystąpienia koncentrowały się bowiem na utworach prozatorskich XIX i XX wieku, wszystkie także dotyczyły zagadnień teoretycznoliterackich.

Posiedzenie otworzył prof. Stanisław Borawski, który przywołał okoliczności, w jakich krystalizował się pomysł „Zielonogórskich Seminariów”. Profesor Borawski wyraził także przeświadczenie, iż właśnie takie posiedzenia uświadamiają, jak sztuczny jest podział na sferę literaturoznawczą i językoznawczą. Podczas obcowania z dziełem literackim tego typu granice zostają zatarte, a spotkania z badaczami języka i literatury otwierają szerokie horyzonty poznawcze i inspirują do nowych badawczych poszukiwań.

Po wprowadzeniu profesora Borawskiego głos zabrała prof. Krystyna Jakowska. Tematem jej wystąpienia była *Proza lat trzydziestych XX*

wieku. *Nieznane, nieodkryte, zapomniane*. Referat koncentrował się na wydanym w roku 1933 dziele Heleny Boguszewskiej zatytułowanym *Ci ludzie*. Profesor Jakowska, zgodnie z tytułem referatu, przybliżyła utwór Boguszewskiej, przedstawiła także specyfikę opisanego w nim świata i ukazała zarazem jego powinowactwa z *Tortilla Flat* oraz *Ulicą Nadbrzeżną* Johna Steinbecka.

Drugim prelegentem była mgr Elżbieta Wiśniewska, która wygłosiła referat zatytułowany *Groteska w prozie współczesnej (Goerke, Maślowska)*. Za główny punkt odniesienia posłużyła tu powieść *Paw królowej* Doroty Maślowskiej oraz utwory Nataszy Goerke pochodzące ze zbiorów *Fractale*, *Sklepy prześcieradłowe* oraz *Księga pasztetów*. Groteska w twórczości obu autorek została udokumentowana w oparciu o sferę językową i specyficzny sposób obrazowania świata przedstawionego, czego dowodem były licznie przywoływane fragmenty prozy Doroty Maślowskiej i Nataszy Goerke.

Ostatni referat wygłosiła dr Aneta Narolska. Jego tematem była *Przestrzeń w powieściach Elizy Orzeszkowej*. Zagadnienie przestrzeni zostało tu ujęte przede wszystkim z perspektywy tych składników świata przedstawionego, z którymi bohaterowie prozy Elizy Orzeszkowej wchodzą w bezpośrednie relacje. Jak jednak przyznała sama prelegentka, referat jest częścią ogólnej pracy dotyczącej motywu przestrzeni w twórczości XIX-wiecznej pisarki, dlatego też dotyczy najważniejszych i najbardziej wyrazistych przykładów motywów odzwierciedlających tezę unaocznioną w temacie wystąpienia.

Posiedzenie zamknęła dyskusja, podczas której prelegenci mieli możliwość udzielenia odpowiedzi na licznie zadawane pytania. Jak oceniła prof. Małgorzata Mikołajczak, pierwsze posiedzenie z cyklu *Zielonogórskie Seminaria Literaturoznawcze* spotkało się z dużym zainteresowaniem, co bardzo dobrze rokuje na przyszłość. Zainicjowane seminaria oferują możliwość spotkania z autorami uznanych prac literaturoznawczych i zapoznania się z zagadnieniami często nieobecnymi w uniwersyteckiej praktyce dydaktycznej, które dzięki tym spotkaniom zyskują szansę odkrycia lub ponownego omówienia.

Kolejne posiedzenie odbyło się 23 listopada, a jednym z zaproszonych gości ma być prof. Jakub Z. Lichański z Uniwersytetu Warszawskiego.

Damian Łobacz

WYDZIAŁ INŻYNIERII LĄDOWEJ I ŚRODOWISKA

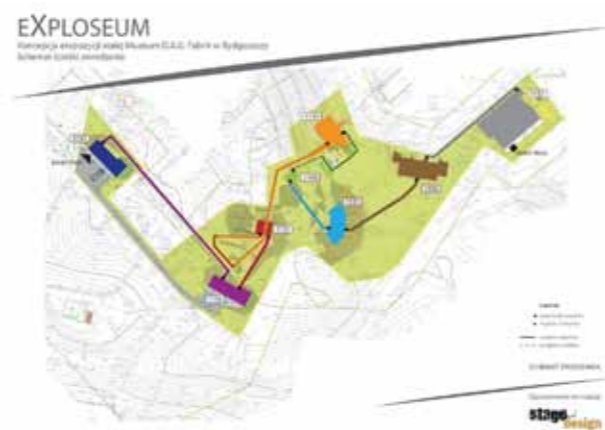
Nagroda Marszałka

Dr Michał Pszczółkowski, adiunkt w Zakładzie Architektury i Urbanistyki, został uhonorowany Nagrodą Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2011 w kategorii fundusze unijne.

W latach 2008-2010 dr Pszczółkowski zajmował się koordynacją projektu prowadzonego przez Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, który dotyczył adaptacji na cele muzealno-turystyczne części dawnej niemieckiej fabryki materiałów wybuchowych DAG z lat 1939-1945. To jedna z dwóch wielkich fabryk tego przedsiębiorstwa na obecnych terenach polskich - druga znajduje się niedaleko Zielonej Góry, pod Nowogrodem Bobrzańskim. Dr Pszczółkowski koordynował całość prac związanych z przygotowaniem nowego oddziału muzealnego, ponadto był autorem szczegółowego scenariusza ekspozycji. Znaczna część prowadzonych przez niego czynności miała charakter badawczy, w trakcie wstępnych prac projektowych okazało się bowiem, że stan badań na temat bydgoskiej fabryki DAG był znikomy. Dla opracowania tematu i pozyskania materiału ekspozycyjnego konieczne były więc badania w polskich i niemieckich archiwach. Dostęp do źródeł pochodzących z niemieckich archiwów zakładowych był możliwy dzięki współpracy z Instytutem Geografii Uniwersytetu w Moguncji (prof. Johannes Preuss), gdzie od wielu lat prowadzi się badania skażeń chemicznych, będących konsekwencją produkcji fabryk zbrojeniowych.

Pierwszy zamysł adaptacji tzw. strefy NGL (strefa produkcji nitrogliceryny) polegał na wprowadzeniu ekspozycji do jednego z budynków produkcyjnych oraz udostępnieniu pozostałych w stanie surowym. Wizją dr. Pszczółkowskiego, do której zdołał przekonać władze miejskie, było stworzenie dużego, multimedialnego kompleksu muzealnego, obejmującego całą linię produkcyjną (siedem budynków). Inicjatywa trafiła na listę projektów kluczowych Regionalnego Programu Operacyjnego województwa kujawsko-pomorskiego 2007-2011, co umożliwiło sfinansowanie przedsięwzięcia z funduszy Unii Europejskiej. W ten sposób w jednej z dwóch linii produkcyjnych nitrogliceryny powstało Exploseum - centrum techniki wojennej DAG Fabrik Bromberg. W pustych wnętrzach dawnych budynków fabrycznych, ograbionych niegdyś z aparatury przez Armię Czerwoną, powstały nowoczesne ekspozycje muzealne, poświęcone tematyce wojennej. Projekt architektoniczny adaptacji wykonał dr inż. arch. Marek Kleczkowski z gdańskiej pracowni Kleczkowski Architekt, natomiast projekt aranżacji przestrzeni ekspozycyjnej - warszawskie studio Stage & Design. Stałe uruchomienie placówki odbyło się w lipcu 2011 r.

Architektura przemysłowa III Rzeszy, w szczególności rozwiązania przestrzenno-funkcjonalne fabryk przedsiębiorstwa materiałów wybuchowych DAG, stanowią przedmiot

zainteresowań badawczych dr. Pszczółkowskiego. Jest autorem książki *Betonowa tajemnica. Fabryki materiałów wybuchowych DAG* (Bydgoszcz 2010) oraz informatora muzealnego *Wybuchowa historia Bydgoszczy*. W najbliższym numerze „Kwartalnika Historii Nauki i Techniki” ukaże się jego artykuł *Produkcja prochu i materiałów wybuchowych w bydgoskiej fabryce DAG w latach 1939-1945*, natomiast w przygotowaniu jest monografia naukowa, poświęcona historii bydgoskiej fabryki DAG.

Marek Dankowski

Na drodze do budownictwa zero energetycznego

W Sali NOT w Warszawie, 28 września br. odbyła się międzynarodowa konferencja poświęcona rozwojowi miast i regionów w kierunku budownictwa zero energetycznego. Konferencja zorganizowana została przez grupę naukowców z Uniwersytetu Zielonogórskiego realizujących zadania projektu strategicznego NCBiR pt.: *Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków*. Projekty te zakładają analizę możliwości i skutków socjoekonomicznych wzrostu efektywności energetycznej w budownictwie, realizowane są pod kierownictwem prof. Janiny Kopietz-Unger i doskonale wpisują się w wymagania Unii Europejskiej wobec Polski. Patronat honorowy objęli Prezydent RP oraz Minister Rozwoju Regionalnego. Na zaproszenie organizatorów na Konferencji pojawili się Olgierd Dziekoński Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP i wygłosił bardzo interesujący referat wskazujący na wielkie zainteresowanie Prezydenta sprawami bezpieczeństwa energetycznego państwa, w tym nowym instrumentem polityki miejskiej opracowanym przez zespół UZ jakim jest Energetyczny Audyt Miejski. Zaprosił zespół UZ do udziału w przygotowaniach i realizacji Społecznego Forum na rzecz energetyki organizowanego w Kancelarii Prezydenta RP.

Pierwszy blok dyskusyjny poświęcony był warunkom i możliwościom oszczędzania energii w Polsce, a także skutkom socjoekonomicznym wzrostu efektywności energetycznej w budownictwie. W dyskusji głos zabrali: Zbigniew Marciniak Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, następnie Janusz Żbik podsekretarz Stanu Ministerstwie Infrastruktury i Waldemar Sługocki Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Regional-

nego. W panelu dyskusyjnym wzięli udział profesorowie: Zbigniew Niewiadomski SGH, Tadeusz Biliński UZ, Zbigniew Bać Przewodniczący Komitetu Architektury i Urbanistyki PAN, Tadeusz Markowski Przewodniczący Komitetu

Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN, prof. Krzysztof Żmijewski, Sekretarz Generalny Społecznej Rady Narodowego Programu Redukcji Emisji wysoko oceniając merytoryczną wartość badań i dużą przydatność wyników dla rozwoju gospodarczego oraz dalszych działań polityki energetycznej państwa na wszystkich poziomach.

Drugi blok dyskusyjny był prezentacją projektów oszczędności energii realizowanych w innych krajach Unii Europejskiej. Z niezwykle ciekawymi referatami wystąpili: prof. Mathias Koziol Prorektor BTU Cottbus, który przedstawił energetyczną rewitalizację miast niemieckich, Zofia Jagielska, która przedstawiła doświadczenia duńskie w zakresie oszczędności energii w transporcie uzyskane przez promocję jazdy rowerem i Cezary M. Bednarski omawiając obszernie brytyjskie przykłady budownictwa zero energetycznego.

W trzecim bloku dyskusyjnym wzięli udział młodzi naukowcy z UZ, którzy zaprezentowali wyniki badań realizowanych w ramach strategicznego projektu badawczego pt.: *Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków*. Swoje referaty przedstawili m.in.: dr inż. arch. Piotr Sobierajewicz, mgr inż. arch. Justyna Juchimiuk, mgr inż. arch. Michał Golański, dr inż. Anna Ostańska, mgr inż. arch. Katarzyna Talaga, dr inż. Marta Skiba, dr inż. Anna Bazan-Krzywoszańska.

O zasadach Energetycznego Audytu Miejskiego i innych wynikach badań poinformowała oraz konferencję prowadziła i moderowała kierownik zadań badawczych i przewodnicząca komitetu naukowego strategicznego projektu prof. Janina Kopietz-Unger.

Ustawa o efektywności energetycznej z 4 marca 2011 r. wprowadza dokładną wartość energii jaką należy zaoszczędzić do 2016 r. Będzie to obowiązek nie tylko jednostek produkujących energię, ale przede wszystkim samorządów terytorialnych. Zgodnie z Ustawą działania zmierzające do poprawy efektywności energetycznej mają być realizowane w budynkach poprzez modernizacje, remonty, przebudowy lub przez wytworzenie energii z odnawialnych źródeł energii. (OZE). Wyniki badań zespołu UZ, w tym ocena zapotrzebowania na remonty w budownictwie polskim jak i Energetyczny Audyt Miejski pozwolą na realizację założeń Ustawy i przyczynią się do poprawy jakości życia w Polsce. Wiedza i doświadczenie, którymi dzielił się z innymi jest nieoceniona. Aż cztery miesięczniki Przeglądu Budowlanego w bieżącym roku poświęcone zostały tematowi oszczędności energii w budownictwie, zespół opracował spoty społeczne i filmy edukacyjne.

Jednak można mieć nadal wątpliwości czy wszyscy będą potrafili z przywilejów ustawy skorzystać.

Janina Kopietz-Unger

> W kierunku budownictwa niskoenergetycznego

23 września 2011 r. odbyła się konferencja *W kierunku budownictwa niskoenergetycznego*. Organizatorem konferencji był zespół badawczy Zakładu Architektury i Urbanistyki na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego przy współpracy Lubuskiej Izby Budownictwa. Patronat Honorowy nad konferencją objęli: Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego - prof. Czesław Osękowski, Marszałek Województwa Lubuskiego - Elżbieta Polak oraz Prezydent Miasta Zielonej Góry - Janusz Kubicki.

Na konferencji przedstawione zostały wyniki dwóch zadań badawczych strategicznego projektu badawczego Narodowego Centrum Badań i Rozwoju pt.: *Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności*

budynków pod kierunkiem prof. Janiny Kopietz-Unger.

Konferencję otworzył Rektor prof. Czesław Osękowski, który podkreślił wagę problemu racjonalizacji zużycia energii w sektorze budownictwa.

W czasie trwania konferencji nastąpiło uroczyste przekazanie Energetycznego Audytu Miejskiego miastu Zielona Góra na ręce Prezydenta Janusza Kubickiego, który w ciepłych słowach podziękował za opracowanie, które w znaczącym stopniu może pomóc w zarządzaniu rozwojem Zielonej Góry. Marszałek Województwa Lubuskiego - Elżbieta Polak doceniła wartość opracowań dla modernizacji sektora energetycznego w skali regionalnej.

Praca zespołu badawczego pod kierunkiem prof. Janiny Kopietz-Unger Analizy możliwości i skutków socjoekonomicznych wzrostu efektywności energetycznej w budownictwie oraz warunków i możliwości oszczędzania energii za pomocą instrumentów polityk miejskiej.

Prof. Janina Kopietz-Unger we wprowadzającym wystąpieniu podkreśliła konieczność wdrożenia zintegrowanego systemu zmniejszania eksploatacyjnej energochłonności budynków oraz skoordynowanych działań zmierzających do efektywnego wykorzystania energii i środków materialnych. Wymaga to podejmowania działań w oparciu o zasadę partnerstwa przez jednostki administracji publicznej różnych szczebli, we współpracy z przedstawicielami partnerów społeczno-gospodarczych oraz organizacji pozarządowych jak i właścicielami nieruchomości oraz firm budowlanych. Całościowe podejście do przestrzeni miejskiej i obiektów budowlanych pozwala ocenić zasadność przyjętych rozwiązań technologicznych w skali społecznej oraz mikro i makro-ekonomicznej.

Wystąpienia członków zespołu badawczego dotyczyły trzech polskich miast: Zielonej Góry (dr inż. arch. Marta Skiba), Lublina (dr inż. Anna Ostańska) i Gubina (dr inż. arch. Piotr Sobierajewicz). Szczegółowe opracowania zawierały raporty przedstawiające najważniejsze wyniki przeprowadzonych analiz poruszających zagadnienia zapotrzebowania na remonty zasobów mieszkaniowych w Polsce, pod względem wzrostu efektywności energetycznej oraz rekomendacje przeznaczone dla administracji rządowej i samorządowej.

Uczestnicy konferencji mieli okazję także zapoznać się z prezentacją propozycji interaktywnego Energetycznego Audytu Miejskiego dla miast i gmin mgr inż. arch. Justyny Juchimiuk oraz z wystąpieniem mgr inż. arch. Michała Golańskiego dotyczącym środowiskowej certyfikacji materiałów budowlanych.

Dyskusja po prezentacjach poruszała temat wyzwani stojących na drodze do budownictwem niskoenergetycznego w Polsce. W gronie uczestników nie zabrakło przedstawicieli administracji publicznej, branży budowlanej oraz studentów. Nie ma wątpliwości, że konferencja była ważnym krokiem na drodze do budownictwa niskoenergetycznego w Polsce.

Po konferencji prof. Jakub Marcinowski, Dziekan Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska

ska oraz Zenon Bambrowicz, Prezes Lubuskiej Izby Budownictwa dokonali uroczystego otwarcia wystawy prac studenckich towarzyszącej konferencji. Obecni na wystawie studenci zaprezentowali swoje prace podejmujące temat odnawialnych źródeł energii w projektowaniu urbanistycznym.

Justyna Juchimiuk, Michał Golański

> Zielona Góra w oczach studentów z Plymouth University i z UZ

Studenci WLiŚ kierunku *architektura i urbanistyka* mieli 24 października br. okazję spotkania z grupą studentów z Plymouth University, School of Architecture, Design and Environment przebywających z wizytą w Zielonej Górze pod opieką dr Krzysztofa Nawratka.

Uczestników spotkania powitał Dziekan prof. Jakub Marcinowski z uwagą oraz entuzjazmem śledził całość przebiegu spotkania. Wprowadzenia do dyskusji dokonała kierownik Zakładu AiU prof. Janina Kopietz-Unger przedstawiając kluczowe informacje dotyczące profilu kształcenia na naszej uczelni i specjalizacji architektura i urbanistyka zeroenergetyczna, jak i pozycji studenta i szans zawodowych absolwenta w kraju oraz krótkiej charakterystyki naszego państwa.

Dr Krzysztof Nawratek, Plymouth University, School of Architecture, Design and Environment wygłosił wykład dotyczący modelu kształcenia architektów na Uniwersytecie w Plymouth, który kładzie szczególny nacisk na kontakt z realnymi problemami urbanistycznymi europejskich miast. Przedstawione zostały wcześniejsze projekty studenckie realizowane w innych krajach jak np. w Hiszpanii, Łotwie oraz w Polsce w Gdańsku i Zielonej Górze. Projekty charakteryzowały się bardzo silnym naciskiem na zieloną architekturę i problemy społeczne. Projekt w Zielonej Górze realizowany jest obecnie przez 20 brytyjskich studentów, którzy uczestniczyli w spotkaniu.

Mgr inż. arch. Justyna Juchimiuk zaprezentowała aktualne projekty zielonej architektury w Polsce, w tym przedstawiła zagadnienia projektowania architektury zorientowanej na ekologię i oszczędność energii w budynkach. Przedstawione zostały projekty zrealizowane i prace konkursowe, w których uczestniczyła prelegentka.

Mgr inż. arch. Michał Golański w prezentacji *Warsztaty z młodymi architektami* zapoznał słuchaczy z organizacją, przebiegiem i wynikami letnich międzynarodowych warsztatów architektonicznych SESAM i EASA w Irlandii, Włoszech.

W spotkaniu uczestniczyli ponadto prof. Wojciech Ekert oraz prof. Tadeusz Biliński oraz dr inż. arch. Piotr Sobierajewicz oraz studenci AiU ze wszystkich lat.

Przed dyskusją z inicjatywy dr. inż. arch. Marty Skiby studenci z obu uniwersytetów zostali poproszeni o wypowiedź rysunkową w formie map mentalnych nt. Zielonej Góry i jej śródmieścia.

Dyskusja w języku angielskim moderowana była przez asystentów ZAiU mgr inż. arch. Justynę Juchimiuk i mgr.

inż. arch. Michała Golańskiego, podczas której brytyjscy studenci konfrontowali własne wrażenia i spostrzeżenia z Zielonej Góry. Szczególne zainteresowanie wzbudziła informacja o zmniejszeniu zainteresowania mieszkańców obszarem centralnego Deptaka na rzecz kompleksu handlowego Focus Mall.

Dyskusja służyła nawiązaniu kontaktów ze studentami z Uniwersytetu w Plymouth. Spotkanie na UZ rozszerzone zostało na godziny wieczorne i wspólną wizytę studencką, właśnie na Deptaku. Nie ulega wątpliwości, że międzynarodowe spotkanie przysłużyło się wszystkim studentom, a dla uczelni może otworzyć ono nową kartę współpracy.

Justyna Juchimiuk,
Michał Golański

> KONFERENCJE

> Definiowanie Przestrzeni Architektonicznej

W dniach 18-19 listopada w Krakowie odbyła się XI Międzynarodowa Konferencja Naukowa pod nazwą *Definiowanie Przestrzeni Architektonicznej. Trwanie i Przemijanie Architektury*.

Konferencję zorganizował Instytut Projektowania Architektonicznego Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej, a współorganizatorem była Sekcja Architektury Komitetu Architektury i Urbanistyki Polskiej Akademii Nauk. Patronat honorowy nad Konferencją objął Rektor Politechniki Krakowskiej prof. Kazimierz Furtak. Funkcję Kuratora Naukowego Konferencji pełniła prof. Maria Misiągiewicz z Politechniki Krakowskiej natomiast Przewodniczącym Rady Naukowej był prof. Dariusz Kozłowski również z Politechniki Krakowskiej. W Radzie Naukowej zasiadali także przedstawiciele ośrodków zagranicznych, a w tym: Herbert Bühler z Fachhochschule Münster, Amado Dal Fabbro z Istituto Universitario di Architettura di Venezia, Maroun El-Daccache z Lebanese American University, Raimund Fein z Lausitz Universität Cottbus, Antonio Monestiroli z Politecnico di Milano i J.M. Palerm Salazar z Univ. De Las Palmas de Gran Canaria.

Należy podkreślić, że na 11-cie Konferencji, w 10-ciu

z nich udział wzięli Koledzy z Instytutu Budownictwa UZ. Na ostatniej Konferencji przedstawili następujące opracowania: **prof. Wojciech Eckert** - *Drewniane kościoły województwa lubuskiego. Trwanie architektury gwarancją nieprzemijania ducha*, **dr Sławomir Lotysz i Elżbieta Matkowska** - *Jasne, pełne życia. W poszukiwaniu modelu rewitalizacji zabytkowych browarów*, **dr Sławomir Lotysz i Angelika Przybytek** - *Architektura niepamięci* oraz **dr Beata Nowogońska** - *Trwałość techniczna a trwałość moralna obiektów budowlanych*.

Mottem Konferencji niech będzie myśl przewodnia w temacie do dyskusji nad trwaniem i przemijaniem architektury, cyt... „przeszłość, terażniejszość i przyszłość istnieją; trójpodział czasu jest powszechnie akceptowany. Przeszłość architektury jest wyrazista i czywista, terażniejszość jest ulotna. Przyszłość nie istnieje; dla architektury przyszłość jest terażniejszością lub pozostaje pusta”.

Marek Dankowski

> Stolica Białorusi gościła specjalistów z zakresu konstrukcji żelbetonowych

W dniach 9-11.11.2011 r. odbyło się w Mińsku (Białoruś) międzynarodowe sympozjum na temat konstrukcji żelbetonowych pt.: *Modern concrete and reinforced concrete* zorganizowane przez BIAŁORUSKI REPUBLIKAŃSKI INSTYTUT BUDOWNICTWA Instytut BeNIIS.

Konferencja zgromadziła naukowców z 14. krajów. Materiały konferencyjne zawierały 112 referatów i liczyły około 1100 stron. Polskę reprezentowało sześciu uczestników, w tym pracownik naszego wydziału, prof. Petr Alyavdin z Instytutu Budownictwa.

Na konferencji w Mińsku prof. Petr Alyavdin wygłosił referat pt.: *MATHEMATICAL MODELS FOR ANALYSIS OF TALL COMPOSITE STEEL-CONCRETE STRUCTURES*. Współautorem referatu była dr inż. Krystyna Urbańska. Drugi referat pt.: *EXPERIMENTAL TESTING OF STRUCTURAL CONCRETES UNDER EXPLOSIVE LOADS*, współautorami byli prof. Alyavdin i mgr inż. Ryszard Rekucki, wygłosił dr inż. Leopold Kruska z WAT, Warszawa.

Kolejna konferencja z tego cyklu odbędzie się w 2014 roku w Mińsku.

Warto podkreślić, że od 2009 r. istnieje Porozumienie o Współpracy między UNIWERSYTEM ZIELONOGÓRSKIM i Instytutem BeNIIS.

Współpraca Instytutu Budownictwa WILiŚ z zagranicą
W ramach nawiązanego porozumienia w Białoruskim Uniwersytecie Technicznym w Brześciu odbyła się obrona rozprawy doktorskiej pracownika Instytutu BeNIIS (Mińsk, Białoruś), inż. **Yuryjgo A. Muzychkina** pt.: *Influence of the shallow subway trains on vibration of reinforced concrete elements in the skeleton constructions*. Promotorem tej rozprawy jest prof. **Petr Alyavdin** z Instytutu Budownictwa WILiŚ UZ.

Zdjęcia przedstawiają członków delegacji BeNIS podczas wizyty w Instytucie Budownictwa UZ w październiku br.

Petr Alyavdin, Gerard Bryś

> WYDZIAŁ MATEMATYKI, INFORMATYKI I EKONOMETRII

> Konferencja CID 2011 Colourings, Independence and Domination

W dniach 18 - 23 września 2011 roku w Szklarskiej Porębie odbyła się konferencja **CID 2011 Colourings, Independence and Domination**, będąca kontynuacją serii międzynarodowych warsztatów matematycznych. Było to już czternaste spotkanie specjalistów z teorii grafów od 1993 r. Konferencję zorganizowali pracownicy Zakładu Matematyki Dyskretnej i Informatyki Teoretycznej, Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii, przy wsparciu

FOT. GRZEGORZ ARMIT

Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Funduszu Wyszehradzkiego i Komitetu Matematyki Polskiej Akademii Nauk. Wśród uczestników znaleźli się znamienici goście z krajowych i zagranicznych ośrodków akademickich. Nie zabrakło uczestników z takich krajów jak: Belgia, Czechy, Francja, Hiszpania, Indie, Irak, Iran, Malezja, Meksyk, Niemcy, Rosja, RPA, Słowacja, Słowenia, Tunezja, USA i Węgry. Łącznie w konferencji wzięło udział ponad 90 osób, w tym zaproszeni przez przewodniczącego komitetu organizacyjnego konferencji prof. **Mieczysława Borowieckiego** wybitni naukowcy z dziedziny teorii grafów:

I. Broere (Pretoria, Republika Południowej Afryki), **J. Harant** (Ilmenau, Niemcy), **S. Klavžar** (Ljubljana, Słowenia), **A.V. Kostochka** (Urbana-Champaign, Stany Zjednoczone), **A. Proskurowski** (Eugene, Stany Zjednoczone), **A. Ruciński** (Poznań, Polska), **Z. Ryjáček** (Pilsen, Czechy), **Zs. Tuza** (Veszprem, Węgry).

W czasie konferencji wygłoszono w kilku sekcjach tematycznych 77 referatów, w tym wykład inauguracyjny autorstwa I. Broere (na zdjęciu) pod tytułem „Countable universal graphs for properties of countable graphs”. Zaprezentowane wyniki naukowe, po przejściu procesu recenzji, opublikowane zostaną w specjalnym numerze czasopisma *Discussiones Mathematicae Graph Theory* wydawanym przez Uniwersytet Zielonogórski. Pracownicy Zakładu Matematyki Dyskretnej i Informatyki Teoretycznej wygłoszili swoje referaty w sekcjach poświęconych algorytmom grafowym oraz własnościom dziedzicznym grafów, które związane są bezpośrednio z profilem naukowym zakładu. Więcej informacji na temat konferencji można znaleźć na stronie internetowej <http://www.cid.uz.zgora.pl/2011/>.

Grupa uczestników konferencji CID 2011 (ponad 30 osób) wzięła udział w warsztatach naukowych **14th Workshop on Hereditary Graph Properties Hereditarnia 2011**, które zostały zorganizowane przez pracowników Zakładu Matematyki Dyskretnej i Informatyki Teoretycznej, Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii UZ i odbyły się w dniach 23 - 24 września 2011 roku. Współorganizatorami tego przedsięwzięcia byli nasi koledzy ze Słowacji i Republiki Południowej Afryki (I. Broere, P. Mihók i G. Semanišin). Corocznie organizowane warsztaty mają za zadanie zacieśniać kontakty naukowe między osobami zainteresowanymi zagadnieniami dziedziczenia w grafach, hipergrafach i innych strukturach dyskretnych. Od roku 1996 osoby te są skupione wokół towarzystwa naukowego **HEREDITARNIA CLUB**, powołanego do życia przez M. Borowieckiego, I. Broere i P. Mihóka. W tym roku, z uwagi na naszą prezydencję w Hereditarnia Club, mieliśmy przyjemność gościć członków i sympatyków towarzystwa w Polsce. Podczas warsztatów wygłoszono 9 referatów, wśród nich referat zaproszonego gościa S. Jendrol'a (na zdjęciu) pod tytułem *Hereditary properties of words and edge colourings of graphs* oraz przedyskutowano wiele problemów z zakresu interesującej nas tematyki. Mamy nadzieję, że podobnie jak w latach ubiegłych warsztaty zaowocują wspólnymi publikacjami. Zainteresowanych zapraszamy na stronę internetową <http://hereditarnia.ics.upjs.sk/>.

Ewa Drgas-Burchardt
Anna Fiedorowicz

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

Obrona pracy doktorskiej mgr Anny Ziętek

8 listopada 2011 r. o godz. 12.30. w sali 131 odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Anny Ziętek na temat *Przygotowanie zawodowe młodzieży niepełnosprawnej (na przykładzie województwa lubuskiego)*. Praca powstała pod kierunkiem prof. Bogusława Pietruliwicza a jej recenzentami byli prof. Zdzisław Wołk i prof. Kazimierz Wenta. Serdecznie gratulujemy.

Katarzyna Kochan

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA: *Pociąg do terapii. Tworzenie kontekstu terapeutycznego*

W dniach 18 - 19 listopada 2011 r. miała miejsce w murach Uniwersytetu Zielonogórskiego Ogólnopolska Konferencja: *Pociąg do terapii. Tworzenie kontekstu terapeutycznego.*, która została zrealizowana dzięki współ-

pracy Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej na Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu oraz Stowarzyszenia Pomocy Osobom Autystycznym „Dalej Razem” w Zielonej Górze.¹

Konferencja wpisana się w ramy obchodów 10-lecia działalności Stowarzyszenia Pomocy Osobom Autystycznym „Dalej Razem” w Zielonej Górze i spotkań członków stowarzyszeń działających na rzecz osób z autyzmem pod patronatem Porozumienia „Autyzm - Polska”. Konferencja była także kolejnym przykładem wspólnych działań podejmowanych przez Uniwersytet Zielonogórski i Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym „Dalej Razem” w Zielonej Górze.²

Ogólnopolska Konferencja „Pociąg do terapii. Tworzenie kontekstu terapeutycznego” podejmowała problematykę aktualną i bardzo istotną zarówno w wymiarze indywidualnym, jak i społecznym. Stanowiła swoistą odpowiedź na zapotrzebowanie społeczne. Wypełniła pewną lukę, wzbogaciła obszar wciąż jeszcze odkrywany, poznawany, gdzie działania są wciąż często dopiero projektowane.

Potrzeba mówienia na temat autyzmu i problemów wynikających z jego doświadczania jest ogromna, chociażby z uwagi na skalę problemu, gdyż według szacunkowych danych w Polsce jest ok. 30 tys. osób dotkniętych autyzmem (w tym 20 tys. dzieci oraz 10 tys. osób dorosłych). Kiedy uświadomimy sobie, że problem autyzmu dotyczy również rodzin osób z autyzmem, to łącznie w kręgu autyzmu żyje grupa ok. 100 tys. osób. Liczba zachorowań stale wzrasta, choć przyczyny tego stanu rzeczy nie są w pełni znane.

Wśród licznych problemów jakich doświadczają rodziny dzieci z autyzmem należy wymienić te wynikające z samej istoty autyzmu, a dotyczące „obrazu dziecka autystycznego” w percepcji społecznej. Tak trudno ludziom jest zrozumieć zachowania autystów i zaakceptować je, a nie interpretować jako przejaw złej woli czy złego wychowania.

Liczną grupę problemów stanowią te dotyczące diagnozy autyzmu u dzieci: brak diagnozy (brak zdiagnozowania, błędna diagnoza), czy późna diagnoza (długi czas oczekiwania - 6 miesięcy - 1 rok, wiek dziecka - 4-5 lat).

Rodzice zmagają się też z poważnymi problemami w obszarze terapii dzieci autystycznych: brak stałej terapii, długi czas oczekiwania, oddalenie placówek od miejsca zamieszkania.

Warto także wspomnieć i o istotnych problemach z edukacją dzieci autystycznych. Wśród tych problemów wymieniamy: brak programów, brak kadr, brak możliwości edukacji w integracji (bariery społeczne).

¹ Za przygotowanie organizacyjne Konferencji odpowiedzialni byli: Jolanta Lipińska - Lokś (Katedra Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej), Marzena Ganczar, Natalia Michalska, Mateusz Wyderka (SPOA „Dalej Razem”);

² Kilkuletnia już współpraca to wspólne działania: realizowanie projektów („Autystycznie uzdolnieni. Zobowiązani wiedzą”, „Lekcje Autyzmu”, monografia: „Osoba autystyczna w rodzinie i środowisku lokalnym. Doświadczenia lubuskie” (red.) A. Rudzińska - Rogoża, J. Lipińska - Lokś); przygotowanie dwóch premier studenckich filmów („Nasz Autyzm”, „Moje życie nie jest pomyłką”); realizowanie spotkań ze studentami nt.: autyzmu i możliwości pomocy osobom nim dotkniętym; udział studentów - wolontariuszy w terapii i wspieraniu dzieci z autyzmem; wspieranie merytoryczne i organizacyjne działań Stowarzyszenia;

Konsekwencje problemów edukacyjnych obecne są w dorosłym życiu autystów, m. in. w ich sytuacji na rynku pracy (zakończenie edukacji, brak ćwiczenia umiejętności podczas aktywności zawodowej, a przecież osoby z autyzmem mogą i chcą pracować, jeśli uzyskają pomoc).

Analiza tych wszystkich problemów pozwala na wysnuć wnioski, a mianowicie:

- autyzm - wciąż jest odkrywany,
- brak jest specjalistów (diagnostów, terapeutów) niski jest poziom wiedzy oraz umiejętności lekarzy pediatrów, pierwszego kontaktu w zakresie autyzmu,
- pojawiają się błędy diagnostyczne (nierozpoznanie autyzmu, błędne zakwalifikowanie autysty, np. niepełnosprawni intelektualnie, głuchcy),
- brak jest kompleksowego systemu wsparcia osób autystycznych i ich rodzin,
- niski jest stan świadomości społecznej na temat autyzmu (stereotypy, uprzedzenia), co zagraża wykluczeniem społecznym autystów („innych”, „zbędnych”) i ich rodzin.

Podczas Konferencji zostały omówione problemy związane ze wsparciem osób z autyzmem, a także tych, którzy stanowią najbliższe otoczenie autystów - rodziców, opiekunów, terapeutów, nauczycieli.

W bogatym programie konferencyjnym znalazły się wykłady, których wygłoszenia podjęły się osoby wysoce kompetentne, potrafiące także sposobem przekazu - „trafić do odbiorcy”.

Ciekawym „zabiegiem” okazała się konwencja, w jakiej Konferencja przebiegała. *Pociąg* „prowadzili” od stacji do stacji (od wykładu do wykładu, od tematu do tematu, od problemu do problemu) Elżbieta Konopacka (terapeutka SPOA „Dalej Razem”) i Mateusz Wyderka (psycholog współpracujący ze Stowarzyszeniem). Tło (a może raczej istotny punkt) „podróży” stanowił wiersz Juliana Tuwima *Lokomotywa*, recytowany / odczytywany przez dzieci z autyzmem - podopiecznych SPOA „Dalej Razem” w Zielonej Górze. Poszczególne fragmenty wiersza pojawiające się w formie prezentacji zapowiadały kolejne etapy działalności Stowarzyszenia, drogi do terapii dziecka, osoby z autyzmem. A droga ta nie jest łatwa, tak jak nie jest proste życie w kręgu autyzmu. Problemy, trudności, troski, ale i radości oraz sukcesy wybrzmiewały w wystąpieniach prelegentów. Uczestnicy wysłuchali następujących wykładów:

- Praktyczne lekcje z 10 lat doświadczeń rozwoju Stowarzyszenia (Grażyna Kochaniak, Sebastian Cycała),
- Dlaczego rodzic jako koterapeuta? Relacja z rodziną jako klucz do sukcesu terapii dziecka (Tomasz Basiński),
- Case Study - rodzice jako koterapeuci (Katarzyna Stein-Szała, Olena Kravchenko),
- Podstawy teoretyczne coachingu i mentoringu, a praktyka coach'a (Monika Rajche),
- Coaching i Mentoring. Jakie korzyści wynikają z wprowadzania ich dla terapii? (Katarzyna Bartkowiak),
- Coaching dorosłych osób z Zespołem Aspergera. Co to znaczy skutecznie wspierać dorosłych „Aspich”? Rola coacha i rodziny (Anna Waligórska, Michał Waligórski),
- Budowanie i efektywne zarządzanie zespołem terapeutów i wolontariuszy na plenerze terapeutycznym

dla osób z Zespołem Aspergera. Doświadczenia Centrum Terapii Autyzmu SOTIS (Marcin Bonaszewski),

8. *Współpraca, czy walka? Studium dobrych doświadczeń na linii szkoła - terapeuta* (Jolanta Kaczkietło-Ostrowska, Aneta Nawrot),
9. *Po co stowarzyszeniom władze, po co władzom stowarzyszenie?* (Wioletta Haręźlak),
10. *„Nawet Salomon z pustego nie należy...”, ale fundraiser i owszem...* (Natalia Michalska),
11. *„Jak cię widzą, tak cię piszą... i tak cię potraktują!”*, czyli efektywne korzystanie z kontaktów z mediami (Beata Tokarz).

W piątkowe popołudnie uczestnicy Konferencji - uwzględniając własne potrzeby i możliwości - mogli wziąć udział w warsztatach:

1. *Nawet gwiazdy się spalają... - jak uniknąć wypalenia?* (Andrzej Zygałto, Artur Doliński),
2. *Samotność terapeuty - znaczenie superwizji w pracy terapeuty* (Mateusz Wyderka),
3. *Praca z systemem rodzinnym* (Tomasz Basiński),
4. *Grupa zadaniowa przewodniczących organizacji Porozumienia „Autyzm - Polska”* (Piotr Mazurkiewicz, Sebastian Cycuła).

Wszystkie wykłady i warsztaty spotkały się z ogromnym zainteresowaniem, skłoniły do refleksji, być może pozwoliły spojrzeć inaczej na prezentowany problem, lepiej go zrozumieć. Być może staną się motorem podejmowanych we własnych środowiskach działań. Szczególnie mocno kwestia ta zaznaczyła się w pracy grupy zadaniowej - zespołu przewodniczących zaproszonych organizacji, którego celem było wypracowanie konkretnych rozwiązań dotyczących efektywniejszej współpracy w ramach działalności organizacji zrzeszonych w Porozumieniu „Autyzm - Polska”.

W ostatniej części Konferencji organizatorzy zaproponowali uczestnikom panel dyskusyjny, podczas którego wybrzmiało wiele istotnych kwestii. Mówiono na tematy, które są tymi nieustannie obecnymi w życiu osób autystycznych i ich rodzin, a dotyczą diagnozy, terapii, edukacji, integracji społecznej, konieczności podnoszenia poziomu świadomości społecznej na temat autyzmu i problemów osób z autyzmem, docenienia znaczenia wsparcia społecznego dla osób potrzebujących, zaakceptowania współdziałania specjalistów z rodziną autysty w jego terapii, potrzeby rozwiązań systemowych w radzeniu sobie w pracy z autystą.

Na udziale w Konferencji niewątpliwie zyskali wszyscy

jej uczestnicy, m.in. rodziny i opiekunowie osób autystycznych, terapeuci, lekarze, psycholodzy, doradcy zawodowi, pracownicy nauki, studenci. Wszyscy uczestnicząc w wykładach i warsztatach wzbogacili swoją wiedzę, nabyli i/lub udoskonaliли swoje umiejętności, tak przydatne w tworzeniu i rozwijaniu własnego warsztatu pracy.

Podczas rozmów uczestników Konferencji wybrzmiewało ich zadowolenie z udziału w Konferencji. Wskazywali oni na ogromną wartość merytoryczną spotkania, dobre przygotowanie organizacyjne oraz na wiele doświadczonych pozytywnych wrażeń.

Warto w tym miejscu zaprezentować także refleksję, o którą poproszono organizatorów Konferencji z SPOA „Dalej Razem”, a która może stanowić trafne podsumowanie Konferencji. Oto ona: Konferencja „Pociąg do terapii” ugruntowała nas w przekonaniu, iż takie spotkania są potrzebne zarówno doświadczonym już terapeutom, rodzicom jak i tym, których zakres obowiązków daleko wykracza poza ramy autyzmu - a więc nauczycielom, logopedom, wychowawcom. Uczestnicy konferencji zwracali uwagę na praktyczne zastosowanie przedstawianych im treści. Program staraliśmy się dobrać tak, aby każdy szczebel organizacji wspomagającej osoby autystyczne znalazł swój blok tematyczny. I tak pierwszego dnia skupiliśmy się na zagadnieniach dotyczących typowo pracy z terapeutą i rodzicem, natomiast sobotnie spotkanie miało wskazać nowe kierunki rozwoju placówek - ponieważ funkcjonowanie w określonej społeczności wymaga interakcji. Na swoim przykładzie, przykładzie „Dalej Razem” mogliśmy pokazać jak wdrożyć działania fundraisingowe, jak podejmować współpracę z samorządem czy mediami. Cieszy nas, że możemy dzielić się własnym doświadczeniem, że zaproszeni przez nas prelegenci chętnie podjęli się przeprowadzenia wykładów. Cenny jest także fakt, iż nie było to spotkanie regionalne, ale ogólnopolskie - swoją obecnością zaszczycili nas mieszkańcy Bielska Białej, Węgrowa czy Łodzi. Współpraca z Porozumieniem „Autyzm - Polska” oraz Uniwersytetem Zielonogórskim kolejną raz dała zdumiewający efekt - jak wiele potrzebnych treści, motywacji do działania i wsparcia można przekazać w krótkiej - bo tylko dwudniowej konferencji.

Jolanta Lipińska-Lokś

> PION PROREKTORA DS. NAUKI I WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ

>> DZIAŁ WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ

> Skąd wziąć środki na wkład własny w projekcie międzynarodowym? Projekty Międzynarodowe Współfinansowane

Realizacja projektu międzynarodowego jest trudna, jeśli wymagany jest wkład własny jednostki naukowej. Czasem wkładem są wynagrodzenia pracowników zatrudnionych na rzecz projektu lub do projektu oddelegowanych, ale znacznie korzystniejszym rozwiązaniem jest pozyskanie dodatkowego zewnętrznego dofinansowania. Pomocy w finansowaniu wkładu własnego udziela MNISW, które umożliwia pozyskanie środków w ramach projektów międzynarodowych współfinansowanych. Zasady udzielenia wsparcia są następujące:

Przedmiot finansowania - uczestnictwo w badaniach naukowych, pracach rozwojowych lub działalności upowszechniającej naukę prowadzonych we współpracy z partnerem zagranicznym współfinansowanych z zagranicznych środków finansowych, nie podlegających zwrotowi, realizowanych w ramach międzynarodowych programów, inicjatyw lub przedsięwzięć badawczych takich jak: 7. PR UE, EURATOM, FBWiS, Zdrowie Publiczne i inne.

Wysokość finansowania - finansowanie nie może być większe niż 80% kosztów, do poniesienia przez wnioskodawcę na realizację zadań w projekcie, ze środków krajowych stanowiących jego wkład własny, uznanych za kwalifikowalne przez Komisję Europejską lub podmiot przez nią upoważniony.

Okres finansowania - finansowanie przyznaje się na cały okres realizacji projektu, nie dłużej jednak niż na 6 lat. W uzasadnionych przypadkach okres ten może zostać przedłużony na wniosek jednostki, nie więcej jednak niż o 2 lata. Wnioskodawca nie może ubiegać się o finansowanie kosztów poniesionych przed rokiem złożenia wniosku

Procedura składania wniosków - 2 egzemplarze (na formularzu stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 stycznia 2011r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania oraz rozliczania środków finansowych na naukę przeznaczonych na finansowanie współpracy naukowej z zagranicą (Dz. U. Nr 20, poz.103), wraz z wymaganymi załącznikami).

Nabór wniosków - nabór ma charakter ciągły. Kompletne wnioski, należy przestać drogą elektroniczną w module OSF poprzez Ośrodek Przetwarzania Informacji (OPI) i

jednocześnie w formie tradycyjnej w 2 egzemplarzach, jako wydruk z OSF na adres: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego Departament Instrumentów Polityki Naukowej ul. Wspólna 1/3, Hoża 20, 00-529 Warszawa.

Ocena wniosków - ocena wniosków przebiegać będzie według następującej procedury:

1. Ocena formalna wniosków pod względem kompletności, poprawności rachunkowej i spełnienia wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu. Wnioski niekompletne zwraca się wnioskodawcy wraz z zawiadomieniem o przyczynach zwrotu i możliwości uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia.
2. Ocena merytoryczna wniosków, zgodnie z kryteriami określonymi w §7 ust.1 rozporządzenia, zostanie przeprowadzona przez Interdyscyplinarny Zespół ds. Współpracy z Zagranicą.
3. Przedłożenie wniosku do oceny przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przyznanie i rozliczenie środków finansowych na naukę - środki finansowe na realizację zadań, określonych we wniosku, przyznawane są decyzją Ministra i przekazywane wnioskodawcy na podstawie umowy. Projekt umowy, sporządzony na obowiązującym formularzu dostępnym na stronie internetowej Ministerstwa, w 4 oryginalnych egzemplarzach, składa się w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania decyzji o przyznaniu środków finansowych. Nienadanie projektu umowy w terminie uważa się za rezygnację z przyznanego finansowania. W przypadku otrzymania decyzji w terminie późniejszym niż data zakończenia realizacji zadań ujętych we wniosku (na przykład wydanie decyzji w następnym roku budżetowym), wnioskodawca jest zobowiązany do ujęcia w projekcie umowy poniesionych kosztów na realizację projektu.

Przekazanie środków na konto jednostki odbywa się jednorazowo lub w rocznych ratach. Warunkiem rozliczenia otrzymanych środków finansowych jest złożenie raportu rocznego do 31 marca roku następującego po roku otrzymania z Ministerstwa środków finansowych (w 2 egzemplarzach) oraz raportu końcowego w terminie:

- a) 30 dni po dokonaniu rozliczenia finansowego projektu przez KE lub podmiot przez nią upoważniony (od daty wpływu potwierdzenia do jednostki),
- b) 60 dni od dnia zakończenia zadań przewidzianych w harmonogramie - gdy termin zakończenia realizacji zadań określonych w decyzji jest późniejszy niż termin zakończenia kontraktu europejskiego.

Dorota Jarmużek

> Program IDEAS Gra o milion

Czy ktoś z Państwa chciałby wygrać milion euro na badania? Gra właśnie się rozpoczęła i jak to w grach bywa, wygrywa najlepszy. Podstawą sukcesu jest nowatorski POMYŚL, a dalej to już przestrzeganie zasad gry. Zainteresowani? Serdecznie zapraszam do udziału, szczegóły poniżej:

- > żadnych priorytetów tematycznych - mają Państwo pomysły, proszę go przedstawić!
- > pomysły realizują Państwo samodzielnie albo w zespole badawczym, zależnie od potrzeb - nie ma konsorcjów,
- > zespoły badawcze mogą mieć charakter krajowy lub międzynarodowy - zależy od Państwa,
- > grant przyznawany jest instytucji goszczącej lidera projektu - konieczne zapewnienie niezależności liderowi przez instytucję,
- > grant jest przenośny - mogą go Państwo przenieść do innej instytucji.

Kto może wziąć udział w grze? - Tym razem, **tylko doświadczeni badacze**, którzy mają udokumentowany dorobek, tj.:

- z ostatnich 10 lat:
 - > zazwyczaj 10 publikacji jako senior autor w międzynarodowych czasopismach naukowych,
 - > 3 monografie, z których przynajmniej jedna została przetłumaczona na inny język, lub
 - > 5 patentów,
 - > 10 prezentacji na konferencjach międzynarodowych,
 - > 3 wyprawy badawcze prowadzone przez naukowca,
 - > 3 międzynarodowe konferencje, gdzie naukowiec był członkiem komitetu organizacyjnego,
 - > nagrody naukowe lub członkostwo w uznanych Akademiach.

Wysokość wygranej - **do 2,5 mln euro**

Data zamknięcia gry:

- > nauki fizyczne i inżynierskie - 16 lutego 2012 r.
- > nauki o życiu - 14 marca 2012 r.
- > nauki społeczne i humanistyczne - 11 kwietnia 2012 r.

Szczegółowe informacje oraz dokumentację konkursową można znaleźć na Participant Portal Komisji Europejskiej, w zakładce IDEAS <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/ideas>, a następnie w zależności od dziedziny zainteresowań, wybrać odpowiedni konkurs:

- > ERC-2012-ADG_20120216 - dla nauk fizycznych i inżynierskich
- > ERC-2012-ADG_20120314 - dla nauk o życiu
- > ERC-2012-ADG_20120411 - dla nauk społecznych i humanistycznych.

Dorota Jarmużek

KONKURS NA KARTKĘ BOŻONARODZENIO- WĄ

KARTKA POLI SUBSAR

Już po raz 4. na Uniwersytecie Zielonogórskim odbył się konkurs na Kartkę Bożonarodzeniową pod patronatem Akcji *Uniwersytet Dzieciom*. Mogły wziąć w nim udział dzieci pracowników naszej uczelni w wieku od 3 do 16 lat. Z roku na rok konkurs cieszy się coraz większą popularnością. W tegorocznej edycji wybór najlepszych prac był bardzo trudny, ponieważ wpłynęło ich ponad 200. Co oczywiście bardzo cieszy organizatorów przedsięwzięcia. Jury w składzie prof. Jarosław Dzieciulewski i mgr Paweł Andrzejewski z Wydziału Artystycznego, wyłoniło 8 najlepszych prac w poszczególnych kategoriach wiekowych. Laureatami zostali: Agnieszka Andrzejewska, Justyna Kłotoczna, Paula Moskalik, Mateusz Podolan, Michał Relich, Róża Urbańska, Karol Ważny i Kalina Wyrwa. Nagrodzone prace zostały wydrukowane jako kartki bożonarodzeniowe Uniwersytetu Zielonogórskiego. Zostaną rozesłane z życzeniami świątecznymi od Rektora - prof. Czesława Osękowskiego. Ponadto zwycięzcy otrzymali nagrody sportowe, m.in. piłki, gry planszowe, lotki. Wszystkie dzieci biorące udział w konkursie zostały wyróżnione i otrzymały słodkie paczki. W tym roku dodatkową nagrodą był także spektakl, jaki dzieci mogły obejrzeć w Lubuskim Teatrze - *Zwierzęta Doktora Dolittle*.

Małgorzata Ratjczak-Gulba

IX DNI NIEMIECKIE NA UNIwersytecie Zielonogórskim

17-21 PAŹDZIERNIKA 2011

Barbara Krzeszewska-Zmysłony

IX Dni Niemieckie na Uniwersytecie Zielonogórskim w dniach 17 - 21 października 2011, jak co roku, zainicjowało Centrum Kultury i Języka Niemieckiego Uniwersytetu Zielonogórskiego ((CKiJN UZ) przy udziale: Urzędu Miejskiego Zielonej Góry, Teatru Lubuskiego im. L. Kruczkowskiego, Instytutu Sztuk Wizualnych UZ, Instytutu Filologii Germańskiej UZ, Polsko-Niemieckiej Orkiestry Młodzieżowej z Frankfurtu/O i z Zielonej Góry, Zespołu Szkół Europejskich w Zielonej Górze i polsko-niemieckiego Gimnazjum Neuzelle, Zespół Szkół Ekologicznych, Gimnazjum, nr 3, oraz LO nr V, Domu Harcerza, SP nr 7 i 18, Przedszkoli nr 3 i 11, a także WiMBP im. C. Norwida.

W obchodach IX DNI NIEMIECKICH wzięto udział około 700 osób z Polski i 100 gości z Niemiec. Honorowy Patronat nad IX Dniami Niemieckimi objął Marszałek Województwa Lubuskiego. Hasło tegorocznych Dni brzmiało *Poznaj kulturę i język sąsiada*. Obchody rozpoczęto 12 października Akcją *Jabłuszko* przeprowadzoną przez młodzież szkół średnich. Podczas tej akcji młodzież z zielonogórskich szkół roznosiła jabłka z polskimi i niemieckimi mini-flagami do najważniejszych instytucji w mieście.

Plakat reklamujący IX Dni Niemieckie wybrany został spośród kilkunastu prac nadesłanych przez studentów UZ na Konkurs, który został ogłoszony przez Instytut Sztuk Wizualnych już w kwietniu. Nagrody pieniężne za trzy pierwsze miejsca w Konkursie ufundował Rektor UZ prof. Czesław Osękowski.

17 października Zespół Szkół Ekologicznych w WiMBP im. C. Norwida zorganizował wystawę *Razem w działaniu ponad granicami*, w LO nr V odbył się turniej znajomości niemieckich zwrotów idiomatycznych, a w auli UZ pod honorowym patronatem Rektora UZ odbył się uroczysty koncert Niemiecko-Polskiej Orkiestry Młodzieżowej ze szkół muzycznych we Frankfurcie/O i w Zielonej Górze pod dyktando Hannesa Metze z Musikschule Frankfurt/O i prof. Macieją Ogarka, oraz Bartłomieja Stankowiaka - pracowników Instytutu Muzyki UZ. Koncert poświęcony był XX - tej rocznicy podpisania *Umowy o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy między RFN i RP z 1991.*

FOT. MAREK LALIKO

Wiersze w języku polskim i niemieckim interpretowali Uczniowie z Zespołu Szkół Europejskich dr. Rhan w Zielonej Górze.

Przed koncertem, w holu budynku UZ, odbył się wernisaż wystawy prac nadesłanych na Konkurs na Plakat IX Dni Niemieckich.

Na wernisażu i koncercie obecni byli: prezes Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr Czesław Fiedorowicz, prorektor ds. Studenckich prof. Longin Rybiński wraz z gośćmi z Studentenwerk w Kiel, honorowy obywatel Zielonej Góry Eckehardt Gärtner, przedstawiciele Klubu Kiwanis Inter z Frankfurtu/O., rodzice członków orkiestry z Polski i Niemiec oraz liczni mieszkańcy Zielonej Góry i okolic.

We wtorek, 18 października w Lubuskim Teatrze (Scena Kameralna) młodzież ze szkoły w Neuzelle i z Zespołu Szkół Europejskich z Zielonej Góry pokazało bajkę *Muzykanci z Bremy*. Spektakl odbył się w języku niemieckim dla dzieci z przedszkoli nr 3 i 11 (gdzie uczonej jest j. niemiecki). W teatrze były obecne także przedszkolaki z partnerskiego przedszkola zielonogórskiego przedszkola nr11 z Cottbus.

W środę, 19 października w Gimnazjum nr 3 miała miejsce akcja ph.: *Czy znasz to przysłowie?* Uczniowie wykonali artystyczne zakładki z polskimi i niemieckimi przysłowiami, a w SP nr 18, u czwartoklasistów, odbyła się lekcja na temat sztuki niemieckiej. Taka sama lekcja odbyła się następnego dnia w SP nr 7 w klasie szóstej.

W WiMBP im. C. Norwida odbyły się już po raz dziewiąty *Zabawy Językiem Niemieckim* dla przedszkolaków uczących się języka niemieckiego. Dzieci wykonywały rysunki do książek niemieckich autorów. Została także otwarta wystawa o współpracy Przedszkola nr 3 z Zielonej Góry z Przedszkolem Eurokita we Frankfurcie/O.

We wtorek, środę i czwartek w godzinach popołudniowych, odbywały się pokazy filmów niemieckich w Instytucie Filologii Germańskiej.

IX Dni Niemieckie zakończyła debata w zielonogórskim Ratuszu na temat: *Ucz się języka sąsiada* z udziałem Czesława Fiedorowicza, dyrektora teatru Roberta Czechowskiego, dawnych mieszkańców Zielonej Góry, pracowników UZ oraz nauczycieli języka niemieckiego. Uczestnicy pragną wystąpić do władz RP z apelem o zwrócenie uwagi na konieczność większego wsparcia nauki języka niemieckiego w naszym rejonie.

Wszystkie imprezy IX Dni Niemieckich miały charakter otwarty. Po raz pierwszy powstał 15 minutowy film z przebiegu Dni Niemieckich w dwóch wersjach językowych.

Należy podkreślić korzystny wpływ tradycji organizowania Dni Niemieckich na współpracę z instytucjami edukacyjnymi (przedszkola i szkoły) i kulturalnymi po obu stronach granicy. Na przykład: Polsko - Niemiecka Orkiestra Młodzieżowa ze Szkół Muzycznych Zielonej Góry i Musikschule Frankfurt/O, Zespół Szkół Europejskich z Neuzelle i Zielonej Góry, Przedszkole nr 11 w Zielonej Górze i Przedszkole Eurokita z Cottbus.

Sponsorem IX Dni Niemieckich był Euroregion Sprewa-Nysa-Bóbr i Uniwersytet Zielonogórski.

FOT. MAREK LALKO

NOWA RAMÓWKA W AKADEMICKIM RADIU INDEX 96 FM

Kaja Rostkowska

Jeżeli ktoś jeszcze nie słucha akademickiego radia INDEX, to jest to odpowiedni czas, aby przestroić swoje radio na 96 fm :) Przed nami nowa, zimowa ramówka, sprawdźmy zatem, co przygotowali dla nas młodzi radiowcy na każdy dzień tygodnia:

PONIEDZIAŁEK

07:00 Folwark zwierzęcy - studenci zaczynają tydzień od zastrzyku optymizmu

09:00 Kwadrans z książką - audycja prezentująca nowości wydawnicze, wywiady z autorami, relacje ze spotkań autorskich z pracownikami Uniwersytetu Zielonogórskiego, recenzje książek zarówno Oficyny Wydawniczej UZ, jak i innych wydawnictw ogólnopolskich. Audycję prowadzi Kaja Rostkowska, pracownik Akademickiego Radia Index

10:30 Index wiadomości - serwis informacyjny przedstawiający najważniejsze wydarzenia na Uniwersytecie Zielonogórskim. Informacje przygotowują studenci - reporterzy

10:35 Serwis sportowy - informacje sportowe: wyniki, relacje, wywiady. Wiadomości o Akademickim Związku Sportowym oraz lokalnych drużynach piłki nożnej, żużla, koszykówki i innych. Serwis przygotowują reporterzy: Jakub Lesiński - student *informatyki*, Mariusz Malinowski - student *politologii* oraz Patrycja Wolińska - studentka *politologii*

13:00 Fashion victim - jedyny w regionie program mody, prowadzony we współpracy z ogólnopolskim portalem LaMode.info, prezentujący modę polską, zagraniczną, trendy, a także lokalne inicjatywy związane ze światem mody. Audycję prowadzi Daria Kubasiewicz - studentka *filologii polskiej*

14:30 Index wiadomości

18:30 Kwadrans z książką (powtórka)

index 96 fm
AKADEMICKIE RADIO
UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

20:00 Sportowy salon fryzjerski - sportowe podsumowanie tygodnia rozgrywek zielonogórskich i akademickich drużyn. W audycji goszczą trenerzy oraz zawodnicy. Program prowadzi Jakub Lesiński - student *informatyki*

22:00 Metalizacja - audycja prezentuje to, co najciekawsze na krajowej i światowej metalowej scenie. Jest tu miejsce zarówno dla klasyków gatunku, jak i młodych wilków. Audycję prowadzi Michał Cierniak - pracownik Akademickiego Radia Index

WTOREK

09:00 Kwadrans akademicki - wywiady z pracownikami Uniwersytetu Zielonogórskiego. W audycji poruszane są bieżące sprawy UZ. Audycję prowadzi Karol Tokarczyk, pracownik Akademickiego Radia Index

10:30 Index wiadomości

10:35 Serwis sportowy

13:00 Cafe biba - relacje z lokalnych wydarzeń kulturalnych, wywiady z muzykami UZ, optymistyczna muzyka lat 80-tych. Audycję prowadzą Monika Kotowicz i Alex Niebrzegowski - absolwenci UZ

14:30 Index wiadomości

18:30 Kwadrans akademicki (powtórka)

20:00 Serwis sportowy

20:05 Cudotwórcy - rozrywkowy program podejmujący tematy związane z życiem studenckim. Audycję prowadzą Daria Kubasiewicz i Paweł Hekman - studenci UZ

22:00 Cztery pory rocka - audycja prezentująca muzykę alternatywną (m.in. Punk, Rock, SKA itp.). Wywiady z lokalnymi i studenckimi kapelami. Audycję prowadzi Piotr Bronicki - student *ochrony środowiska*

23:00 Covered - oryginały znanych utworów i kontrowersyjne przeróbki. Audycję prowadzi Michał Stachura, student *filologii angielskiej*

ŚRODA

10:30 Index wiadomości

10:35 Serwis sportowy

14:30 Index wiadomości

20:00 Serwis sportowy

20:05 Muzyczna akademika Indexu - klasyką oczarowuje Ludmiła Pawłowska, pracownik Wydziału Artystycznego UZ.

21:00 Piosenki nieobojętne - piosenka artystyczna, au-

torska, kabaretowa. Audycję prowadzi Przemek Mazurek, absolwent informatyki na UZ

CZWARTEK

07:00 Mała czarna - energetyczny poranek prowadzony przez studentkę Marię Adamską

09:00 Kwadrans zielonogórski

- bieżące wydarzenia lokalne i akademickie komentują dziennikarze Gazety Wyborczej, Gazety Lubuskiej, TVP, Regionalnej Telewizji Lubuskiej. Program prowadzi Karol Tokarczyk, pracownik Akademickiego Radia Index

10:30 Index wiadomości

10:35 Serwis sportowy

14:30 Index wiadomości

18:30 Kwadrans zielonogórski (powtórka)

20:00 Serwis sportowy

20:05 Electrohead - program przedstawiający wielobarwny świat muzyki electro. Audycję prowadzi Marek Pakoński, redaktor naczelny serwisu MM Zielona Góra

23:00 Royal club mix - studencka muzyka klubowa. Playlistę przygotowuje Jakub Lesiński, student informatyki

PIĄTEK

10:30 Index wiadomości

10:35 Serwis sportowy

12:00 Za kurtyną - wywiady z pracownikami Lubuskiego Teatru. Audycję prowadzi studentka Marika Adamska

13:00 Miasto filmów - Jak przenieść świat dużego ekranu w eter - wie tylko Radio Index. Razem z Cinema City studenci UZ przygotowują audycję komentującą

bieżący repertuar kinowy. Gospodarzem programu jest Paweł Hekman, student UZ

14:30 Index wiadomości

20:00 Serwis sportowy

22:00 Rock nocą - Rock and rolla przypomina Michał Stachura, student filologii angielskiej

SOBOTA

20:00 Index lista - lista przebojów Radia Index współtworzona ze słuchaczami. Autorem programu jest Mateusz Kasperczyk, student pedagogiki

22:00 Bez szalu - rozrywkowy program komentujący sprawy studenckie, prowadzą go Mateusz Jędraś i Mateusz Kasperczyk, studenci UZ

23:59 IndexuMixy - najlepsze klubowe kawałki wybiera absolwent UZ, DJ Przemys

NIEDZIELA

20:00 Soundtrack - magiczny świat muzyki filmowej. Audycję prowadzi Katarzyna Kapińska, uczennica I LO w Zielonej Górze

Każdego dnia o pełnej godzinie emitowana jest prognoza pogody, a trzy razy w ciągu dnia (8:10, 13:10, 17:10) - Informator imprezowy, czyli jak spędzić ciekawie wieczór w Zielonej Górze. Również codziennie o godz. 8:00 i 15:30 prezentujemy porady językowe prof. Jerzego Bralczyka. Dodatkowo przez cały dzień gościmy pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego, władze województwa i miasta, przedstawicieli świata kultury, organizatorów kulturalnych inicjatyw w Zielonej Górze, polityków. Zapraszamy na 96 fm lub www.index.zgora.pl - do usłyszenia!

FANDANGO Z ERASMUSEM

Donata Wolska

Bom dia. Stało się... zakochałam się w Portugalii, chociaż droga do tego kraju najeżona była trudnościami i przyznając, że dość męcząca. Najpierw jednak bez problemu dotarłam do Berlina Schönefeld, początkowo autobusem do Słubic, a później pociągiem z Frankfurtu nad Odrą. Solidność niemieckich kolei jest nieoceniona i przystawiona. Pierwsze trudności zaczęły się na lotnisku, na którym odprawiałam się na samolot linii Ryanair do Londynu. Kontrolerzy wyszli z założenia, że wszyscy pasażerowie są terrorystami albo kryminalistami. Mój miniaturowy plecak, mierzący 50 cm wysokości i 40 szerokości został skontrolowany setki razy, wszystkie rzeczy wyrzucone na taśmę. Zabrano mój ulubiony dezodorant. Na pewno obawiano się, iż mogłabym sterroryzować nim załogę. Po odprawie albo raczej przeprawie z funkcjonariuszami całą godzinę poświęcałam na przepakowywanie. Przed wejściem do samolotu znów kontrola wielkości bagażu, dokumentów osobistych i biletów. Lot do Londynu trwał zaledwie godzinę i dwadzieścia minut. W tym czasie stewardesy jeździły niezliczoną ilość razy wózkami w te i z powrotem, proponując kawę, herbatę, słodycze, gorące posiłki. Wszystko dodatkowo płatne. Filiżanka kawy na pokładzie Boeinga 737 linii Ryanair kosztuje 3 euro. Wylądowaliśmy na lotnisku Londyn Stansted (po polsku Wygwizdowo). Na tym lotnisku można wszystko dostać, ale wokół są tylko pola i pasy startowe, do centrum zaś jest przeszło godzina drogi ekspresowym autobusem. Przejazd w obie strony kosztuje prawie 20 funtów. Wczesnym rankiem rozpoczęło odprawianie pasażerów lecących do Porto w Portugalii.

No i się zaczęło! Całe szczęście, że przystąpiłam do odprawy wcześniej, bo Angielka - pijawka przyssała się do mnie, skontrolowała mnie wzdłuż, w szerz, w poprzek, najchętniej uczyniłaby to od środka. potem wybebeszyła cały mój bagaż i prześwidrowała każdy zakamarek, każdą buteleczkę i pudełko. Kazała mi kupić w automacie plastikową torebkę z zamkiem za pół euro i powkładać do niej wszystkie kosmetyki. Przezornie miałam miniaturki, ale i tak się nie zmieściły. Wyłożyła więc moje kosmetyki - w tym krem - z zamiarem zabrania ich. Zaczęłyśmy się dostownie szarpać aż w końcu zwyciężyłam i odzyskałam krem z powrotem. Zarekwirowała śmietankę do kawy, płyn do demakijażu oczu, pastę do zębów i zmywacz do paznokci, choć wszystko było w wersji dla krasnoludków. Cały mój bagaż prześwieciła w czterech maszynach diagnostycznych. Po raz pierwszy spotkałam się z taką kontrolą na lotnisku. Wszędzie było słychać kłótnie zdenerwowanych pasażerów. Niektórzy z

nich twierdzili, iż to z powodu dziesiątej rocznicy zamachu na World Trade Center i obawy przed kolejnymi lub tzw. włoskiego strajku obsługi naziemnej. Kto wie?... Przed wejściem do samolotu znów szopka: mierzenie wielkości bagażu, sprawdzanie tożsamości i...awantury z pasażerami, bo taka kontrola zakrawała już na paranoję. Celniczki zarzuciły dwóm wyjątkowo ładnym Angielkom, że mają zbyt wysoki bagaż. Obie panie - siostry - leciały do Portugalii na ślub syna jednej z nich. Maksymalnie wkurzone wyciągnęły wielkie kapelusze z kolorowymi szarfami, piórami, kokardami, sztucznymi ptaszkami, owocami i włożyły je na głowy. Tym rozładowały napiętą atmosferę. Taki „weselny” orszak wszedł na płytę lotniska i kiedy podążaliśmy w stronę samolotu, kapitan otworzył okienko, wyjrzał, uśmiechnął się i pomachał do nas ręką. Lot przebiegł bez zakłóceń. Z okienka widziałam zarys Oceanu Atlantyckiego. Po wylądowaniu w Porto pojechałam kolejką zwaną tutaj metrem do centrum i stamtąd autobusem City Express do Covilhã.

Porto jest drugim co do wielkości miastem w Portugalii. Płożone bardzo malowniczo przy ujściu rzeki Douro, wijącej się od granicy z Hiszpanią pośród wzgórz, na których mieszczą się kolorowe kamieniczki, labirynt wąskich uliczek, plantacje winogron, winiarnie i składy popularnego wina o tej samej nazwie - Porto. W centrum znajduje się wiele interesujących zabytków architektonicznych, między innymi kościół św. Franciszka. Pełne uroku miasto tętni życiem.

W Portugalii autostrady są szerokie i płaskie jak stół, więc podróż klimatyzowanym autobusem do Covilhã nie była aż tak męcząca. Po przyjeździe na miejsce dowiedziałam się, gdzie jest Wzgórze Świętego Antoniego, na którym znajduje się Campus Uniwersytetu de Beira Oddział Nauk Humanistycznych i Dom Nauczyciela, w którym mieścił się mój „apartament”. W pokoju miałam wnękę z małą kuchenką z pełnym wyposażeniem i elegancką łazienką. Nie miałam radia ani telewizora, ale miało to swoją zaletę, bo przeczytałam od deski do deski angielskie gazety, zabrane z lotniska w Londynie i przewodnik Pascala po Portugalii. Z okien mojego pokoju rozciągał się piękny widok na dolinę i otaczające ją góry. Później, każdego wieczoru siadałam na balkonie i obserwowałam nadchodzący zmierzch i migoczące światła miasta i okolicznych wiosek na tle granatowego nieba. Słyszałam gdzieś okrzyki: „Jak tutaj pięknie!”. Koszt jednego noclegu wynosił 22 euro.

Pierwszego dnia po przyjeździe zostałam zaproszona przez prorektora od spraw studenckich Paula Almeida i kierowniczkę działu współpracy z zagranicą Sofię Lemos na obiad w uniwersyteckiej stołówce, w której posilają się pracownicy i goście. Stołówki studenckie znajdują się w innych miejscach. Godnym wzmianki jest fakt, iż w pomieszczeniach znajdują się umywalki, w których studenci myją ręce przed pobraniem tacy.

Jadłodajnia znajduje się w miejscu dawnej stołówki należącej do fabryki. Zachowano w niej klimat tamtych lat, ściany wyłożone są niebieskimi kafelkami, przedstawiającymi sceny z życia robotników i ogromny stary zegar, który zatrzymał się na godzinie trzeciej. Na tzw. szwedzkim stole było kilka smacznych, regionalnych dań do wyboru, jeden z 300 gatunków wina Porto, a na deser owoce i kremy waniliowe i czekoladowe. Przy stole towarzyszyła nam śliczna Turczynka, będąca przedstawicielką działu współpracy z zagranicą Kastamonou University.

Nazajutrz udałam się do Biblioteki Centralnej UBI (ciągle

*Zdrowych, radosnych i szczęśliwych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz pomyślności w Nowym Roku 2012
Pracownikom i Studentom Uczelni*

życzy

Prezes i Zarząd Związku

Nauczycielstwa Polskiego

na Uniwersytecie Zielonogórskim

pod górę), gdzie przyjęto mnie bardzo serdecznie. Przyznaję, że nie spodziewałam się takiej gościnności i życzliwości. Panie: Fernanda, Ilda, Olga, Joana ciągle mi coś pokazywały, uczyły, chociaż chętnie bym gdzieś czmychnęła, ale przecież taka jest właśnie idea Erasmusa...

Zbiory biblioteki liczą około 900 tysięcy jednostek, w tym: książki, rękopisy, starodruki, rozmaite dokumenty, czasopisma drukowane i w wersji elektronicznej.

Biblioteka Centralna mieści się tuż obok muzeum i jest połączona z pozostałą częścią uniwersytetu krętymi schodami, tajemniczymi przejściami, dlatego odniosłam wrażenie, że poruszam się w labiryncie, choć wszędzie przecież znajdowały się kierunkowskazy. Biblioteka znajduje się na kilku piętrach, do których można dotrzeć marmurowymi schodami lub windą. Do większości książek jest wolny dostęp. Obok pótek stoją stoły. Na niektórych z nich mieszczą się komputery, drukarki i skanery. Cenniejsze zbiory książek i prasa umieszczone są w nowoczesnym magazynie.

Mimo iż mieści się w nim całkiem pokaźna kolekcja to magazyn jest niewielki, dzięki przesuwającym „po torach” półkom. W pobliżu magazynu, ale i nie tylko, znajduje się osobny pokój do wspólnej nauki, gdzie studenci na głos wymieniają się wiedzą, piszą referaty i dyskutują na różne tematy. Gdziekolwiek można zobaczyć niewielkie salki konferencyjne. Niektóre z pań, opracowujących zbiory siedzą na dużych, ortopedycznych piłkach, które ponoć znacznie łagodzą ból kręgosłupa. Spróbowałam usiąść na jednej z nich. Wydały mi się całkiem wygodne. Wszystkie natomiast bibliotekarki pozakładały portfolia w których opisują to, czego dokonały w czasie swojej pracy. Niektóre z tych portfolio są małymi arcydziełkami w postaci albumów w których przechowują podziękowania od wdzięcznych czytelników, zasuszone kwiaty, listy, pocztówki od współpracowników i studentów. Książnica jest całkowicie sfeminizowana, bo w jej trzech oddziałach: Centralnej, Nauk Humanistycznych i Społecznych, Medycznej pracuje tylko jeden

mężczyzna, nazywany również w Portugalii - rodzykiem. Pan Rodzynek pracuje w czytelni czasopism.

Dyrektorką Biblioteki jest pani Joana Lopes Dias, będąca doktorem nauk humanistycznych. Joana jest pełną energią, jeszcze młodą kobietą, której serdeczny i szczery śmiech rozjaśnia dość mroczne pomieszczenia działów opracowania. Można rzec, iż bezustannie i perliście się śmieje. Joana zaprosiła mnie na wycieczkę w niedzielę. Pojechaliśmy do najwyższej położonej (przeszło 1000 m n.p.m.) w górach Serra da Estrela miejscowości Guarda, słynnej z ciekawej zabudowy, średniowiecznej katedry, muzeum archeologicznego i historycznego z bogatą kolekcją „słonecznego” malarstwa portugalskiego i niezwykłego klimatu.

Powietrze tam jest tak rześkie i przejrzyste, że założono sanatorium dla osób cierpiących na przewlekłe choroby płuc i górnych dróg oddechowych. Po drodze wstąpiłyśmy do niezwyklej miejscowości Sourtelia położonej wysoko w górach, skąd widać zarysy Hiszpanii. Ta stara osada składa się z miniaturowych domków, położonych wzdłuż pnących się w górę wąziutkich uliczek. Domki zbudowane są z samych kamieni bez użycia jakichkolwiek materiałów budowlanych, a ściany niektórych z nich stanowią naturalne skały. W Sourtelii mieszka jeszcze kilku stałych mieszkańców, którzy zajmują się hodowlą owiec, uprawą winnej latorośli, orzeszków, produkcją wina, miodu i rękodziełem artystycznym. Trafiliśmy na uroczystość, związaną z rocznicą powstania tej bajkowej miejscowości. W każdym zakątku odbywały się występy tancerzy, śpiewaków, muzyków, grających na ludowych instrumentach, zmagania rycerzy w oryginalnych strojach na wypielegnowanych koniach.

Uniwersytet w Covilhã jest chlubą, a zarazem największym pracodawcą tej miejscowości. Budynek uczelni rozciągają się na dużym obszarze w górnej części miasteczka. Mieszczą się w dawnej fabryce materiałów tekstylnych, która zakończyła działalność w latach siedemdziesiątych. Umiejętnie zaadoptowano dawną fabrykę na potrzeby

uczelni, wykorzystano jej niektóre elementy, jak fragmenty maszyn, zegarów, stropy, wewnętrzne schody, surowe ściany, pełne tajemnic, kręte korytarze, zachowując dzięki temu dawny klimat. Część budynków przeznaczono na muzeum, w którym zobaczyć można całą drogę, którą przeszła fabryka materiałów tekstylnych, począwszy od jej założenia, a zakończywszy na likwidacji. Ekspozycje są bardzo ciekawie zaaranżowane, odnosi się wrażenie, że w dalszym ciągu trwa tutaj produkcja materiałów, wykorzystano również nowoczesne środki przekazu, bo w dwóch salkach kinowych można zobaczyć filmy dokumentujące historię fabryki i cykl produkcyjny. Cały czas towarzyszyła nam liryczna muzyka fado. Jednym z kierunków studiów na tej uczelni jest wzornictwo, które bazuje na dawnych tradycjach. Kształcą się na nim przyszli projektanci mody, być może, iż kiedyś - wielcy krawcy.

W uniwersyteckim muzeum jest sala, w której można zobaczyć dzieła studentów tego kierunku. Widziałam na wystawie sukienki z ludowymi motywami, żakiety, kamizelki, garnitury, buty, torebki, kapelusze, paski, krawaty autorstwa najlepszych studentów. Miasteczko ze względu na położenie dzieli się na dwie części: dolną i górną. Górną stanowią budynki dawnej fabryki, obecnie uczelni, muzeum, galeria i domy studenckie, urzędy miejskie. W dolnej natomiast mieści się centrum handlowe, szkoły: podstawowe i średnie, przychodnie lekarskie, banki i eleganckie sklepy. Miejscowość liczy wprawdzie zaledwie pięćdziesiąt tysięcy mieszkańców, ale uniwersytet jest bardzo prężną instytucją. Studiuje tutaj studenci pochodzący z różnych regionów Portugalii, a także z zagranicy. Mieszkańcy żyją z obsługi prawie sześciotysięcznej armii żaków, kadry profesorskiej, wynajmu mieszkań i domów. Mimo, że uczelnia znajduje się na wysokości 800 m n.p.m. nie stanowi to problemu, bo tutaj prawie każdy ma samochód. Również studenci, o których panie bibliotekarki mówią, iż pochodzą z zamożnych do-

mów. Rodzice studentów, zwłaszcza fakultetu medycznego (tak, w tej niewielkiej miejscowości jest wydział medyczny, będący oczkiem w głowie władz miasta i uczelni) wykupują mieszkania w pobliżu kampusu należącego do fakultetu medycyny. Całe Wzgórze Świętego Antoniego zwane „Uniwersyteckim” tonie w śródziemnomorskiej roślinności, w wysokich drzewach, które mimo jesieni są jeszcze zielone, choć gdzieś tam z dębów, buków i platanów spadają ogromne złote liście, jadalne kasztany, orzeszki laskowe i ziemne. Ulicą przemijają jaszczurki i niegroźne wężyki. Mimo że miasto jest małe to tak naprawdę wszędzie jest daleko, bo chcąc dojść krętymi uliczkami i ścieżkami do miejsca przeznaczenia trzeba się ciągle wspinać pod górę. Może dlatego tutejsze mieszkańcy mają takie dobre sylwetki, są smukłe i szczupłe. Temperatura pod koniec września wynosiła około 32 stopni Celsjusza, nic dziwnego więc, iż w godzinach od 12.00 do 15.00 obowiązuje sješta w czasie której wielu Portugalczyków chroni się w niewielkich tawernach, zwanych tasca, tanich jadłodajniach casa de pasto, czy w typowych piwiarniach cervejaria, w której można też coś przekąsić. W czasie sjeisty biura biblioteki są zamknięte, a panie powracają do swoich domów. Czynne są jedynie czytelnie i wypożyczalnie.

Na popołudniowy posiłek chodziłam czasami do tawerny, zamawiając zawsze pożywną zupę caldo verde, czyli warzywny bulion z kapustą i ziemniakami lub smaczną sopa à alentejana - zupę czosnkową z chlebem i gotowanym jajkiem. Również w kawiarni można zamówić niedrogie, podawane w dużych porcjach obiadowe danie, przy okazji kosztując kilka rodzajów kawy: małą czarną i mocną espresso uma bica, małą z mlekiem um garoto lub dużą z mlekiem um galão.

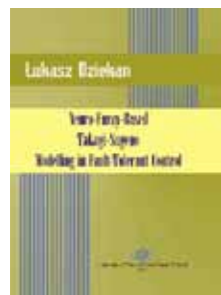
Rok akademicki rozpoczyna się w ostatnim tygodniu września. Zjeżdżają się wówczas studenci, którymi przez siedem dni opiekują się ich koledzy i koleżanki ze starszych roczników. Ci ostatni ubrani są w stroje galowe: togi i birety, pierwszaki natomiast noszą żółte (dziewczęta) i pomarańczowe (chłopcy) koszulki z ogromnym napisem University of Beira Interior. Nieomal przez cały dzień krąży po mieście, zapoznając się z jego topografią i mieszkańcami. Ktoś intonuje pieśń i po chwili wszyscy śpiewają. Wszędzie słychać było sentymentalne piosenki fado w wykonaniu młodzieży. Głównym tematem piosenek jest miłość, choć fados poruszają również inną problematykę. Istnieją dwa gatunki muzyki fado - bardziej intymna, wywodząca się z zaniedbanych dzielnic Lizbony i reprezentująca typowo akademicki nurt.

Kasia, nasza koleżanka, zażartowała mówiąc, że „jestem jak prawdziwa kobieta, bo kiedy Grecja bankrutuje to ja ją porzucam”. Byłam w Bibliotece Uniwersytetu Arystotelesa w Salonikach w ramach programu („Sirtaki z Erasmusem”; Uniwersytet Zielonogórski; 2010; nr 7).

Niestety - Kasiu - w Portugalii widziałam wiele opustoszałych domostw, których właściciele wyjechali zagranicę w poszukiwaniu pracy, średnia pensja wynosi około 480 euro przy rosnących kosztach utrzymania.

Żaden jednak kryzys nie jest w stanie odebrać mi pięknych wspomnień w rytmie fado.

NOWOŚCI WYDAWNICZE

» Lukasz Dziekan, Institute of Control and Computation Engineering, University of Zielona Góra, *Neuro-Fuzzy-Based Takagi-Sugeno Modelling in Fault-Tolerant Control*, stron 161, Wydawnictwo Uniwersytetu Zielonogórskiego, 2011

Tematyka pracy pt. „Neuro-Fuzzy-Based Takagi-Sugeno Modelling in Fault-Tolerant Control” (tytuł pracy

w języku polskim brzmi „Modelowanie neuro-rozmyte typu Takagi-Sugeno w sterowaniu tolerującym uszkodzenia”) dotyczy zastosowania modelowania neuro-rozmytego typu Takagi-Sugeno do zadania sterowania tolerującego uszkodzenia dla dynamicznych systemów nieliniowych, przy zastosowaniu współczesnych metod komputerowej analizy numerycznej.

Od roku 1965, kiedy to idea systemów rozmytych została zaproponowana po raz pierwszy, nastąpił bardzo duży postęp w tej dziedzinie. Aplikacje rozważanej techniki sztucznej inteligencji znalazły zastosowanie w wielu dziedzinach, począwszy od inżynierskich, medycznych, komputerowego przetwarzania obrazów, zarządzania, kończąc na teorii behawioralnej. Wymienione aplikacje logiki rozmytej wymagają zastosowania różnych technologii, między innymi: rozmytej klasteryzacji dla przetwarzania obrazów, problemów klasyfikacji, wspierania podejmowania decyzji w systemach eksperckich, identyfikacji i diagnostyki uszkodzeń, a także ekstrakcji wiedzy potrzebnej do budowy wydajnych regulatorów w systemach sterowania, jak i rozmytego modelowania różnych systemów, oraz rozmytej optymalizacji problemów syntezy systemów.

Taka reprezentacja wiedzy należy do paradygmatu reprezentacji behawioralnej, w odróżnieniu od reprezentacji strukturalnej uzyskiwanej przy użyciu sztucznych sieci neuronowych.

U podstaw paradygmatu behawioralnego leży idea, że inteligentne zachowanie systemu jest możliwe dzięki zastosowaniu struktur, które nie muszą przypominać ludzkiego mózgu.

Oparte na powyższym paradygmacie systemy rozmyte zyskują wiele interesujących właściwości, w szczególności są w stanie przetwarzać informację zarówno w formie lingwistycznej oraz numerycznej. Wspomniana właściwość czyni te systemy dedykowanymi do trudnych zadań sterowania.

Ciągły rozwój złożoności, wydajności i niezawodności nowoczesnych systemów przemysłowych wymaga ciągłego rozwoju technik sterowania i diagnostyki uszkodzeń zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i jej praktycznego zastosowania. Te wymagania wybiegają znacznie poza zakres możliwości powszechnie uznawanych systemów, dla których bezpieczeństwo jest najważniejsze, takich jak reaktory nuklearne, fabryki chemiczne i samoloty, czy do nowych systemów min. autonomicznych pojazdów, szybkich kolei, itd. Wcze-

sne wykrycie i obsługa uszkodzeń może zapobiec wyłączeniu systemów, a nawet katastrofom, które mogą spowodować szkody materialne, a nawet ofiary w ludziach. W celu zapobiegnięcia wpływowi uszkodzeń na systemy przemysłowe należy projektować systemy tolerujące uszkodzenia (ang. Fault-Tolerant Control), gdyż tradycyjne systemy sterowania zazwyczaj okazują się niewystarczające.

Przedstawiana pozycja książkowa liczy sobie 161 stron oraz składa się z sześciu rozdziałów. W rozdziale pierwszym przedstawiono motywację oraz tezę, w rozdziale drugim podano podstawowe zagadnienia dotyczące sterowania tolerującego uszkodzenia: począwszy od podania podstawowych definicji uszkodzeń, jak i ich wpływu na zachowanie systemu. Następnie, została przedstawiona klasyfikacja istniejących systemów sterowania tolerującego uszkodzenia, zaś kończąca część rozdziału zawiera aktualne kierunki badań w systemach tolerujących uszkodzenia. Rozdział trzeci poświęcony został modelowaniu neuro-rozmytemu typu Takagi-Sugeno. Opisano w nim obszernie modele typu Takagi-Sugeno, które pozwalają opisać zachowanie dynamicznych, nieliniowych systemów wykorzystując zmienne lingwistyczne. Na wstępie podano podstawy systemów wnioskowania rozmytego, jak i rozważania na temat ich złożoności obliczeniowej. Następnie zostały opisane metody budowania modeli rozmytych, wraz z problemami z nimi powiązanych. W wyniku czego zostały podane wskazówki pozwalające w efektywny sposób modelować nieliniowe systemy dynamiczne. Na zakończenie zaprezentowany został przykład modelowania neuro-rozmytego typu Takagi-Sugeno dla rzeczywistego obiektu w postaci modelu laboratoryjnego pieca tunelowego, którego dokładny opis znajduje się w załączniku książki.

W rozdziale czwartym zawarto rozważania dotyczące efektywnego zastosowania modelowania neuro-rozmytego typu Takagi-Sugeno dla systemów tolerujących uszkodzenia. W szczególności, zostały pokazane techniki pozwalające zaprojektować rozmyte, wirtualne urządzenie wykonawcze i czujniki pomiarowe. Zastosowanie takiego modelowania pozwala zaimplementować komputerowe sterowanie, które umożliwia jego zastosowanie bez modyfikowania użytych regulatorów, jednocześnie pozwalając na doprowadzenie uszkodzonego systemu (jeżeli jest to możliwe) do stanu akceptowalnej utraty wydajności, zapobiegając dalszym uszkodzeniom systemu i poważnym awariom. Dodatkowo zaproponowane techniki sztucznej inteligencji zostały zweryfikowane symulacyjnie na różnych systemach, w szczególności działanie rozmytych, wirtualnych czujników pomiarowych zostało sprawdzone na rzeczywistych danych uzyskanych z modelu laboratoryjnego pieca tunelowego.

Rozdział piąty przedstawia pomysł połączenia modelowania neuro-rozmytego typu Takagi-Sugeno ze sterowaniem predykcyjnym. Na wstępie zostały przedstawione podstawowe informacje na temat sterowania predykcyjnego, jak i możliwe rozszerzenia do systemów rozmytych Takagi-Sugeno. Następnie została przedstawiona idea rozmytego, wirtualnego urządzenia wykonawczego umożliwiającego obliczanie strategii sterowania dla uszkodzonych systemów z ograniczeniami. Jednakże, takie algorytmy mają zbyt dużą złożoność obliczeniową dla odpowiednio szybkich systemów, dlatego też zostały przedstawione metody pozwalające zoptymalizować zaproponowaną technikę pod względem złożoności obliczeniowej. Poprzez zastosowanie zaproponowanych metod optymalizacji, można uzyskać przybliżone rozwiązanie problemu w czasie o wiele krótszym niż uzyskiwany dla pierwotnej techniki. Rozdział kończy się przedstawieniem wyników działania zaproponowanej techniki sztucznej inteligencji dla problemu sterowania tolerującego uszkodzenia dla modelu laboratoryjnego pieca tunelowego.

Ostatni rozdział stanowi podsumowanie pracy. Zawarto w nim wnioski i uwagi końcowe oraz listę osiągnięć autora. Ponadto, wskazano potencjalne kierunki dalszych badań.

Informacje opracował,
Marek Sawerwain

» Zdzisław Wołk, *Global and Local Changes on the Modern Labour Market Essays in Labour and Social Pedagogy*, s. 224, B5, oprawa twarda, Zielona Góra 2011, 39,00 zł.

The articles included in this collection express the results of years of research, thoughts and considerations, which were aiming to support people in pursuing their professional careers at all stages of life.

The achievements of social pedagogy and pedagogy of work may be useful for the organization of work and used successfully in other areas, in particular in the economic one. It is still relatively rare, even though it happens more and more often, that the results of the work of the pedagogy research, as well as the suggestions of how to apply this knowledge, are adapted by businesses and by other social and economic sciences researchers. Nevertheless, turns out that the concern for employee's development and welfare and investing in worker, consequently, brings many beneficial results that cannot be measured in the economic terms only.

» Jolanta Lipińska-Lokś, *Zmiany stosunków między dziećmi pełnosprawnymi i dziećmi z niepełnosprawnością w klasach integracyjnych*, s. 290, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2011, 29,00 zł.

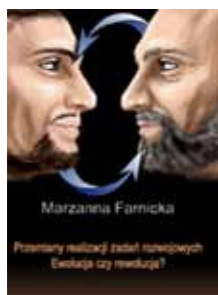
Idea społecznej integracji osób niepełnosprawnych, po blisko czterdziestoletniej obecności na gruncie polskim, nadal wzbudza wiele emocji, prowokuje do dyskusji, staje się inspiracją do podejmowania różnorodnych działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Samo ujęcie istoty społecznej integracji i jej uwarunkowań uległo w tym czasie znacznym przemianom, co wymusiło także nowe spojrzenie na rozwiązania integracyjne w systemie edukacji. Temat pracy zrodził się z koncepcji społecznej integracji, rozumianej jako dynamiczny proces zmian psychospołecznych, dokonujących się w naturalnym środowisku życia osób niepełnosprawnych, w tym szczególnie w ich wzajemnych ustosunkowaniach i zachowaniach z osobami pełnosprawnymi [...]. Zmiany te mają doprowadzić do tego, by osoby niepełnosprawne pozostawały w więziach społecznych z innymi ludźmi, miały poczucie akceptacji przez nich i przynależności do grupy społecznej, którą tworzą, oraz by uczestniczyły podmiotowo w życiu tej grupy, mając możliwość realizowania swoich potrzeb psychicznych, co szczególnie istotne jest w przypadku dzieci. Społeczną integrację

dzieci niepełnosprawnych należy więc rozumieć jako swoisty proces kształtowania pozytywnych interakcji psychospołecznych między nimi i pełnosprawnymi rówieśnikami oraz umacniania więzi między tymi dziećmi poprzez wpływanie na sferę ich emocji, przekonań i systemu wartości. Proces społecznej integracji dzieci niepełnosprawnych w środowisku szkolnym może być skuteczny tylko dzięki wzbogaceniu oddziaływań wychowawczych, realizowanych z dziećmi szczególnie na zajęciach pozalekcyjnych, gdyż w toku tradycyjnej lekcji niewiele jest takich sytuacji, które kształtują u dzieci altruizm, prospołeczność i umożliwiają im nawiązywanie swobodnych kontaktów, współistnienie, współdziałanie i współprzeżywanie. Skuteczność procesu społecznej integracji dzieci niepełnosprawnych i pełnosprawnych zależy także od kompetencji wychowawczych uczących je nauczycieli, niezbędnych w kształtowaniu pozytywnych stosunków między tymi dziećmi.

» R. Skobelski, I. Wojewódzki, *Z prądem i pod prąd. Historia zielonogórskiej Elektrociepłowni*, s. 472, B5, oprawa twarda, Zielona Góra 2011, 35,00 zł

Gdy w grudniu 2009 r. podejmowaliśmy się zleconego nam przez Zarząd Elektrociepłowni zadania napisania niniejszej monografii, czyniliśmy to z przekonaniem, że czekają nas miesiące żmudnej, choć nie najbardziej interesującej pracy. Myliliśmy się w dwójnasób. Po pierwsze, praca nad książką okazała się dużo trudniejsza niż pierwotnie sądziliśmy, materiał źródłowy zaś rozleglejszy i nadzwyczaj różnorodny. Po drugie, wnikając coraz głębiej w temat, odkrywaliśmy wciąż nowe wątki w kilkudziesięcioletnich, niezwykle burzliwych i - jak się przekonaliśmy - bardzo frapujących losach zielonogórskiego przedsiębiorstwa. W takim kontekście dzieje Elektrociepłowni okazały się ważnym fragmentem powojennej historii Zielonej Góry, stanowiąc równocześnie swego rodzaju lokalne odbicie skomplikowanych procesów społeczno-gospodarczych zachodzących w Polsce na przestrzeni niemal półwiecza. O potrzebie stworzenia w mieście centralnego źródła ciepła mówiono w zasadzie od początku lat 60. Wymuszał to niejako, dynamiczny w tym okresie, rozwój przemysłu i budownictwa mieszkaniowego, których ciepłowniczych potrzeb nie zaspokajały już istniejące tradycyjne kotłownie węglowe, a budowa kolejnych była zarówno nieoptymalna, jak i uciążliwa dla środowiska. Wobec takiej sytuacji ówczesne władze administracyjne - miejskie i wojewódzkie - rozpoczęły, najeżone licznymi trudnościami, starania o możliwość wybudowania w Zielonej Górze wspomnianego centralnego źródła ciepła, funkcjonującego na zasadzie gospodarki skojarzonej, czyli przy jednoczesnym wytwarzaniu energii cieplnej oraz elektrycznej. Podjęte wysiłki przyniosły efekt dopiero po kilku latach, kiedy wiosną 1971 r. wbito narazie pierwszą łopatę pod budowę zakładu, mającego zaopatrzyć w energię ciepłą przede wszystkim najważniejsze przedsiębiorstwa i zakłady oraz nowo powstające osiedla bloków. Była to bez wątpienia najtrudniejsza pod względem technologicznym powojenna inwestycja w mieście i początek historii firmy, należącej obecnie do najnowocześniejszych w swojej branży w kraju.

Marzanna Farnicka, *Przemiany realizacji zadań rozwojowych. Ewolucja czy rewolucja?*, s. 176, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2011, 29,00 zł

Wszystki badaczkę skupili się na rozpoznaniu i określeniu obszarów doświadczenia indywidualnego, wspólnego wszystkim pokoleniom. Bardzo ogólnie dotyczą one znaczenia najbliższego środowiska rozwoju dla wzoru realizowania zadań rozwojowych przez współczesnych młodych dorosłych. Praca przedstawia elementy wspólne dla trzech pokoleń rodzin, wskazując treści ciągle aktualne w doświadczeniu indywidualnym ich członków. Są to treści istotne z punktu widzenia doświadczenia indywidualnego, rodzinnego czy gatunkowego, przenoszone z pokolenia na pokolenie pomimo przeobrażeń kontekstu rozwojowego.

Ważne pytania, na które starano się uzyskać odpowiedź na drodze eksploracji empirycznej, odnosiły się do oczekiwań dotyczących charakteru zmian dróg życiowych młodych dorosłych: Jaki jest ich przebieg? Czy zachodzą one w sposób ewolucyjny, czy rewolucyjny? Czy poszczególne generacje asymilują zmieniający się kontekst życiowy? Czy adaptacja obejmuje zarówno schematy umysłowe, jak i schematy zachowań? A może mamy do czynienia z zapaścią międzygeneracyjną pod względem postrzegania kolejności realizacji zadań rozwojowych i wartościowania zdarzeń życiowych, co wskazywałoby na rewolucyjny charakter rozpatrywanych zmian?

W celu uzyskania odpowiedzi na powyższe pytania przeprowadzono badanie, którego rezultaty wskazały uwarunkowania sprzyjające przekazowi międzypokoleniowemu w rodzinie, uwypuklając rozwojowy i adaptacyjny mechanizm transmisji międzygeneracyjnej. Mechanizm przekazu międzypokoleniowego poddano analizie z punktu widzenia rozwoju indywidualnego dorosłych i adaptacji do warunków społeczno-kulturowych rodziny. Szczególnie wartościowe wyniki badań, z perspektywy autorki, stanowią rozpoznanie czynników sprzyjających rodzicielstwu i dostarczenie podstaw do optymalizacji warunków podejmowania przez młodych ludzi tego zadania o wymiarze ponadjednostkowym i ponadczasowym. Jego realizacja jest bowiem niepowtarzalną szansą na prze-

Helena Ochonczyńska, Małgorzata Czerwińska, Marcin Garbat, *Osoby z niepełnosprawnością w szkole wyższej. Wybrane zagadnienia*, s. 242, B5, oprawa twarda, Zielona Góra 2011, 27,00 zł

Przełom XX i XXI wieku to okres intensywnych, wielokierunkowych procesów kształtowania się społeczeństwa informacji i wiedzy. Kładzie ono szczególny nacisk na rozwój nauki, inżynierii oraz edukacji. Edukacja jest wartością, nadzieją, zadaniem oraz ważnym narzędziem rozwoju społeczeństwa i każdego człowieka. Osoby lub grupy pozbawione dostępu do informacji (wykształcenia) stają się podmiotami wyizolowanymi nie tylko w życiu, ale i w zbiorowej świadomości, a w konsekwencji - są odsunięte od normalnych wspólnot i szans życiowych. Społeczeństwo informacyjne, otwierając nowe możliwości, generuje jednocześnie zagrożenia. Jednym z największych jest tworzenie się grup społecznych niemających dostępu do informacji - tzw. grup wykluczenia. Należą do nich ludzie niewykształceni, o niskim statusie materialnym, bezrobotni, niepełnosprawni [...].

Niewątpliwą szansą dla osób z niepełnosprawnością na równoprawne funkcjonowanie w społeczeństwie informacyjnym są studia wyższe. Niestety, ta szansa jest zbyt rzadko wykorzystywana. W roku akademickim 2009/2010 na 461 uczelniach w Polsce studiowało ogółem 1,9 mln studentów, w tym ponad 28 tys. z niepełnosprawnością (to zaledwie 1,5% studenckiej społeczności akademickiej [...]).

Fragment Wstępu

zebrata
Ewa Popiłka

DLA TYCH CO ODESZLI...

14 listopada 2011 r. w Kościele p.w. Św. Józefa Oblubieńca, odbyła się *Zaduszkowa Msza Święta* w intencji środowiska akademickiego. *We Mszy, podczas której wspomniano wszystkich pracowników i studentów, którzy odeszli w minionych latach, uczestniczył poczet sztandarowy Uniwersytetu Zielonogórskiego. Mszę odprawił duszpasterz akademicki ks. dr Paweł Prüfer.*

Rafał Stern, *Kamierny Bakluchim*, 1934, akwaforta z słownikiem, 65 x 50

Mateusz Ortyś, *Biennale weneckie, 2011. Pawilon czeski*, praca Dominika Langa

przybysze itubylcy itubylcy

BWA ZIELONA GÓRZA 18.11-04.12.2011

20 Lat
Instytutu
Sztuk
Wizualnych UZ

FOT. KAROLINA SPIAK, MAREK LAJKO

PRZYBYSZE I TUBYLCY. 20 LAT INSTYTUTU SZTUK WIZUALNYCH UZ; 18.11-4.12.2011. GALERIA BWA W ZIELONEJ GÓRZE